

PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI

TALOUSARVIO 2020

TALOUSSUUNNITELMA 2021 – 2022

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
YLEISPERUSTELUT	2
PERUSTIETOA PYHÄJÄRVESTÄ	13
VÄESTÖ JA TYÖVOIMA	14
TALOUSARVIO VUODELLE 2020	21
TULOSLASKELMA JA KOKONAISTALouden KEHITYS	34
TALOUSARVION SITOVUUS	37
PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN ORGANISAATIO	39
HALLINTOTOIMI	40
TARKASTUSLAUTAKUNTA	41
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	43
KAUPUNGINHALLITUS	44
<i>YLEISHALLINTO</i>	50
<i>TYÖNTALO NAMO</i>	61
<i>ELINKEINOTOIMI</i>	63
<i>SELÄNNEPALVELUT</i>	72
ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT	76
SIVISTYSTOIMI	78
<i>SIVISTYSTOIMEN HALLINTO</i>	81
<i>VARHAISKASVATUS</i>	82
<i>PERUSOPETUS</i>	86
<i>TOISEN ASTEEN KOULUTUS</i>	87
<i>KANSALAIPOISTO</i>	88
<i>VAPAA-AIKA</i>	89
TEKNINEN TOIMI	94
<i>YHDYSKUNTATEKNIikka</i>	96
<i>TILAPALVELUT</i>	97
<i>TYÖPAJA</i>	99
<i>RUOKAHUOLTO</i>	100
<i>PALO- JA PELASTUSTOIMI</i>	102
TULOSLASKELMA, ULKOISET	103
TULOSLASKELMA, ULKOISET JA SISÄISET	104
RAHOITUSLASKELMA	106
INVESTOINNIT 2020 - 2022	108
TYTÄRYHTIÖT	115
<i>PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY</i>	115
<i>KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI</i>	119
<i>PYHÄNET OY</i>	123
<i>KIINTEISTÖ OY PYHÄSALMEN LIIKETALO</i>	126
<i>PYHÄSALMEN LENTOKENTTÄ OY</i>	128
<i>PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY</i>	129
<i>PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY</i>	132
<i>ASUNTO OY PYHÄJÄRVEN TORIPIHA</i>	136

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2021 – 2022

Kaupunginvaltuusto 10.12.2019 § 84

Jukka Tikanmäki
puheenjohtaja

Kirsti Kinnunen
pöytäkirjanpitäjä

Juha Liuska
pöytäkirjantarkastaja

Raija Leppäharju
pöytäkirjantarkastaja

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Rakennemuutoksen hallinta kaupunkistrategian mukaisesti on yhä vuonna 2020 Pyhäjärven talouden ja toiminnan kannalta ytimekäs tiivistys. Valtakunnallisen maakuntaudistuksen lykkääntymisellä tulee olemaan suuret vaikutukset Pyhäjärvelle. Uudistus antaa yhä odottaa itseään, mutta kuntien on silti jatkettava elinvoiman kehittämistä epävarmassakin toimintaympäristössä määrätietoisesti. Pyrimme lisäämään resurssien rajoissa Pyhäjärven veto- ja pitovoimaa useilla toiminnallisilla kehitysaskelilla vuonna 2020.

Vuoden 2019 talousarviota rasitti edelleen suuri n. 1,3 miljoonan euron sosiaali- ja terveystenon lisämääräraha PPKY Selänteen osalta. Sotemenot kasvavat vuonna 2020 noin 7,1 % vuoteen 2019 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna, eli n. 1,7 miljoonaa euroa. Kokonaisuutena käytämme vuonna 2020 yhteensä 25,8 miljoonaa euroa sote-palveluihin, eli noin 5000 euroa per asukas. Kuntayhtymän perussopimuksen muutoksesta etsitään työkalua kustannusten hallintaan ja tulokselliseen tasapainottamiseen. Jäsenkuntien tasapainotustarve huomioiden tämä merkitsee väistämättä myös palvelurakenteen muutoksia lähivuosina koko kuntayhtymän alueella.

Kaupungin vuosikate jää vuonna 2020 yhä negatiiviseksi n. 1,5 miljoonaa euroa, koko talousarvion painuessa alijäämäiseksi n. 3,1 miljoonaa euroa. Kaupungin tasapainotusohjelman vastuullinen jatkovalmistelu on välttämätöntä kantokyvyn turvaamiseksi. Taloutemme kriisiytyminen on selvää, mutta voimme yhä omilla päätöksillä vaikuttaa kriisiytymisen keston, jottei kroonistuminen tapahtuisi.

Kaupungin lainakanta kasvaa nettona n. 3,9 miljoonaa euroa, koko lainakannan ollen vuoden lopussa noin 33,2 milj. euroa (6 501 e/asukas). Kaupungin nettoinvestoinnit ovat n. 1,5 miljoonaa euroa. Suurimpana yksittäisenä investointina on Salmen koulun osan nro 2 peruskorjaus. Kaiken kaikkiaan investointitaso on hyvin maltillinen muutamaan viime vuoteen verrattuna. Tämä on myös taloustilanteemme sanelemaa.

Verotulopohjan laajentamista tuulivoimarakentamisen kautta on edistetty voimaperäisesti ja yhden uuden alueen (Hautakangas) kaavoitus on käynnistynyt. Pyhäjärvi on HINKU-kuntana sitoutunut tuulivoimarakentamisen edistämiseen ja lisäalueiden kehittämiseen. Tuulivoimarakentamisen mittakaava ratkaisee rakennemuutoksen aikaisen yhteisöverotuoton merkittävän vähenemisen tuoman kuilun kiinteistöverotuottojen merkittäväällä kasvulla.

Tulokselliseen kaupunkikonsernin toimintaan kuuluu, että kaikki yhtiöt ovat aktiivisesti mukana jalkauttamassa strategisia tavoitteita. Vuoden 2020 aikana tulemme ajamaan alas pienen lentokenttäyhtiömme toiminnan, mutta jatkamme lentokentän ylläpitoa kaupungin oman toiminnan alla. Pyhäjärven Callion kehittyminen Pyhäsalmen kaivokseen jatkuu uusiokäytön ensioikeuksien turvin. Kaivoksen maanalaisen tuotannon jatkuminen vuoteen 2021 antaa erittäin hyvän siirtymäajan Callion liiketoiminnan kasvulle, joka on yksi koko Pyhäjärven tulevaisuuden suunnannäyttäjistä. Elinkeinojen kehittämiseen paikkakunnalla on satsattu viime vuosina paljon ja nyt uusiokäytön ulkopuolellakin on odotettavissa tuloksia, jotka turvaavat elinvoimaa paikkakunnalla.

Oma hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen Pyhäjärvi-mallimme valmistuu vuonna 2020. Malli perustuu niiden asioiden tunnistamiselle, joissa olemme hyviä pyhäjärvisellä toimintatavalla ja toisaalta myös kehitystarpeessa olevien asioiden tunnistamiselle. Hyte-mallimme kehitys ja toteutuminen riippuu taloudellisista reunaehdoista, joiden turvaamiseksi työskennellään päättäväisesti myös vuonna 2020.

Henrik Kiviniemi, kaupunginjohtaja

YLEISPERUSTELUT

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2019–2021

Taloukasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä ylläpitää taloukasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalais-tyritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu varsinkin ensi vuonna. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2022 – 2023 taloukasvu hidastuu alle yhteen prosenttiin johtuen talouden rakenteellisista tekijöistä. Hidastuvan taloukasvun seurauksena työllisyyden koheneminen jää vähäiseksi. Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vai-meneva taloukasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset.

Maailmankaupan kasvu hidastuu selvästi

Maailmantalouden kasvu hidastuu kuluvana vuonna kauppakonflikteihin liittyvän epävarmuuden takia. Jo ensi vuonna kasvu elpyy pitkälti euroalueen, mutta myös monien kehittyvien talouksien vetämänä. Maailmankaupan kasvu on hitainta kuluvana vuonna, mutta sekin elpyy ensi vuodesta lähtien. Euroalueella talousnäkyviä varjostaa tänä vuonna nopeasti hidastunut taloukasvu Saksassa. Kuitenkin näkymien odotetaan kirkastuvan ensi vuonna. Suhteellisen vahvana pysytellyt palveluiden kysyntä tukee elpymistä. Yhdysvaltojen talouden kasvu on ollut nopeaa vahvan kotimaisen kysynnän ja työllisyyden vetämänä.

Yhdysvaltain keskuspankki kevensi elokuussa rahapolitiikkaa vastauksena hidastuvaan inflaation ja taloukasvuun yleensä. Ison-Britannian talousnäkyvien keskeinen kysymys on ero Euroopan Unionista. Pidempään jatkunut epävarmuus on vähentänyt investointitoimintaa. Perusnäkyvän mukaan Iso-Britannia eroaa EU:sta järjestäytyneesti yhteisesti neuvotellun sopimuksen mukaisesti. Raakaöljyn hinta on pysytellyt melko matalana huolimatta Persianlahden jännittyneestä tilanteesta ja sen oletetaan kasvavan maltillisesti ennusteperiodilla. Lyhyiden markkinakorkojen ja valtionlainojen korkoympäristö on muuttunut kuluvan vuoden aikana perusteellisesti. Markkinakorot ovat painuneet yhä syvemmälle nollian alapuolelle, ja yhä useamman valtion pitkäaikaisten lainojen korot ovat nekin kääntyneet negatiiviseksi. Korkojen odotetaan kuitenkin nousevan hienoisesti ennusteperiodin lopulla.

Taloukasvu jatkuu kotimaisen kysynnän tukemana

Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,5 %. Suomen vientikysynnän kasvu hidastuu voimakkaasti vuonna 2019. Suomen tärkeimmistä vientimarkkinoista Saksan talouden näkymät ovat heikot. Vientiteollisuuden näkymät eivät ole merkittävästi heikentyneet, mutta tavaraviennin kasvu jää vaatimattomaksi muilla toimialoilla paitsi meriteollisuudessa. Yksityisten investointien arvioidaan kääntyvän laskuun vuoden 2019 aikana. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ripeänä v. 2019, sillä kotitalouksien käytettävissä olevien reaalityulojen kasvu on lähes 2 %. Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousu sekä työllisyyden koheneminen. Työllisten määrä nousee 0,9 % vuonna 2019, joskin suuri osa tämän vuoden kasvusta tulee perintönä viime vuoden viimeiseltä neljännekseltä ja alkuvuonna 2019 työllisyys ei ole enää parantunut. Koko vuoden 2019 työllisyysasteen ennakoidaan nousevan 72,5 prosenttiin.

Työttömyys on alentunut edelleen, mutta hitaasti. Työllisyyden kasvun vetämänä työttömien määrä vähenee myös v. 2019. Ennuste koko vuoden 2019 työttömyysasteeksi on 6,5 %. Vuonna 2019 sopimuskorotukset nousevat ja niiden päälle tulevien palkkaliukumien ennakoidaan kasvavan nimellisansioiden noustessa 2,7 %. Työllisyyden yhä kasvaessa koko talouden palkkasumman ennakoidaan kasvavan tänä vuonna 3,7 %. Ennuste vuoden 2019 inflaatioksi on 1,1 %. Ansiotason kehityksen myötä palveluiden hintojen odotetaan kasvavan viime vuotta nopeammin. Tavaroiden hintojen vaikutus inflaatioon jää selvästi negatiiviseksi, jonka seurauksena pohjainflaatio jää edelleen vain noin prosenttiin. Vuonna 2020 taloukasvu hidastuu 1,0 prosenttiin. Viennin kasvu jatkuu maltillisella uralla seuraten vientikysynnän kehitystä.

Keskeisten talouksien väliset kauppajännitteet heijastuvat maailmankauppaan ja vaikuttavat välillisesti Suomen vientiin. Kauppataseen ylijäämä nousee ennustejakson loppupuolella puoleentoista miljardiin euroon. Tuotannontekijäkorvausten ja tulonsiirtojen alijäämä ei pienene, joten vaihtotase pysyy alijämäisenä. Suhdanneherkät talonrakennusinvestoinnit ovat lähinnä teollisuusrakennusinvestointien ja julkisten palvelurakennusinvestointien kasvun varassa. Osassa suunniteltuja suurhankkeita aikataulut ovat jonkin verran myöhentyneet. Julkiset investoinnit suuntautuvat pääsääntöisesti rakentamiseen syrjäyttäen jonkin verran näiden alojen yksityisiä investointeja. Investointien kasvu jää ennustekaudella vaatimattomaksi ja investointien osuus BKT:sta laskee. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu ennustejaksolla kotitalouksien säästämisasteen palautuessa hitaasti kohti normaalimpaa tasoaan. Reaalitulojen kasvu säilyy vakaana ansiotason nousun jatkuessa ja inflaation kiihtyessä maltillisesti. Julkisen kulutuksen kasvun kiihtyminen nostaa kotimaisen kysynnän osuutta. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Työttömyysasteen laskeminen finanssikriisiä edeltävän suhdannehuipun lukemiin lisää työmarkkinoiden kireyttä, mikä puolestaan vahvistaa palkkojen nousupaineita.

Vuonna 2021 BKT kasvaa 0,9 %. Tuotannollisten investointien näkymät ovat pidemmällä ajalla varsin valoisat. Suomen taloudessa on valmisteilla monia suuria miljardin euron hankkeita. Inflaatiopaineiden odotetaan kokonaisuutena kasvavan hitaasti ennustejakson seuraavina vuosina. Välillisen verotuksen kiristyminen kiihdyttää inflaatiota 0,1 prosenttiyksikköä v. 2020 ja 0,3 prosenttiyksikköä v. 2021. Ansiotason nousun odotetaan vähitellen heijastuvan laajemmin hintoihin ja kulutuskysyntä kasvaa tasaisesti. Työttömyysasteen laskiessa ja työvoimakapeikkojen lisääntyessä ansiotason nousun arvioidaan lähestyvän lähivuosina 2000-luvun keskimääräistä, noin kolmen prosentin vuosittaista kasvuvauhtia. Työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä.

Julkinen talous on rakenteellisesti alijäämäinen

Hyvä suhdannetilanne ja julkista taloutta vahvistavat sopeutustoimet ovat kohentaneet julkisen talouden rahoitusasemaa viime vuodet, mutta eivät ole poistaneet alijäämää. Koko korkeasuhdanteen ajan julkisen talouden menot ovat pysyneet tuloja suurempina. Ennusteen mukaan julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvaa lähivuosina. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen pysyy vuosikymmenen vaihteeseen saakka aivan 60 prosentin tuntumassa, mutta kääntyy sen jälkeen kasvuun. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talouskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset. Alhainen korkotaso pienentää julkisen velkasuhteen kasvupainetta lähivuosina, mutta ei helpota julkisen talouden tasapainottamista. Korkotason lasku pienentää valtion ja paikallishallinnon korkomenoja. Samalla työeläkelaitosten korkotulot kuitenkin supistuvat ja kansantalouden tilinpidon mukaisten omaisuustulojen kasvu hiipuu. Julkisen talouden ennusteessa on huomioitu julkisen talouden suunnitelmaan sisällytetyt hallitusohjelman mukaiset toimet. Julkisen talouden suunnitelmaan on toistaiseksi sisällytetty ns. tulevaisuusinvestointeja yhteensä 1,4 mrd. euroa, kun hallitusohjelman mukaan niitä voidaan toteuttaa enintään 3 mrd. eurolla vuosina 2020 - 2022. Kertaluonteisten menonlisäysten täysimääräinen toimeenpano muodostaa näin alasuuntaisen riskin julkisen talouden rahoitusasemaan.

Kuntatalous heikkenee edelleen vuonna 2019 – verotulojen kehitys heikompaa kuin keväällä ennakoitiin

Tilastokeskuksen kuntien neljännesvuositilaston perusteella kuntatalouden menojen kasvu on ollut ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana odotettua nopeampaa. Verotulojen kasvu näyttää puolestaan jäävän odotettua vaimeammaksi.

Verotulojen kertymään ovat viime aikoina vaikuttaneet useat tekijät, joiden ennustaminen ja ennakointi on ollut hankalaa. Kuluvana vuonna veroennustetta alentaa suhdannenäkymien heikentymisen lisäksi verotuksen järjestelmämuutokset. Jo keväällä oli tiedossa, että siirtyminen verotuksen joustavaan valmistumiseen vaikuttaa verojen kertymisrytmiin. Tuloverojen kertymistä hidastavat tänä vuonna myös ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisterin käyttöönottoon liittyvät ilmoitusongelmat, jotka siirtävät verojen kertymistä vuodelle 2020 ja joita kumpaakaan ei pystytty riittävästi ennakoimaan. Veroennustetta on heikennetty kevään kuntatalousohjelmaan verrattuna lähes 900 milj. eurolla.

Edellä esitetyn seurauksena kuntatalouden tuloksen arvioidaan heikkenevän selvästi, kun kevään kuntatalousohjelmassa sen arvioitiin hieman paranevan edellisvuodesta. Toiminnan ja investoinnin rahavirta muodostuu 3 mrd. euroa negatiiviseksi, ja lainakanta kasvaa huomattavasti.

Kuntatalouden rahoitusasematavoite ja kuntatalouden menorajoite

Pääministeri Antti Rinteen hallitus on sitoutunut siihen, että normaalin kansainvälisen talouden tilanteessa julkinen talous on tasapainossa vuonna 2023. Hallitus on asettanut julkiselle taloudelle ja sen alasektoreille rahoitusasematavoitteet kansantalouden tilinpidon käsittein. Paikallishallinnon (kuntatalouden) rahoitusaseman tulee olla vuonna 2023 korkeintaan puoli prosenttia alijäämäinen suhteessa kokonaistuotantoon.

Tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi kuntatalouden tilanteen kohenemistä. Julkisen talouden ennusteen perusteella rahoitusasematavoitteen saavuttaminen edellyttäisi paikallishallinnon sopeutusta noin 1,8 mrd. eurolla vuoden 2023 tasolla. Hallitusohjelma tukeutuu 75 prosentin työllisyysastetavoitteen saavuttamiseen. Työllisyyttä edistävät toimet hyödyttävät myös kuntataloutta, mutta kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös rakenteellisia uudistuksia sekä kuntien omia sopeutustoimia.

Rahoitusasematavoitteen saavuttamisen tukemiseksi hallitus asettaa kuntatalouden sitovan euromääräisen menorajoitteen, jolla rajoitetaan valtion toimenpiteistä kuntatalouden toimintamenoihin aiheutuvaa painetta. Menorajoite koskee valtion toimista kuntatalouteen aiheutuvaa menojen muutosta. Sen toteutumista seurataan vuosittaisissa julkisen talouden suunnitelman tarkistuksissa.

Menorajoitteen mitoituksessa otetaan huomioon vuosien 2020 – 2023 julkisen talouden suunnitelmaan ja vuoden 2020 talousarvioesitykseen sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat, tekniseen julkisen talouden suunnitelmaan nähden uudet toimet. Hallitus on päättänyt, että sen toimenpiteiden nettovaikutus on vuonna 2023 kuntatalouden toimintamenoja korkeintaan 520 milj. euroa lisäävä verrattuna tekniseen julkisen talouden suunnitelmaan. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaan valtionosuus uuteen tai laajenevaan tehtävään on 100 prosenttia. Lisäksi hallitusohjelman mukaan kuntien tehtäviä ja velvoitteita lisääviin tai laajentaviin toimenpiteisiin osoitetaan täysi valtionrahoitus tai vastaavasti muita tehtäviä tai velvoitteita poistetaan. Näin hallituksen toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen on likimain neutraali. Kun otetaan lisäksi huomioon aiemmin päätetyt toimenpiteet, valtion toimenpiteiden vaikutus on nettomääräisesti kuntataloutta 304 milj. euroa vahvistava vuonna 2020.

Hallitus lisää ja laajentaa kuntien tehtäviä ja velvoitteita

Kuntatalousohjelma on yhdenmukainen valtion vuoden 2020 talousarvioesityksen ja vuosien 2020 – 2023 julkisen talouden suunnitelman kanssa. Toisin sanoen ohjelmassa on otettu huomioon ne toimet, joiden valmistelu ja vaikutusarviointi ovat edenneet niin pitkälle, että ne on voitu ottaa huomioon vuoden 2020 talousarvioesityksessä tai julkisen talouden suunnitelmassa.

Pääministeri Antti Rinteen hallitus kohdentaa merkittäviä lisäpanostuksia sosiaali- ja terveyspalveluihin ja koulutukseen. Keskeisiä toimia ovat muun muassa oppivelvollisuuden pidentäminen, vanhuspalveluiden henkilöstömitoitus, subjektiivisen päivähoito-oikeuden palauttaminen ja ryhmäkokojen pienentäminen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelurakenteen kehittäminen. Pysyvät menolisäykset on suunniteltu toteutettavan etupainotteisesti, ja niiden arvioidaan olevan vuoden 2023 tasossa noin 500 milj. euroa. Niiden lisäksi hallitus toteuttaa kertaluonteisia panostuksia, jotka lisäävät menoja määräaikaisesti vuosina 2020 – 2022. Kuntatalouden kannalta rahallisesti merkittävimmät panostukset on kohdennettu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmiin sekä ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen.

Hallitus on käynnistänyt sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenneuudistuksen valmistelun. Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi on tarkoitus siirtää kunnilta maakunnille, joiden rahoitus perustuisi pääosin valtion rahoitukseen. Uudistuksella on merkittäviä vaikutuksia kuntien talouteen ja toimintaan. Ne sisällytetään kuntatalousohjelmaan siinä vaiheessa, kun uudistuksen sisältö on riittävästi täsmennytyt.

Kuntatalouden näkymät lähivuosille huolestuttavan heikot

Valtiovarainministeriön kansantalousosastolla laaditaan kuntatalouden kehitysarvio sekä kansantalouden tilinpidon että kuntien kirjanpidon käsittein keskenään johdonmukaisesti. Kuntatalousohjelmassa kuvataan koko kuntatalouden kehitysnäkymiä kuntien kirjanpidon käsittein. Kehitysarvio on painelaskelma, jossa yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain jo talousarvioesitykseen ja julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet on huomioitu. Arvio ei näin ollen sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia sopeutustoimia eikä kuntien veroprosenttien muutoksia vuosille 2020 – 2023.

Ikäihmisten määrän kasvu lisää lähivuosina sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntää noin prosentin vuosittain. Syntyvyyden kääntyminen laskuun puolestaan vähentää laskennallisesti varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta. Yhteensä palvelutarpeen kasvuksi arvioidaan puoli prosenttia vuosittain. Kuntien mahdollisuudet hyödyntää lapsi-ikäluokkien pienenemiseen liittyvää säästöpotentiaali vaihtelee kuitenkin suuresti kunnittain. Ikäihmisten määrän kasvun ja syntyvyyden lisäksi muuttoliike vaikuttaa kuntien talouteen niin väestöään menettävissä kuin kasvattavissa kunnissa.

Kuntatalouden painelaskelman mukaan toimintamenojen kasvu jatkuu vuosina 2020 – 2023 keskimäärin 3,4 prosentin vuosivauhdilla. Menokasvua lisäävät sosiaali- ja terveyspalvelujen kysynnän kasvu ja hallitusohjelman toimenpiteet. Kuntien ansiotason oletetaan seuraavan kansantalouden yleistä, vajaan 3 prosentin vuotuista ansiotason nousua. Menoja lisäävät tarkastelujaksolla myös investoinnit, joiden kasvun arvioidaan olevan ripeintä kuluvana vuonna. Nettoinvestoinnit pysyvät koko kehyskauden korkealla tasolla. Kuntatalouden tiukkuus ja yleinen suhdannetilanne vaikuttavat kuitenkin toteutuvaan investointitasoon.

Verotukseen liittyvät järjestelmämuutokset pienentävät verokertymää kuluvana vuonna ja siirtävät verokertymää kertaluontoisesti seuraavalle vuodelle. Vuonna 2020 verotulojen kasvuksi ennakoitaan 6,6 prosenttia. Kuluvan ja ensi vuoden veroennusteeseen liittyy kuitenkin tavanomaista suurempaa epävarmuutta. Verotulojen kasvu jatkuu vuosina 2021 – 2023 keskimäärin 2,7 prosentin vuosivauhdilla.

Valtionavut kasvavat huomattavasti vuonna 2020, mihin vaikuttaa erityisesti peruspalvelujen valtionosuuden kasvu. Vuoden 2019 tasoon verrattuna peruspalvelujen valtionosuutta kasvatetaan 264 milj. euroa kilpailukyky sopimukseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentymisen, valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistus 102 milj. euroa ja indeksikorotus 166 milj. euroa. Lisäksi valtionosuuksia ja -avustuksia kasvattavat hallitusohjelman mukaiset lisäykset. Valtionosuuden muutos ei kokonaisuudessaan merkitse kuntatalouden vahvistumista, vaan merkittävä osa valtionosuuden kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennystä tai kustannusten kasvua. Kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkaukseen liittyvä kertaluonteinen 237 milj. euron kompensatio aikaistetaan vuodelle 2019. Veroperustemuutoksista aiheutuva verotulojen menetys kompensoidaan kunnille vuodesta 2020 lähtien erilliseltä määrärahamomentilta; aiemmin kompensatio on sisällytetty peruspalvelujen valtionosuuteen. Tämä muutos ei vaikuta kuntien rahoituksen kokonaistason. Vuosina 2021–2023 valtionapujen kasvuksi arvioidaan keskimäärin 4,2 prosenttia.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020 – 2023 mittavana. Siksi kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta on kehitysarviossa kehyskaudella 1,9 – 2,7 mrd. euroa negatiivinen. Samalla kuntatalouden lainakanta kasvaa kehyskaudella nopeasti. Kuntatalouden näkymät ovat huolestuttavat ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdannetilanteen heikkeneminen. Työvoimakustannusten kehityksellä ja näin ollen erityisesti palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle. Kuntien tulee jatkaa tuottavuutta lisääviä toimia ja rakenteellisia uudistuksia. Mahdollisuudet menopuolen sopeutukseen on erityisesti pienimmissä kunnissa usein jo pitkälti käytetty, joten kunnallisveroprosentteihin kohdistuu lähivuosina huomattavaa korotuspainetta ja kuntatalouden velkaantuminen uhkaa kasvaa.

Talouden sopeutuspaine vaihtelee merkittävästi kuntakokoryhmittäin

Kuntatalousohjelmassa kuntien rahoitusaseman muutosta arvioidaan koko maan näkymien ohella myös kuntakokoryhmittäin. Kuntien rahoituksen tasapainotilaa kuvataan ohjelmassa toiminnan ja investointien rahavirta -käsitteen avulla. Yksinkertaistettuna tunnusluku ilmaisee negatiivisena paineen lainakannan kasvattamiseen tai veroprosentin korottamiseen ja positiivisena laskennallista mahdollisuutta muun muassa lainojen lyhentämiseen tai veroprosentin alentamiseen.

Vuonna 2019 toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta heikentyminen on suurinta alle 6 000 asukkaan kunnissa. Vuonna 2020 rahoituksen tasapaino puolestaan paranee koko maan kehitystä seuraten kaikissa kuntaryhmissä. Toiminnan ja investointien rahavirta (rahoituksen tasapaino) vaihtelee tarkasteluvuosina kuntakokoryhmittäin merkittävästi. Ennusteen perusteella toiminnan ja investointien rahavirta olisi negatiivinen kaikissa kuntakokoryhmissä jokaisena tarkasteluvuonna. Yli 100.000 asukkaan kuntakokoryhmässä tilanne olisi kuitenkin muita kuntakokoryhmiä hieman parempi. Rahoituksen tasapaino heikkenee eniten pienissä kuntakokoryhmissä. Tätä selittää se, että pienimmissä kuntakokoryhmissä verorahoituksen kasvu on pientä, eikä se riitä kattamaan arvioitua toimintakatteen heikentymistä.

Vero- ja maksuperustemuutosten sekä valtionosuuksien vaikutus kuntatalouteen

Kunnallisvero

Ansiotuloveroperusteita ehdotetaan tarkistettavaksi vuonna 2020 ansiotasoindeksin muutosta vastaavasti. Muutoksen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 196 milj. eurolla vuonna 2020. Ansiotuloverotusta ehdotetaan lisäksi kevennettäväksi yhteensä 200 milj. eurolla korottamalla työtulovähennystä, kunnallisverotuksen perusvähennystä sekä valtion- ja kunnallisverotuksen eläketulovähennyksiä. Kevennys kohdistetaan ensisijaisesti pienituloisille palkka-, eläke- ja päivärahatulon saajille. Työtulovähennyksen korotuksen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 48 milj. eurolla vuonna 2020, perusvähennyksen korotuksen 59 milj. eurolla ja valtion- ja kunnallisverotuksen eläkevähennyksen korottamisen yhteensä arviolta 25 milj. eurolla. Asuntolainan korkojen vähennyskelpoisen osuuden pienentämistä jatketaan hallitusohjelman mukaisesti siten, että vuonna 2020 asuntolainan koroista on vähennyskelpoista 15 prosenttia. Muutoksen arvioidaan lisäävän kunnallisveron tuottoa 10 milj. eurolla. Kotitalousvähennystä supistetaan yhteensä 92 milj. eurolla. Muutoksen arvioidaan lisäävän kunnallisveron tuottoa 36 milj. eurolla. Määräaikaisesta ns. avainhenkilölaista tehdään pysyvä ja palkkatulon lähdevero huojennetaan. Muutoksen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 3 milj. eurolla vuonna 2020. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien verotulomenetykset kompensoidaan täysimääräisesti.

Yhteisövero

Vuonna 2020 voimaan tulevan yhteisöjen tulolähdejaon poistamista koskevan muutoksen on arvioitu pienentävän yhteisöveron tuottoa vuositasolla noin 11 milj. euroa. Vuonna 2019 voimaan tulleen korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muutoksen arvioitiin kasvattavan yhteisöveron tuottoa noin 10 milj. euroa vuonna 2019 ja täysimääräisenä noin vuoteen 2030 mennessä yhteensä 30 milj. euroa vuodessa. Edellä mainittujen vastakkaissuuntaisten veroperustemuutosten vaikutusten johdosta vuodelle 2020 ei tehdä kompensatiosta johtuvaa yhteisöveron jako-osuusmuutosta.

Hallituksen budjettiriihessä vuodelle 2020 sovittiin, että hallitus selvittää ja valmistelee esityksen kaksinkertaisista poistoista kone- ja laiteinvestointeihin investointien kannustamiseksi neljän

vuoden ajaksi. Lisäksi hallitus selvittää mahdollisuutta antaa esitys määräaikaisesta tutkimus-yhteistyökannustimesta. Tavoitteena on uudistusten voimaantulo vuonna 2020. Molemmat uudistukset alentaisivat yhteisöveron tuottoa. Tällä ei olisi kuitenkaan vaikutusta kuntien verotuloihin, koska hallitusohjelman mukaan veroperustemuutoksista aiheutuvat verotuottomuutokset kompensoidaan kunnille, joten tässä yhteydessä kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettaisiin vastaavasti.

Kuntien valtionavut

Kuntien valtionavut ovat 11,6 mrd. euroa, mikä on 8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Laskennalliset valtionosuudet ovat yhteensä 8,1 mrd. euroa eli 16 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2019 varsinaisessa talousarviossa. Tämä johtuu siitä, että aiemmin kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyneet verotulomenetyksen kompensatiot maksetaan jatkossa erilliseltä määrärahamomentilta, eikä niitä lueta enää valtionosuuksiksi. Mikäli veromenetyksen kompensatiot otettaisiin edelleen mukaan, laskennallisten valtionosuuksien muutos olisi lähes 7 prosenttia vuoden 2019 varsinaiseen talousarvioon verrattuna.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Kuntien peruspalveluiden valtionosuuteen ehdotetaan 7.074 milj. euroa, joka on 1.654 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2019 varsinaisessa talousarviossa. Momentin loppusumman pienentyminen johtuu kuntien verotulomenetyksen kompensatioiden siirrosta omalle momentilleen. Mikäli kompensatio otetaan huomioon, kasvaa peruspalvelujen valtionosuus vuodesta 2019 vuoteen 2020 noin 600 milj. euroa. Tämä kasvu ei kokonaisuudessaan vahvista kuntataloutta, vaan merkittävä osa valtionosuuden kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennystä tai kustannusten kasvua.

Vuoden 2019 tasoon verrattuna valtionosuutta kasvattaa 264 milj. euroa kilpailukykysojopimukseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen. Valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistukseen liittyen valtionosuutta korotetaan 102 milj. euroa, ja indeksikorotus (2,4 %) lisää valtionosuutta noin 166 milj. euroa. Asukasluvun ja laskentatekijöiden muutos lisää valtionosuutta hieman yli 18 milj. euroa.

Hallitusohjelman mukaisesti uusina tai laajenevina tehtävinä esitetään subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden laajentamista, ryhmäkokojen pienentämistä varhaiskasvatuksessa, perheiden ja elämäntilanteiden moninaisuuden tukemista sekä Vaasan keskussairaalan muuttamista laajan päivystyksen sairaalaksi. Lisäksi toteutetaan jo aiemmin päätetyt lastensuojelun jälkihuollon yläikärajan nosto 21vuodesta 25 vuoteen ja A1-kielen opetuksen varhentaminen peruskoulussa. Kaikkiaan valtionosuutta korotetaan kuntien tehtävien lisäyksiin liittyen noin 36 milj. euroa.

Valtionosuudesta on tarkoitus käyttää 10 milj. euroa kuntien valtionosuuden harkinnanvaraiseen korottamiseen.

Valtionosuusprosentti vuodelle 2020 on 25,46. Se on 0,09 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuonna 2019. Muutos johtuu uusien ja laajenevien tehtävien toteuttamisesta siten, että niiden valtionosuus on 100 prosenttia sekä siitä, että peruspalvelujen valtionosuusmomentilla olevista määräaikaisista lisäyksistä ja vähennyksistä on viety kolme pysyväisluonteista vähennystä valtionosuusprosenttiin.

Kuntien verotulomenetyksen kompensatiot ehdotetaan siirrettäväksi kuntien peruspalvelujen valtionosuusmomentilta omalle momentilleen. Vuonna 2019 kunnille maksettiin peruspalvelujen valtionosuusmomentilta kompensatioita 1.967 milj. euroa vuosina 2010 – 2019 toteutetuista, valtion päättämistä veroperustemuutoksista. Vuoden 2020 kompensatio on 285 milj. euroa. Yhteensä kunnille maksettavat verotulomenetyksen kompensatiot ovat 2 252 milj. euroa vuonna 2020.

Valtionosuudet, Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistamiseen ehdotetaan 90 milj. euroa vuodelle 2020. Palvelurakenteen uudistaminen rahoitetaan valtionavustuksilla vuosina 2020 – 2022. Palvelurakennemuutos toteutetaan vaiheittain, ja se pitää sisällään hoivahenkilöstön sitovan vähimmäismitoituksen (0,7) ympärivuorokautisen hoivan yksiköihin, kotihoidon resurssien riittävyyden ja omaishoidon kehittämisen, kansallisen mielenterveysstrategian ja peruspalveluiden saatavuuden turvaamisen. Lisäksi palvelurakenteen kehittämisessä laajennetaan kehitysvammaisten henkilökohtaisen budjetin käyttöä, toteutetaan osatyökykyisille suunnattu työkykyohjelma sekä kotihoidon kehittämisohjelma. Päihteitä käyttävien äitien hoitoon ehdotetaan 1,5 milj. euron määrärahaa ja saattohoidon ja palliatiivisen hoidon vahvistamiseen 2 milj. euron määrärahaa. Lapsi- ja perhepalveluiden kehittäminen sekä lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman jatkoon kohdennetaan 10 milj. euroa. Lisäksi vuodelle 2020 ehdotetaan 4 milj. euron korotusta valtion tutkimusrahoitukseen.

Valtionosuudet, Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan laskennalliset valtionosuudet kunnille ovat yhteensä 1.024 milj. euroa ja kasvavat 96 milj. euroa vuoden 2019 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Vuoden 2019 tasoon verrattuna valtionosuutta kasvattaa 22 milj. euroa kilpailukykyopimukseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen. Valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistukseen liittyen valtionosuutta korotetaan 12 milj. euroa.

Koulupäivän yhteydessä tarjottaviin harrastusmahdollisuuksiin ehdotetaan 5 milj. euroa vuonna 2020. Lukiokoulutuksen yksikköhinnan vahvistamiseen ehdotetaan 7,5 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 7,2 milj. euroa vuodelle 2020. Työpaikkaohjaajien koulutuksen lisäämiseen ehdotetaan 2,5 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 1,8 milj. euroa, taiteen perusopetuksen kehittämiseen 2 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 0,9 milj. euroa ja nuorten työpajatoiminnan tukemiseen 2 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 1,4 milj. euroa vuodelle 2020.

Perusopetuksen laadun ja tasa-arvon parantamiseen ehdotetaan 60 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 57 milj. euroa ja varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon kehittämiseen 25 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 23,8 milj. euroa. Jatkuvan oppimisen edistämiseen ehdotetaan 5 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 2,5 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaaminen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin ehdotetaan 80 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 55,2 milj. euroa.

Liikkuva koulu -ohjelman laajentamiseen eri ikäluokkiin ehdotetaan 5,8 milj. euroa ja liikunta- paikkojen rakentamiseen 1,3 milj. euroa. Kirjastotoiminnan kehittämiseen ehdotetaan 1 milj. euroa. Lisäksi maahanmuuttajien osaamisen kehittämiseen työllistymisen edellytyksien vahvistamiseksi kohdennetaan 2,5 milj. euroa.

Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen

Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen on vuonna 2020 nettomääräisesti 304 milj. euroa kuntataloutta vahvistava.

Soteuudistus

Antti Rinteen hallitus käynnistää laajan kehittämisohjelman terveyskeskusten vahvistamiseksi. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tarkoituksena on kehittää nykyisestä terveyskeskuksesta laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus, josta ihminen saa palvelunsa sujuvasti ja avun yksilöllisiin tarpeisiin.

Muutos toteutetaan muun muassa tiukentamalla hoitotakuuta, siirtämällä painotusta raskaista palveluista ehkäisevään työhön sekä vahvistamalla sote-ammattilaisten yhteistyötä.

Lisäksi panostetaan palvelujen laatuun tuomalla tutkimus- ja kehittämistoiminta takaisin osaksi sosiaali- ja terveyskeskusten arkipäivää. Digitaalisia ja mobiileja palveluja otetaan käyttöön siellä, mihin ne soveltuvat. Tavoitteena on turvata sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdenvertainen saatavuus kaikille, jotka tarvitsevat hoitoa tai tukea.

Sote-uudistus sisältää peruspalvelujen kehittämisohjelman lisäksi rakenteiden uudistamisen. Ihmisten peruspalveluiden perustaksi tehdään tulevaisuuden haasteet kestävä hallintorakenne.

Sote-rakenne tehdään 18 itsehallinnollisen maakunnan ja viiden yhteistyöalueen pohjalta. Tärkeää on, että julkinen sektori säilyy palvelujen järjestäjänä ja päätuottajana myös tulevassa mallissa. Jatkossa maakunnat tuottavat palvelut pääosin itse, ja yksityiset toimijat sekä kolmas sektori täydentävät julkisia palveluja.

Syksyn aikana käynnistyvät ensimmäisinä selvitykset Uudenmaan sote-erillISRatkaisusta ja kuntien mahdollisuudesta toimia tuottajana. Nämä selvitykset ovat osa rakenneuudistusta. Vuoden 2020 loppuun mennessä selvitetään rahoitusratkaisu ja maakuntien monialaisuus.

Sote-uudistuksen tavoitteena on

- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille,
- parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta,
- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja,
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti sosiaali- ja terveyspalveluihin,
- vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin sekä
- hillitä kustannusten kasvua.

Vuoden 2020 taloussuunnitelman laatiminen

Kuntien ja kuntayhtymien on laadittava ja hyväksyttävä vuoden 2019 loppuun mennessä seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Tässä tapauksessa taloussuunnitelma ulottuu ainakin vuoteen 2022 saakka.

Kuntalain talouden tasapainottamista koskeva sääntely

Kuntalain taloutta koskevia säännöksiä on muutettu 1.5.2015 voimaan tulleessa uudessa kuntalaissa (410/2015). Muun muassa alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu ja alijäämän kattamisvelvollisuus on ulotettu kuntayhtymiin, kriisikuntamenettelyä koskevaa sääntelyä on uudistettu ja konserninäkökulmaa on korostettu kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa ja raportoinnissa. Säännösmuutoksilla on pyritty korostamaan kunnan vastuunkantoa ja turvaamaan toiminnan taloudellinen kestävyys pitkällä aikavälillä.

Alijäämän kattamisvelvollisuus

Alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu niin, että alijäämä tulee kattaa määräajassa eikä kattamista voida enää siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli. Samalla erillisestä toimenpideohjelmasta luovutaan ja yksilöidyt tasapainottoimenpiteet hyväksytään jatkossa taloussuunnitelmassa.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (110.3 §). Määräaika sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2015 tilinpäätökseen kertyneeseen alijäämään, jolloin alijäämän tulee olla katettuna vuoden 2020 tilinpäätöksessä (148.1 §). Siirtymäkaudella erityisen alijäämäisillä kunnilla on kaksi vuotta enemmän aikaa kattaa alijäämä. Mikäli kunnalla (ei sovelleta kuntayhtymään) on vuoden 2015 tilinpäätöksessä kertynyt alijäämää yli 500 euroa asukasta kohden, alijäämän tulee olla katettuna vuoden 2022 tilinpäätöksessä (148.2 §). Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee vain kunnan tai kuntayhtymän taseeseen kertynyttä alijäämää, ei konsernitaseen alijäämää.

Arviointimenettely

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyä ns. kriisikuntamenettelyä koskevat säännökset on siirretty kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetusta laista uuteen kuntalakiin. Kuntalain (118 §) mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos

- kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa
- kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1.000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden **TAI**
- kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat:
 1. kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
 3. asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
 4. kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Konsernitason kriisikuntakriteerien osalta uutta arviointimenettelyä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2017 vuosien 2015 ja 2016 konsernitilinpäätöksiin kertyneisiin alijäämiin ja konsernitilinpäätöksistä laskettaviin tunnuslukuihin (148.4 §). Konsernitason kriisikuntamenettely edellyttää konsernitilinpäätöksiä kaikilta kunnilta.

Alijäämän kattamisvelvollisuus on ulotettu uudessa kuntalaissa myös kuntayhtymiin (110.6 §). Mikäli kuntayhtymä ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää 110.3 §:n mukaisessa määräajassa, valtiovarainministeriö voi määrätä selvityshenkilön laatimaan sopimuksen kuntayhtymän talouden tasapainottamista koskevaksi sopimukseksi kuntayhtymän ja jäsenkuntien välille (119 §). Kuntayhtymän arviointimenettelyä koskevaa pykälää (119 §) sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2015 taseeseen kertyneeseen alijäämään, jos alijäämää ei ole katettu vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Kuntayhtymän arviointimenettelyssä tarkastellaan ainoastaan kuntayhtymän taseeseen kertyneitä alijäämiä, ei konsernitilinpäätöksestä laskettavia tunnuslukuja.

Uudet kriisikuntakriteeriksi

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Laki tulee voimaan 1.3.2019. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään.

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määrääjässä. (ei muutosta nykyiseen)
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa (ei muutosta nykyiseen)

TAI

jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot

- kunnan **konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde** on alle 80 prosenttia (nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate);
- kunnan **tuloveroprosentti** on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö);
- asukasta kohden laskettu kunnan **konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä** ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä);
- **konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate** on alle 0,8 (nykyisin tunnusluku: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %).

Kuntayhtymässä arviointimenettely voidaan käynnistää vain, mikäli kuntayhtymä ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110.3 §:n mukaisessa määrääjässä. Lakia ei muutettu tältä osin.

Pitkän tähtäimen ja konsernin näkökulma toiminnan ja talouden suunnittelussa

Kuntalaissa on korostettu strategisen suunnittelun merkitystä ja koko kuntakonsernin huomioon ottamista toiminnan ja talouden suunnittelussa. Kunnille on asetettu lakisääteinen velvoite laatia kuntastrategia (37 §), jossa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. Laissa on määritelty myös kuntastrategian vähimmäisisältö. Talousarvio ja -suunnitelma tulee uuden lain mukaan laatia niin, että se toteuttaa kuntastrategiaa (110.2 §). Tästä syystä talousarvion tavoitteet olisi suositeltavaa esittää niin, että niistä käy ilmi, mistä strategisesta tavoitteesta se on johdettu.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään aikaisempaan tapaan toiminnan ja talouden tavoitteet kunnalle ja kuntakonsernille (110.2 §). Konserninäkökulmaa korostetaan sillä, että talousarviossa on huomioitava kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet entistä selkeämmin. Tarkoituksena on, että talousarviossa ja -suunnitelmassa esitettäisiin omana kokonaisuutena kuntakonsernin kannalta olennaisia tulevia tapahtumia esim. tytäryhteisöjen purkamisen tai muut olennaiset muutokset tytäryhteisöjen omistus- ja äänivallassa taikka merkittävät muutokset mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa.

Kuntalain muutostarpeiden selvittäminen

Valtiovarainministeriö on 15.8.2019 asettanut kuntalain muutostarpeita selvittävän työryhmän sekä hallinto- ja taloussääntelyä tarkastelevat jaostot. Työryhmän ja jaostojen toimikausi päättyy 30.9.2020. Kuntalaki arvioidaan kunnan toiminnan johtamista, kunnan hallintoa ja taloutta sekä kuntien yhteistoimintaa koskevan sääntelyn osalta. Lainsäädäntöä tarkastellaan ainakin kunnan olosuhteista johtuvien joustomahdollisuuksien ja kunnan riskienhallinnan tehostamisen näkökulmasta. Talouden tasapainottamista ja arviointimenettelyä koskevaa sääntelyä kehitetään kuntien eriytymiskehityksen ja talouden heikentymisen vuoksi.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä hallintosäännössä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

Riskienhallinta kuuluu sisäiseen valvontaan, mutta se on mainittu laissa erikseen sen jatkuvasti kasvavan merkityksen vuoksi. Merkitys on korostunut erityisesti kunnan tehtävien organisointitapojen monipuolistuessa.

Pyhjärven kaupunginvaltuusto on päättänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista 30.6.2014 § 70. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan laillisuutta uhkaavia tekijöitä.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

Kuntalain säännöksiä tavoitteena on terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia. Tästä syystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisi perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Kuntalakiin sisällytetyt velvoitteet sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ovat:

- valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (14 §),
- hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta (90 §),
- toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (115 §),
- tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (123 §).

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat operatiivisena toimintana kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle sekä kaupungin muulle johdolle. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntalain 39 §:ssä kaupunginhallitukselle säädettyä hallinnon ja taloudenhoidon vastuutehtävää, kuntalain 38 §:ssä kaupunginjohtajalle säädettyä hallinnon, taloudenhoidon ja kaupungin muun toiminnan johtotehtävää sekä kuntalain 48 §:ssä säädettyä kaupunkikonsernin ohjausta ja konsernivalvonnan järjestämistä, mistä konsernijohto vastaa.

PERUSTIETOA PYHÄJÄRVESTÄ

Pyhäjärvi (vuoteen 1968 Pyhäjärvi OI, vuosina 1993 – 1995 Pyhäsalmi) on Suomen kaupunki, joka sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosassa. Kaupungin pinta-ala on 1.459 km², josta 148 km² on vesistöjä. Pyhäjärven vesialueet peittävät noin 10 prosenttia kokonaispinta-alasta. Väestötiheys on 3,94 asukasta/km². Pyhäjärven naapurikuntia ovat Haapajärvi, Kiuruvesi, Kärsämäki, Pielavesi, Pihtipudas ja Pyhäntä. Pyhäjärvestä tuli vuoden 2017 alussa väkiluvultaan Suomen toiseksi pienin kaupunki-nimitystä käyttävä kunta Kaskisten jälkeen.

Pyhäjärven kunta oli vuoteen 1968 saakka Pyhäjärvi OI-niminen, vuosina 1969 – 1992 Pyhäjärvi, vuosina 1993–1995 Pyhäsalmi ja taas vuodesta 1996 Pyhäjärvi-niminen.

Pyhäjärvestä tuli kaupunki vuonna 1993. Se vaihtoi nimensä keskustaajamansa mukaan Pyhäsalmeksi 1. tammikuuta 1993 kaupungiksi julistamisensa yhteydessä, mutta aiempaan nimeen palattiin 1. tammikuuta 1996 alkaen. Pyhäjärvi täytti 150 vuotta vuonna 2016.

Pyhäjärvellä on kanadalaisen First Quantum Minerals -yhtiön omistama Euroopan syvin (1,4 km) ja nykyaikaisin metallikaivos, josta louhitaan sinkkiä ja kuparia sisältävää malmia. Loppukesästä Pyhäjärvellä järjestetään Täydenkuun Tanssit -festivaali, joka on merkittävin nykytanssin tapahtuma Suomessa.

Pielavedelle vievän seututie 560:n varrella sijaitsee suuri siirtolohkare Rillankivi, jossa yhtyvät kolmen kunnan – Pyhäjärven, Pielaveden ja Pihtiputaan – sekä kolmen maakunnan – Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Keski-Suomen – rajat. Vuoteen 1997 saakka kivi oli Oulun, Keski-Suomen ja Kuopion läänien yhteinen rajamerkki.

Pyhäjärven luonnonmaisemat ovat vaihtelevat. Kunnan itä ja eteläosat ovat Järvi-Suomelle tyyppillistä mäki- ja harjumaastoa, kun taas pohjoisosat ovat Suomenselän suolakeutta ja länsiosat pohjanmaata. Varsinkin Pyhäjärven ympärillä maisemat ovat vaihtelevammat kuin Keski-Pohjanmaalla yleensä. Maisemaa luonnehtivat vesistöjen elävöittämät laajat metsät ja suot sekä pienet peltoaukeamat.

Pyhäjärvi on vedenjakajaseutua, kuntaa halkoo lounais-koillissuunnassa Suomenselän vedenjakaja. Pääosassa kuntaa vedet virtaavat Pyhäjoen kautta Perämereen. Kunnan itäosista vedet laskevat Saimaan vesistöön, etelästä Päijänteeseen ja lännestä Kalajoen vesistöön. Kunnan keskusjärvi on suuri ja rantaviivaltaan polveileva Pyhäjärvi, johon laskee useita pieniä jokia ja puroja. Järvi jakautuu viiteen altaaseen: Piiponselkään, Kesonselkään, Isoonselkään, Kirkkoselkään ja Junttiselkään. Rautatie ja maantie ylittävät järven Pyhäsalmen taajaman luona. Pyhäjärven vedet virtaavat Junttiselän pohjoispäästä säännöstelypadon kautta Pyhäjokeen. Pyhäjoen koskista on valjastettu Vesikoski ja Kalliokoski. Pyhäjärven jälkeen suurimpia järviä ovat Komujärvi, Parkkimanjärvi ja sekä osittain Haapajärven puolella sijaitseva Kuonanjärvi. Nurmesjärvi on kansainvälisesti merkittävä lintuvesi Pyhäjärven ja Kärsämäen rajalla. Merkittäviä lintuvesiä ovat myös Lohvanjärvi ja Särkijärvi.

Suot peittävät puolet Pyhäjärven maa-alasta. Eniten soita on kunnan pohjois- ja luoteisosissa. Huomattavat luonnontilaiset suoalueet ovat Kärsämäenjärvien ympäristössä sekä Tervaneva ja Iso Karsikkoneva Pitkäkankaan tuntumassa.

Kaupunki sijaitsee logistisesti ja matkailullisesti hyvällä paikalla Suomen keskipistealueella valtateiden 4 ja 27 risteyskohdassa. Pyhäjärvi on yksi maamme harvoista maaseutukaupungeista, jossa hyvien peruspalvelujen ja järvimaiseman lisäksi on uimahalli, jäähalli, golf-kenttä sekä kansallisen tason maastohiihtokeskus.

VÄESTÖ JA TYÖVOIMA

Väestökehitys Suomessa

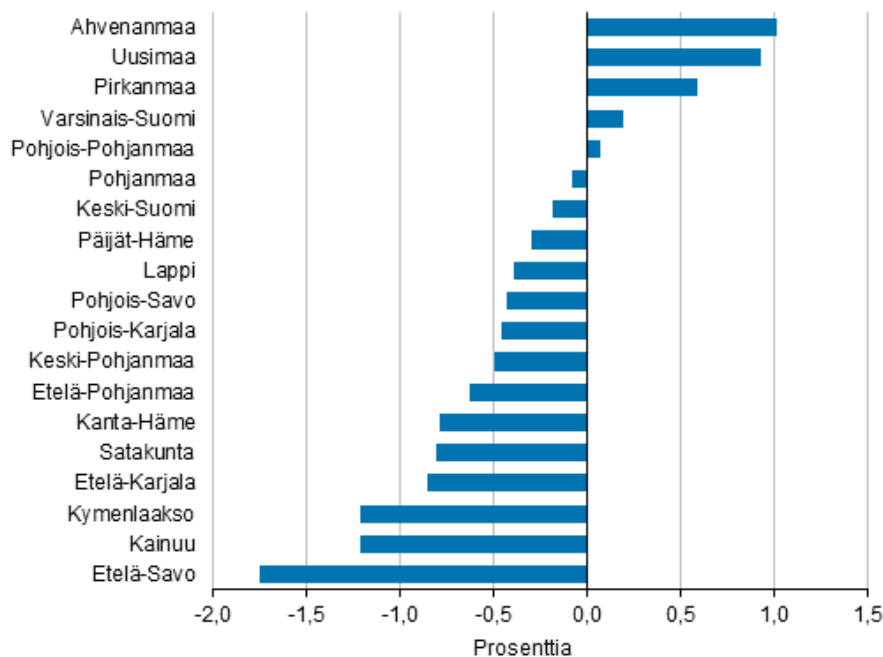
Tilastokeskuksen väestörakennetilaston mukaan Suomen virallinen väkiluku oli vuoden 2018 lopussa 5.517.919. Väkiluku kasvoi vuoden 2018 aikana 4.789 henkilöllä. Väkiluvun kasvu oli pienin vuoden 1970 jälkeen. Viimeisen viiden vuoden aikana suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvien määrä on vähentynyt 36.029 henkilöllä. Vieraskielisten määrä on kasvanut samaan aikaan 102.678 henkilöllä.

Väkiluku kasvoi viidessä maakunnassa

Vuoden 2018 aikana väkiluku kasvoi viidessä maakunnassa ja väheni 14 maakunnassa. Määrällisesti eniten väkiluku kasvoi Uudellamaalla 15.400 henkilöllä, Pirkanmaalla 3.014 henkilöllä ja Varsinais-Suomessa 905. Väkiluvun kasvu oli Manner-Suomessa myös suhteellisesti suurin Uudellamaalla, 0,9 prosenttia.

Väkiluku väheni määrällisesti eniten Etelä-Savossa 2.579 henkilöllä ja Kymenlaaksossa 2.123 henkilöllä. Myös suhteellisesti väkiluku väheni eniten Etelä-Savossa, 1,8 %. Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen ja Satakunnan maakunnissa väkiluku väheni määrällisesti eniten lähes 50 vuoteen.

Väkiluvun muutos maakunnittain 2018

Vuoden 2018 aikana väkiluku kasvoi 61 kunnassa ja pieneni 248 kunnassa. Määrällisesti eniten väkiluku kasvoi Vantaalla 5.139 henkilöllä, Helsingissä (4.770) ja Espoossa (4.588). Pääkaupunkiseudun väkiluvun kasvusta vieraskielisen väestön osuus oli kolme neljäsosaa.

Suhteellisesti tarkasteltuna Manner-Suomessa väkiluku kasvoi eniten Vantaalla (2,3 %) ja Kempeleellä (2,2 %). Väkiluku väheni määrällisesti eniten Savonlinnassa 1.053 henkilöllä ja Kouvolassa 1.019 henkilöllä. Suhteellisesti eniten Manner-Suomessa väkiluku väheni Lestijärven (6,6 %), Karijoen (4,1 %) ja Kannonkosken (3,9 %) kunnissa.

Suomessa asui vakituisesti vuoden 2018 lopussa 391.746 äidinkieltään vieraskielistä henkilöä. Vieraskielisten osuus koko väestöstä on nyt seitsemän prosenttia. Suurimmat vieraskielisten ryhmät olivat äidinkieltään venäjää puhuvat 79.225 henkilöä, viroa puhuvat 49.691 henkilöä ja arabiaa puhuvat 29.462 henkilöä.

Maakunnittain tarkasteltuna vieraskielisten osuus oli vuoden 2018 lopussa korkein Uudenmaan maakunnassa, 13 prosenttia väestöstä ja pienin Etelä-Pohjanmaalla, kaksi prosenttia. Kunnittain tarkasteltuna vieraskielisten osuus väestöstä oli korkein Vantaalla 19 %, Espoossa 17 % ja Helsingissä 16 %.

Väestöllinen huoltosuhde Suomessa

Suomessa oli vuoden 2018 lopussa alle 15-vuotiaita 882.234 ja 15 – 64-vuotiaita 3.430.848 henkilöä. 65 vuotta täyttäneitä oli vuoden 2018 lopussa 1.204.837. Väestöllinen huoltosuhde, eli alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrä 100 työikäistä kohden oli 60,8. Viimeksi väestöllinen huoltosuhde on ollut tätä korkeampi vuonna 1959. Maamme itsenäisyyden aikana väestöllinen huoltosuhde on ollut korkeimmillaan vuonna 1917 (67,6) ja matalimmillaan vuonna 1984 (46,7).

Alueittain tarkasteltuna väestöllinen huoltosuhde oli korkein Etelä-Savon maakunnassa (75,0) ja Keski-Pohjanmaan maakunnassa (71,6). Väestöllinen huoltosuhde oli matalin Uudenmaan maakunnassa (51,5). Kunnittain tarkasteltuna väestöllinen huoltosuhde oli korkein Luhangan kunnassa (106,1) ja Kuhmoisissa sekä Hailuodossa (105,1). Huoltosuhde oli matalin Helsingissä (45,6) ja Tampereella (48,4).

Lähde: Väestörakenne 2018, Tilastokeskus

Suomessa on vuonna 2019 yhteensä 311 kuntaa, joista 107 käyttää itsestään kaupunki -nimitystä ja 204 kuntaa kunta -nimitystä.

Asukasmäärältään Manner-Suomen pienin kunta on Luhanka (707 asukasta) ja Ahvenanmaan pienin kunta on Sottunga (91 asukasta). Suomen pienin kaupunki on Kaskinen (1.262 asukasta) ja suurin Helsinki (648.042 asukasta). Manner-Suomessa on 295 kuntaa ja Ahvenanmaalla 16. Asukaslukutiedot perustuvat 31.12.2018 tilanteen mukaisiin tietoihin.

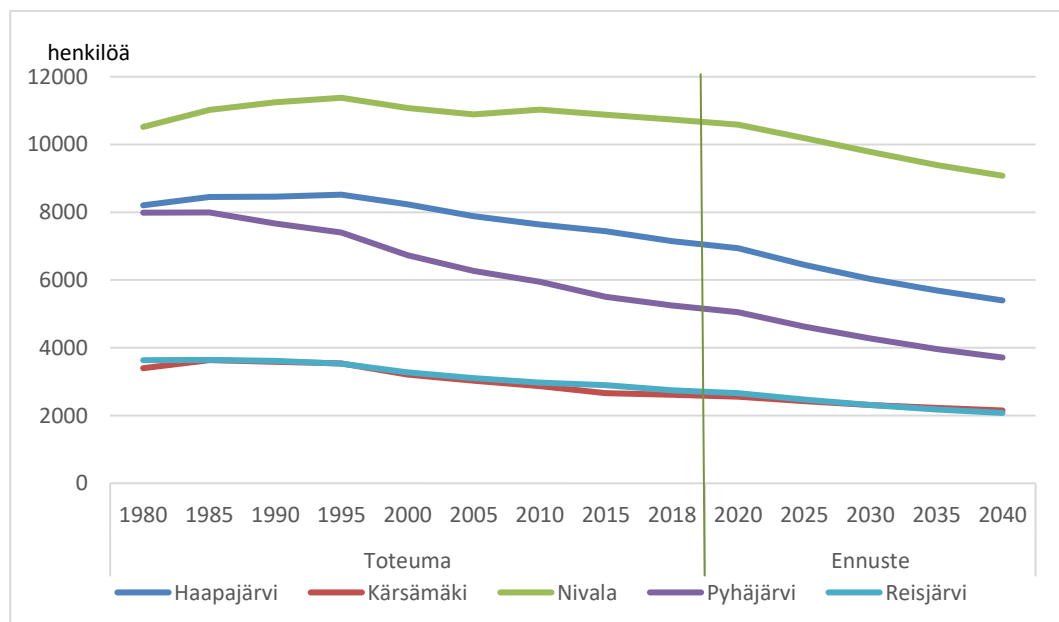
Vuoden 2019 alussa ei tapahtunut kuntaliitoksia ja kuntien määrä pysyy samana kuin edellisvuonna. Vuonna 2017 toteutui kaksi kuntaliitosta, jolloin Luvia ja Eurajoki sekä Juankoski ja Kuopio yhdistyivät. Vuonna 2016 tehtiin neljä liitosta ja vuonna 2015 kolme. Vuonna 2014 kuntien määrä pysyi ennallaan. Vuoden 2013 alussa toteutuneissa yhdessätoista kuntaliitoksessa kuntien määrä väheni kuudellatoista.

Suomen suurimmat kaupungit ovat suuruusjärjestyksessä Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä, Lahti, Kuopio, ja Pori. Yli 100.000 asukkaan kaupunkeja on yhteensä 9 ja näissä asuu lähes 2,2 miljoonaa suomalaista. Pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) asuu noin 1.170.000 suomalaista.

Suomen kunnat ovat kooltaan keskimäärin melko pieniä. Keskimääräinen kuntakoko vuonna 2018 oli 17.743 asukasta. Kuntien mediaanikoko on 6.081 asukasta. Puolet Suomen kunnista on asukasmäärältään pienempiä ja puolet suurempia kuin mediaani.

Väestömäärän kehitys Nivala-Haapajärven seutukunnassa

Alla olevasta tilastokeskuksen tekemästä ennusteesta (30.9.2019) voidaan seurata väestömäärän ennustetta vuoteen 2040 saakka Nivala-Haapajärven seutukunnan alueella.

Väestökehitys Pyhäjärven kaupungissa

Pyhäjärvellä väestön keski-ikä on ollut jatkuvassa nousussa ja tästä johtuen asukasluku on ollut laskussa vuodesta 1985 alkaen, syntyvyyden ja muuttoliikenteen pysyessä epäedullisena väestönkasvulle kunnassa. Vuoden 2019 alussa Pyhäjärvellä oli 5.248 asukasta.

Väestönmäärän kehitys vuosina 2014 – 2019 sekä arvio vuosille 2020 – 2022

Pyhäjärven kaupunki	2014	2015	2016	2017	2018	30.9.2019	2020	2021	2022
Asukasmäärä	5 565	5 508	5 450	5 338	5 248	5 171	5 100	5 100	5 100
Erotus edelliseen vuoteen	-168	-57	-58	-108	-90	-77			

Väestötilasto väestön muutoksista 1.1. – 30.9.2019 Pyhäjärven kaupungissa

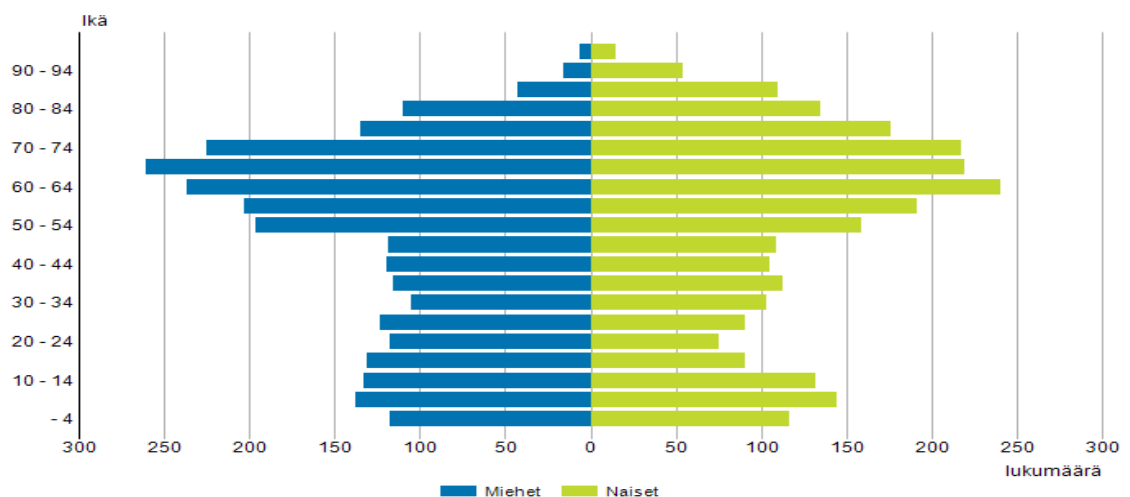
	Syntyneet Kuolleet		Kuntien välinen muuttoliikenne			Maiden välinen muuttoliikenne			Väes- tön lisäys	Ennako- väestö- luku	
	Synty- neet	Kuol- leet	Synty- neiden enem.	Tulo- muutto	Lähtö- muutto	Netto muutto	Maahan muutto	Maasta muutto			Netto maahan muutto
Yhteensä	27	64	-37	130	163	-33	1	7	-6	-76	5 171

Väestörakenne ja –ennuste

Vuoden 2018 lopussa 32,8 % Pyhäjärven asukkaista oli 65 vuotta tai vanhempia. Asukkaista 14,9 % oli 14 vuotta tai nuorempia. Yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut taulukossa olevien vuosien aikana.

Väestörakenteen kehitys vuosina 2010 – 2018 Pyhäjärven kaupungissa

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	0 – 14 vuotiaat	%	15 – 64 vuotiaat	%	yli 65 vuotiaat	%
Toteutuminen 31.12.2010	5 946	858	14,4	3 575	60,1	1 513	25,5
Toteutuminen 31.12.2011	5 887	853	14,5	3 517	59,7	1 517	25,8
Toteutuminen 31.12.2012	5 849	852	14,6	3 442	58,9	1 555	26,5
Toteutuminen 31.12.2013	5 733	831	14,5	3 358	57,6	1 621	27,8
Toteutuminen 31.12.2014	5 565	806	14,5	3 129	56,2	1 630	29,3
Toteutuminen 31.12.2015	5 508	801	14,5	3 024	54,9	1 683	30,6
Toteutuminen 31.12.2016	5 450	795	14,6	2 959	54,3	1 696	31,1
Toteutuminen 31.12.2017	5 338	782	14,7	2 841	53,2	1 715	32,1
Toteutuminen 31.12.2018	5 248	781	14,9	2 745	52,3	1 722	32,8

Pyhäjärven ikärakenne 2018

Työvoima ja työttömyys

Pyhäjärven työvoiman määrä 30.9.2019 oli 1.979. Vuoden 2019 syyskuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli 10,0 %:a. Työttömistä työnhakijoista naisia oli 84 ja miehiä 113. Työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 197 (200 työnhakijaa 30.09.2018). Työttömistä alle 20-vuotiaita oli 7 henkilöä sekä yli 50-vuotiaita oli 83 henkilöä.

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2013 - 2019

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2013	5 733	2 265	39,4	1 955	86,3	310	13,7
31.12.2014	5 565	2 259	40,6	1 916	84,8	343	15,2
31.12.2015	5 508	2 276	41,3	1 923	84,5	353	15,5
31.12.2016	5 450	2 200	40,4	1 890	85,9	310	14,1
31.12.2017	5 338	2 129	39,9	1 872	87,9	257	12,1
31.12.2018	5 248	2 064	39,3	1 825	88,4	239	11,6
30.9.2019	5 171	1 979	38,3	1 782	90,0	197	10,0

Työttömyysaste vuosina 2013 – 2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	30.9.2019
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	13,7	15,2	15,5	14,1	12,1	11,6	10,0
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	15,0	16,4	16,2	15,3	12,8	10,8	9,2
työttömyys % Koko maa 31.12.	7,9	8,8	9,2	7,9	8,4	9,7	8,6

Työpaikkojen lukumäärä sekä asuinkunnassa työssäkäyvien osuus vuosina 2011 - 2017

Pyhäjärven kaupunki	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Työpaikkojen lukumäärä	1 848	1 876	1 908	1 860	1 784	1 688	1 678
Asuinkunnassa työssäkäyvien osuus	79,5	81,3	81,4	81,1	80,8	81,6	80,8

Työpaikkojen osuus vuosina 2008 – 2017 Pyhäjärvellä

Pyhäjärven kaupunki	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Työpaikkojen osuus										
Alkutuotannossa	15,3	16,2	15,6	14,8	13,7	12,5	12,0	11,8	10,7	10,9
Jalostuksessa	24,8	23,8	24,3	23,8	23,1	25,4	25,8	26,2	24,1	23,4
Palvelussa	58,8	58,9	58,8	59,9	62,0	61,0	60,8	60,6	63,7	63,9

Hyvinvointi

Pyhäjärviden terveydentila on keskimäärin huonompi verrattuna muihin Pohjois-Pohjanmaan kuntien asukkaisiin. Ikävakioidut sairastavuusindeksit ovat todella korkeat. Koko Pohjois-Pohjanmaan alueen ikävakioidut sairastavuusindeksi (THL) on 21,7 % maan keskiarvoa korkeampi. Kansantauteja (diabetes, psykoosi, sydämen vajaatoiminta, astma, verenpainetauti, sepelvaltimotauti) esiintyy merkittävästi keskiarvoa enemmän. Vaikka moni pyhäjärvinen voi hyvin, kasaantuu terveyteen ja elinoloihin liittyviä ongelmia. Haasteena onkin väestön terveyserojen kasvaminen väestö- ja ikäryhmien kesken.

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioidut (THL, Sotkanet)

	2012	2013	2014	2015	2016
Pohjois-Pohjanmaa	133,7	132,2	129,2	125,8	121,9
Haapajärvi	156,7	157,3	157,6	156,7	151,5
Kärsämäki	151,5	166,4	166,2	157,8	137,7
Pyhäjärvi	173,7	172,3	173	165,2	163,9
Reisjärvi	151	152,3	149,2	132,5	131,7

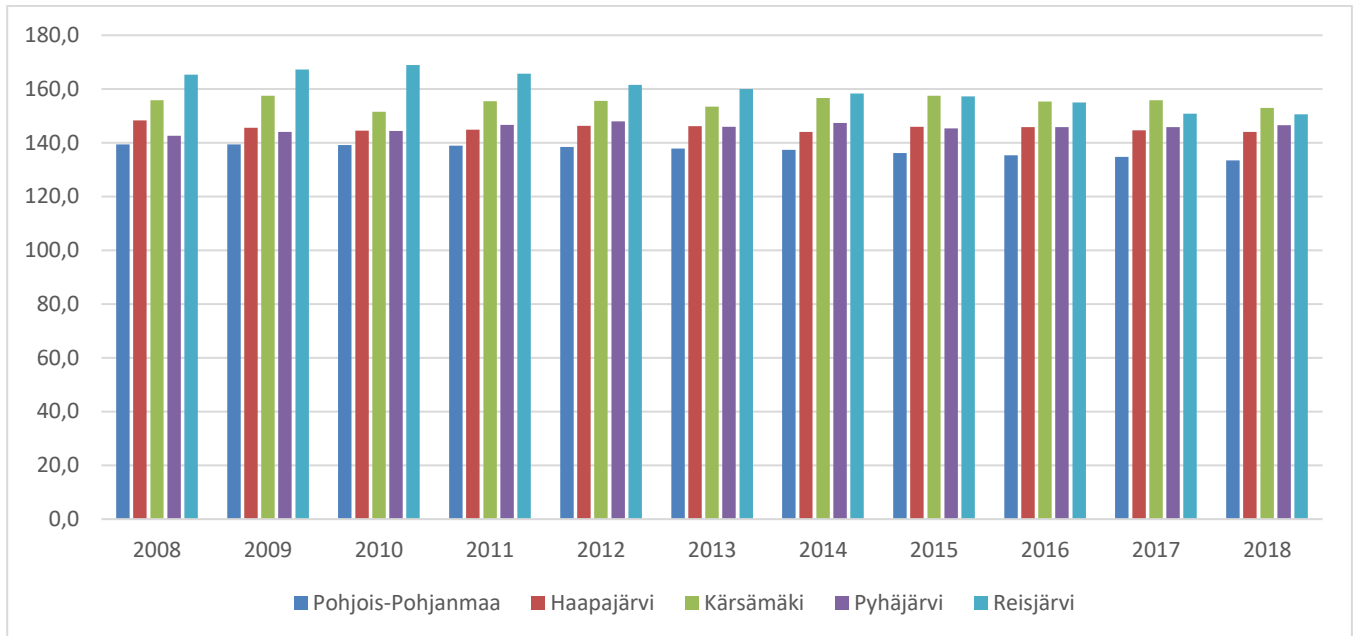
THL:n sairastavuusindeksi kuvaa suomalaisten kuntien ja alueiden väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. Indeksissä sisältyvät sairausryhmät ovat syöpä, sepelvaltimotauti, aivoverisuonisairaudet, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, mielenterveyden ongelmat, tapaturmat ja dementia. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on ko. sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

Terveyspuntarin kansantaudit, vakioitu Pyhäjärvi (Kela)

Kelan rekisteritietojen avulla laskettu indeksilukuja, jotka kertovat, kuinka yleisiä niin sanottujen kansantautien erityiskorvausoikeudet ovat suhteessa koko maan keskiarvoon (= 100). Laskennassa käytetään vuoden lopun väestötietoja sekä tietoa erityiskorvausoikeuksien voimassaolosta vuoden lopussa.

Kansantauti-indeksit	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Diabetes	118,1	123,6	123,2	125,3	122,2	122,2	124,5	122,6	123,5	123,8
Psykoosit	156,7	156,6	170,2	170,6	168,3	168,8	167,7	165,1	166,0	171,0
Sydämen vajaatoiminta	200,9	189,4	193,2	185,4	173,1	178,5	170,6	173,4	175,1	181,8
Nivelreuma	117,1	114,1	105,5	108,4	107,7	109,2	107,0	107,3	107,5	103,0
Astma	142,7	153,9	161,8	171,2	173,8	175,2	170,2	170,4	168,4	164,5
Verenpainetauti	140,7	142,4	143,6	143,1	145,0	143,8	142,4	142,5	142,2	142,9
Sepelvaltimotauti	132,0	130,9	129,3	131,8	131,8	134,1	135,2	139,2	137,6	139,1
Kansantauti-indeksi	144,0	144,4	146,7	148,0	146,0	147,4	145,4	145,8	145,8	146,6

Kansantautien kokonaisindeksi 146,6 on pysynyt korkeana viimeisen kymmenen vuoden ajan. Pohjois-Pohjanmaan vastaava indeksi on 133,5. Vertailukunnista Kärsämäen ja Reisjärven indeksit ovat Pyhäjärveä korkeammat ja Haapajärvellä hieman matalampi 144,0 vuoden 2018 tilanteessa.

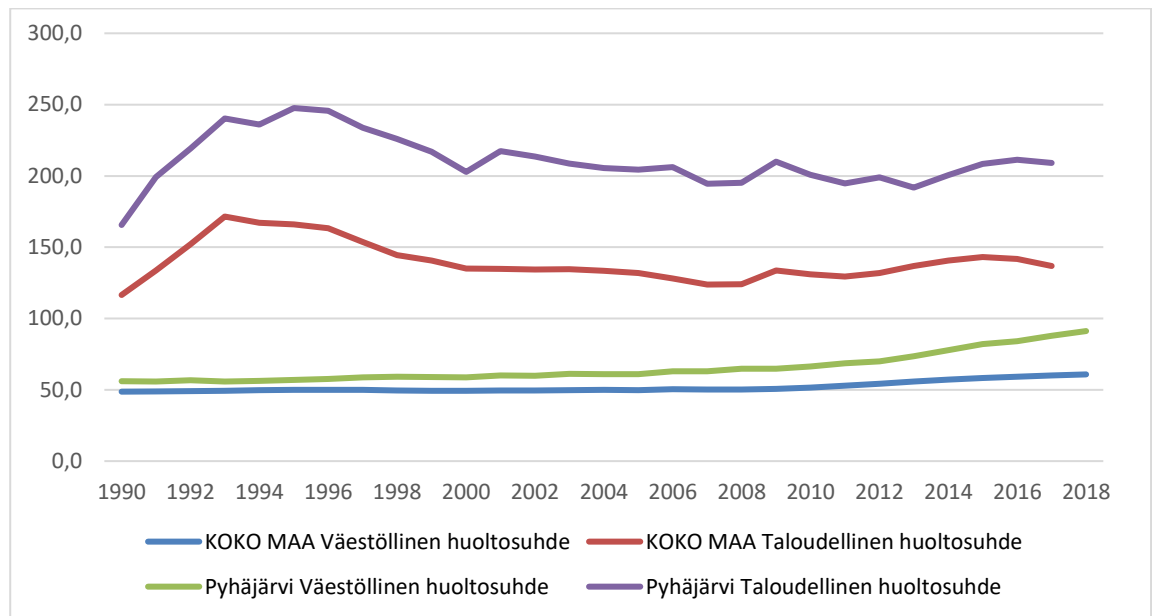

Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde

Taloudellinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta työllisten sekä työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien välisenä suhteena. Mitä suurempia arvoja suhdeluvut saavat, sitä heikempi on tilanne. Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien suhdetta työllisiin.

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta eri ikäryhmien välisten suhteiden avulla. Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän 100 työikäistä kohden.

Pyhäjärven kaupungin sekä koko maan taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde vuosina 1990 – 2018

Pyhäjärven kaupunki	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Taloudellinen huoltosuhde	201	195	199	192	200	208	211	209	
Väestöllinen huoltosuhde	66	69	70	74	78	82	84	88	91

Asuminen

Asuntokuntien lukumäärä Pyhäjärven kaupungissa 31.12.2018 oli 2.592 (31.12.2017 oli 2.618). Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus asuntokannasta oli 84 %.

Eläkkeellä olevien osuus väestöstä vuoden 2017 lopussa oli 40 % (vuoden 2016 lopussa oli 39,1 %). Perheiden lukumäärä 31.12.2018 oli 1.419 (31.12.2017 oli 1.419).

Pyhäjärven kaupungin taajama-aste vuonna 2018 oli 54,7 %, eli taajamassa asuvien osuus oli 54,7 % koko väestöstä (taajama-aste vuonna 2017 oli 54,1 %).

TALOUSARVIO VUODELLE 2020 TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2021 - 2022

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kuntalain 110 §:n mukaan:

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma ovat laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan (alijäämän kattamisvelvollisuus).

Kuntalain talousarvio- ja -suunnitelmasäännöksiä tarkoituksena on varmistaa kunnan tehtävien ja talouden oleminen kestäväällä pohjalla ja tasapainossa. Talouden suunnittelun lähtökohdina ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinojen kehitys sekä toimintaympäristön muutokset. Taloussuunnitelmassa ja -arviossa esitetään tavoitteiden toteutuksen edellyttämät toiminna ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarviossa valtuusto hyväksyy talousarviovuoden sitovat toiminna ja talouden tavoitteet. Talousarvio on oikeudellisesti sitova, mutta taloussuunnitelma on vain ohjeellinen; ainoastaan alijäämän kattamiseksi esitetyt toimenpiteet ovat sitovia.

Tavoitteet suunnitelmakaudelle 2020 - 2022

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven strategia 2030 asiakirjan 26.6.2018 § 50.

Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Strategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Strategiassa tulee määrittellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään Kuntalain 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Kaupunkistrategialla pyritään näkyviin vaikutuksiin kuntalaisten terveydessä ja hyvinvoinnissa, elinkeinojen kehittämisessä, kaupunkikonsernin talouden kehityksessä sekä ympäristön viihtyisyydessä. Lain 38.1 §:n mukaisesti kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti.

Pyhjäjärven uusi strategia ulottuu vuoteen 2030 saakka. Strategia perustuu valmisteluprosessin kautta tunnistettuihin tulevaisuuden muutostekijöihin ja sisältää Pyhjäjärven kehittämisen pitkän aikavälin tahtotilan, johon yhteisesti sitoudutaan.

Strategisiksi painopisteiksi on valittu:

1. Saavutettavuudesta, infrastruktuurista ja osaamisesta vetovoimaa
2. Elinvoimasta ja hyvinvoinnista pitovoimaa
3. Kaupunkikonsernin tasapainoinen talous ja konserniyhtiöiden rooli elinvoiman edistämässä
4. Alueellinen yhteistyö ja vuorovaikutus

Strategisiksi tavoitteiksi on valittu painopisteiden alueilta:

1. Saavutettavuudesta, infrastruktuurista ja osaamisesta vetovoimaa

- Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa
- Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä
- Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen
- Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen
- Resurssiviisas Pyhjäjärvi
- Viihtyisä elinympäristö

2. Elinvoimasta ja hyvinvoinnista pitovoimaa

- Hyvinvoiva kasvuyhteisö
- Sivistyksestä virtaa
- Kantokykyinen palvelutuotanto
- Mukaan vetävä toimintakulttuuri
- Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa

3. Kaupunkikonsernin tasapainoinen talous ja konserniyhtiöiden rooli elinvoiman edistämässä

- Talous tasapainossa
- Tytäryhtiöiden elinvoimatyö
- Kestävät ja vaikuttavat investoinnit
- Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen

4. Alueellinen yhteistyö ja vuorovaikutus

- Aktiivinen ja erottuva Pyhjäjärvi
- Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita
- Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa

Kaupunkistrategian painotukset ja tavoitteet vuosille 2018-2021 tarkennetaan vuosittain talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa, joiden valmisteluvastuu kohdennetaan kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja tytäryhtiöille. Talousarviokirjaan valmistellaan tavoitekohtaisesti tarkemmat toimenpiteet ja niiden arvioimiseen soveltuvat mittarit.

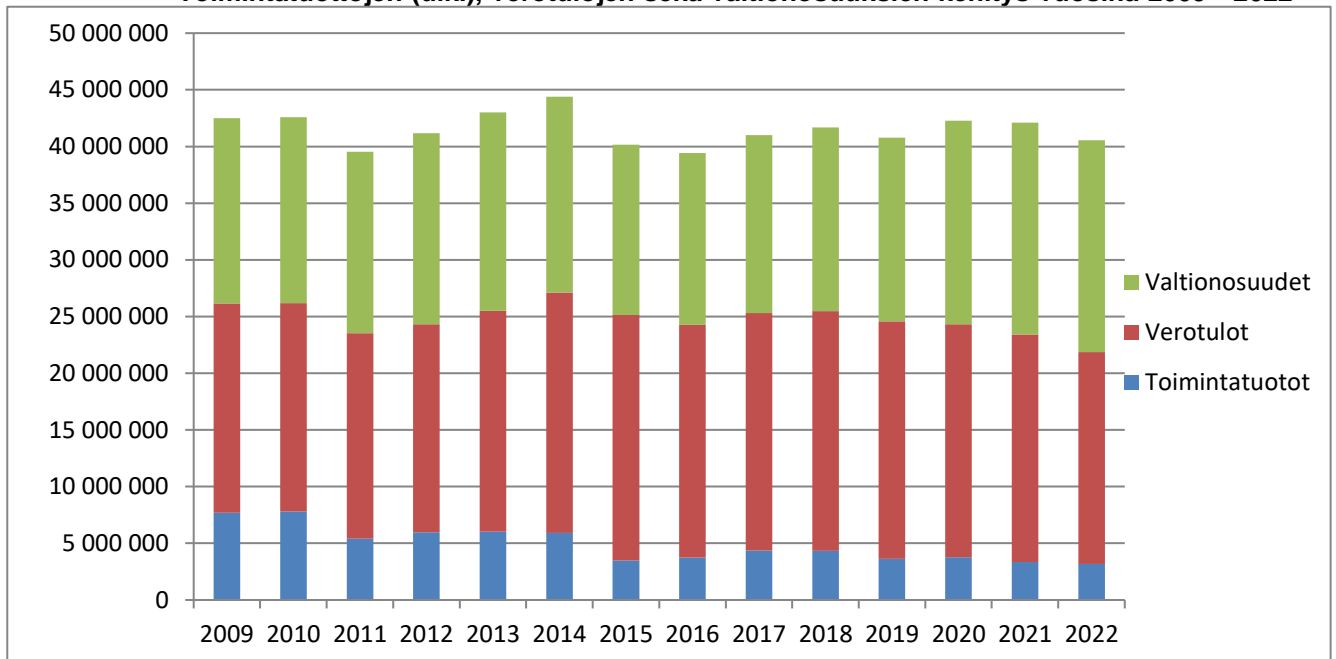
Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan aktiivisesti osavuosikatsauksissa sekä yksityiskohtaisemmin konsernin tilinpäätöksessä. Strategian toteutumista arvioidaan osavuosikatsauksissa talousarvion toiminnallisten tavoitteiden mittarien avulla. Saatuja seurantatietoja hyödynnetään joka vuosi tehtävällä strategian päivittämisen tarvearvioinnilla.

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien ja kaupungin tuloksellinen työskentely edellyttää strategialta rakenteellista selkeyttä, riittävää viestintää ja luottamushenkilöorganisaation sitouttamista. Tytäryhtiöiden osalta toimivan johdon ja hallitusten sitouttamiseen vaaditaan samoja asioita.

Toimintatuottojen kehitys

Käyttötaloustuotot koostuvat pääasiassa toimintatuotoista, verotuloista sekä valtionosuuksista.

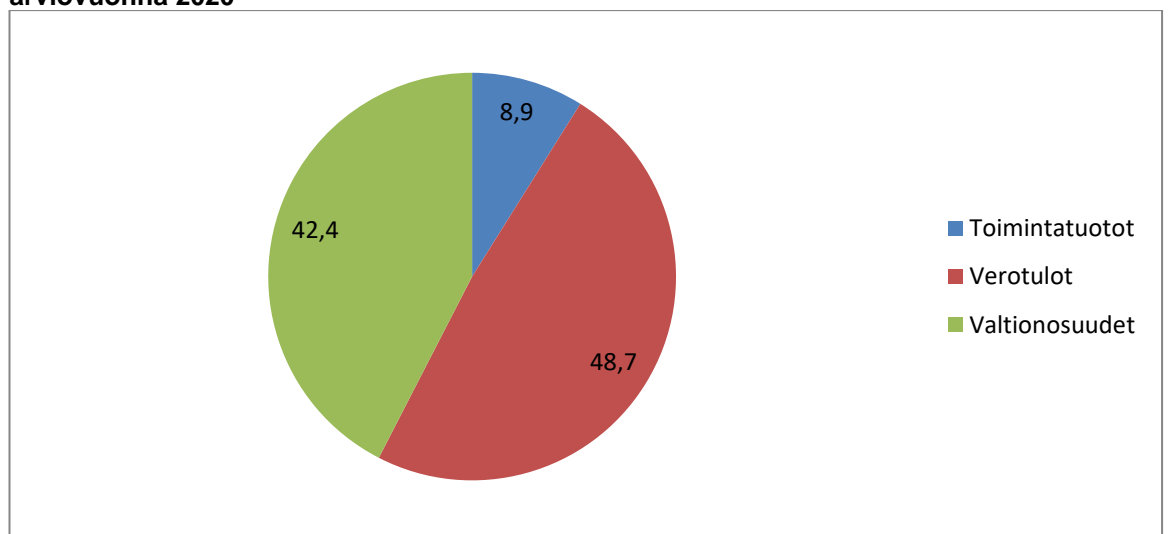
Toimintatuottojen (ulk.), verotulojen sekä valtionosuuksien kehitys vuosina 2009 - 2022

Merkittävä tuottojen kasvu yllä olevassa taulukossa johtuu pääosin yhteisöverojen tuoton huomattavasta noususta. Pyhäsalmen kaivos on suurin yhteisöveroa tuottava yritys Pyhäjärven kaupungissa. Lähivuosina verotulot laskevat voimakkaasti, koska kaivoksen toiminta päättyy.

Vuoden 2015 toimintatulot vähentyvät vesi- ja viemärlaitoksen sekä kaukolämpölaitoksen yhtiöittämisen seurauksena. Valtionosuuksien väheneminen on myös merkittävä vuodesta 2015 alkaen.

Toimintatuottojen (ulk.), verotulojen sekä valtionosuuksien osuus prosentteina talousarviovuonna 2020

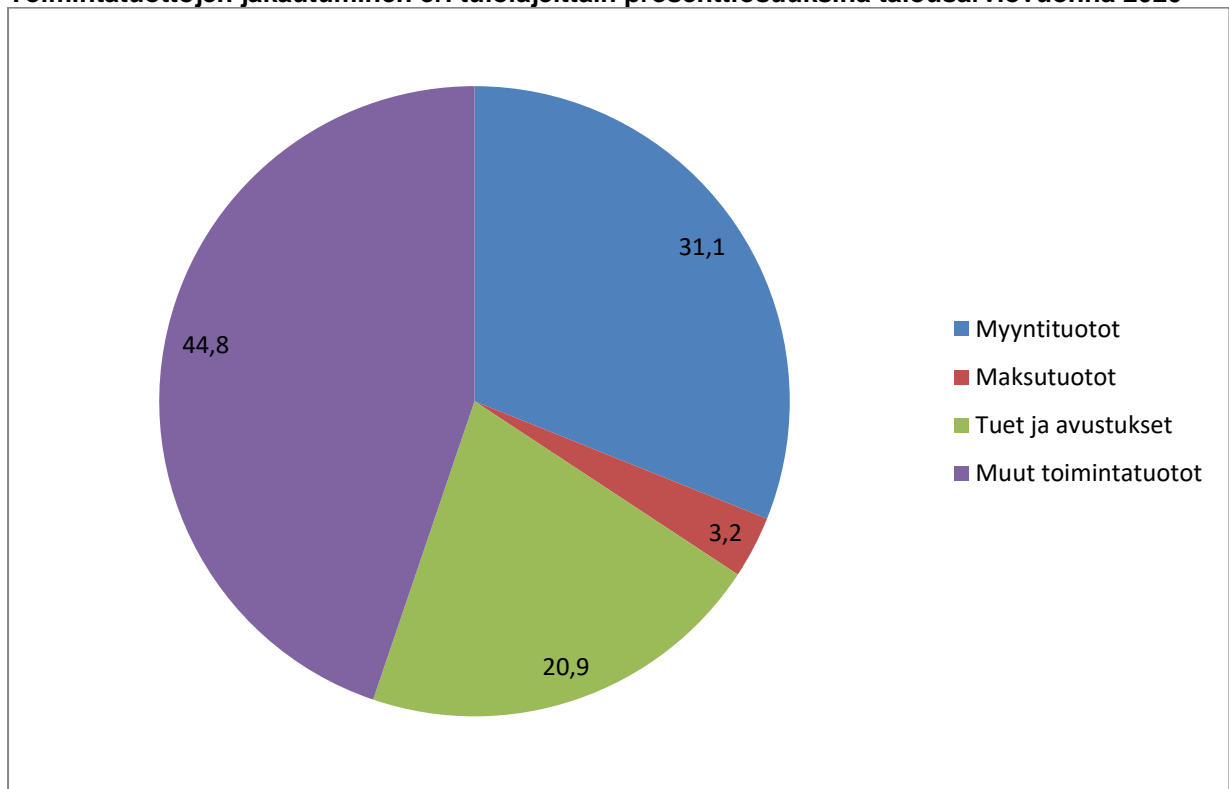

Toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet	TA 2020	Tot. %
Toimintatuotot, ulkoiset	3 764 563	8,9 %
Verotulot	20 570 000	48,7 %
Valtionosuudet	17 940 000	42,4 %
Tuotot yhteensä	42 274 563	100,0 %

Toimintatuotot

Toimintatuotot sisältävät myyntituotot, maksutuotot, tuet ja avustukset sekä muut toimintatuotot. Vuoden 2018 muut toimintatuotot sisältävät Köpsin palvelukeskuksen myynnistä saadun myyntivoiton, 986.420 euroa.

Toimintatuotot	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Toimintatuotot, ulkoiset	3 567 604	3 301 907	4 318 308	5 064 970	3 633 900	3 764 563

Toimintatuottojen jakautuminen eri tulolajeittain prosentiosuuksina talousarviovuonna 2020

Toimintatuotot	TA 2020	Tot. %
Myyntituotot kaupunki (ulkoiset)	1 170 085	31,1 %
Maksutuotot	120 000	3,2 %
Tuet ja avustukset	788 483	20,9 %
Muut toimintatuotot	1 685 995	44,8 %
Toimintatuotot yhteensä	3 764 563	100,0 %

Verotulot

Pyhäjärven kaupungin verotulojen kehittyminen vuosina 2016 - 2020

Verotulot	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA + LTA 2019	TA 2020
Kunnallisvero	14 613 565	14 172 151	14 330 981	14 700 000	14 800 000
Osuus yhteisöverosta	5 390 118	6 238 691	4 907 920	5 000 000	4 500 000
Kiinteistövero	1 026 608	1 193 618	1 218 748	1 250 000	1 270 000
Verotulot yhteensä	21 030 291	21 604 460	20 457 649	20 950 000	20 570 000

Kaupunginvaltuusto päätti vuodelle 2020 seuraavat tulovero- ja kiinteistöveroprosentit (suluissa vuoden 2019 veroprosentit): kunnallisvero 21,75 % (20,75 %), vakituiset asunnot 0,50 % (0,5 %), yleinen kiinteistövero 1,30 % (1,30 %), muut kuin vakituiset asunnot 1,40 % (1,30 %), rakentamattomat rakennuspaikat 6,0 % (4,0 %), yleishyödyllinen yhteisö 0,10 % sekä voimalaitokset 3,10 % (3,10 %).

Vuonna 2006 tuloveroprosentti on ollut 19,25 %. Vuosina 2007 – 2016 tuloveroprosentti on pysynyt 19,75 prosentissa. Vuosina 2017 - 2019 tuloveroprosentti on ollut 20,75 %.

Pyhäjärven kaupungin veroprosentit vuosina 2013 - 2020

Veroprosentit	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kunnan tulovero	19,75	19,75	19,75	19,75	20,75	20,75	20,75	21,75
Yleinen kiinteistövero	0,90	0,90	1,00	1,00	1,30	1,30	1,30	1,30
Vakituinen asunto	0,45	0,45	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu asuinrakennus	0,90	0,90	1,00	1,00	1,30	1,30	1,30	1,40
Rakentamaton rakennuspaik.	3,00	3,00	3,00	3,00	4,00	4,00	4,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Voimalaitos	2,85	2,85	2,85	2,85	3,10	3,10	3,10	3,10
Efekttiivinen veroaste	13,47	13,57	13,56	13,30	13,82	13,78		
Erotus, efekt. – kunnan tulov.	6,28	6,18	6,19	6,45	6,93	6,97		

Veroprosentit	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kuntien keskimääräinen tulovero-%	19,74	19,82	19,85	19,91	19,86	19,88	19,97
Pohjois-Pohjanmaan keskim.tulovero%				20,44	20,47	20,57	20,57

Vuoden 2021 yhteisöverotuloihin sekä kunnan tuloveroihin on arvioitu vaikuttavan alentavasti Pyhäsalmen kaivoksen tiedossa olevien malmivarantojen loppuminen, mikäli korvaavia työpaikkoja ja yrityksiä ei saada tilalle.

Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2020 on 19,97 %. Pohjois-Pohjanmaan keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2020 on 20,57 %.

Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin. Pyhäjärven kaupungin efektiivinen veroaste vuonna 2019 on 13,63 %.

Veroprosentin korottamatta jättämiseksi esitetyt perustelut, joissa tasausjärjestelmän väitetään ”korvaavan” korotusta vastaavat verotulot, eivät pidä paikkaansa. Miksi näin on, johtuu siitä, että tasausta laskettaessa käytetään koko maan painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia eikä kunnan päättämää veroprosenttia.

Valtionosuudet

Erona aiempiin vuosiin vuonna 2020 kunnille maksettavat veromenetysten kompensatiot erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta ja maksetaan omalta valtiovarainministeriön momentilta. Uudistus yksinkertaistaa järjestelmää ja lisää sen läpinäkyvyyttä.

Peruspalvelujen valtionosuuden (VM) kasvu vuodesta 2019 vuoteen 2020 johtuu erityisesti vuonna 2019 päättyneestä kilpailukykysojimuksista, mutta taustalla on myös muita lakiin perustuvia muutoksia:

- Kilpailukykysojimukseseen sisältynyt lomarahojen leikkaus päättyy ja niin ikään siihen liittyvä valtionosuuden leikkaus päättyy vuoteen 2019.
- Pääministeri Juha Sipilän hallituksen päättämä määräaikainen vuosia 2016 - 2019 koskenut indeksikorotusten jäädytys päättyy vuoteen 2019. Tehtyjä indeksijäädytyksiä ei kompensoida, mutta vuoden 2020 kustannustason muutos (+2,4 %) lisää valtionosuutta.
- Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (perustuen vuoden 2017 tietoihin) lisää valtionosuutta vuonna 2020.
- Uutuutena vuonna 2020 aiemmin valtionosuusjärjestelmän kautta kunnille maksetut verotulomenetysten kompensatiot erotetaan järjestelmästä omalle momentilleen 28.90.35. Veromenetysten kompensatiot lisääntyvät vuonna 2020.

Edellä mainittujen muutosten lisäksi peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutokset vuonna 2020.

Pyhjärven kaupungin valtionosuuksien kehittyminen vuosina 2014 - 2020

Valtionosuudet	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Peruspalvelujen valtionosuus	18 618 725	16 032 076	15 899 805	16 203 030	16 659 345	16 700 000	15 500 000
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 014 921	-772 206	-680 353	-441 617	-490 644	-500 000	-300 000
Veromenetysten kompensatio							2 740 000
Valtionosuudet yhteensä	17 603 804	15 259 870	15 219 452	15 791 413	16 168 701	16 200 000	17 940 000
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, sisältyy peruspalvelujen valtionosuus.	623 616	38 736	-256 406	-59 171	369 869	440 405	1 278 765
Valtionosuudet € / asukas	3 163	2 770	2 793	2 953	3 082	3 057	3 518
Valtionosuudet, %:a toimintamenoista ulk.	40,73	36,0	35,6	37,3	37,9	38,8	40,9
Valtionosuuksien osuus verotuloista %	80,36	69,6	72,4	76,6	79,0	77,3	87,2

Valtionosuuksien vähenemiseen vuonna 2015 vaikutti erityisesti verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen väheneminen, kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentin pieneminen 29,57 prosentista (v. 2014) 25,42 prosenttiin (v. 2015) sekä valtionosuusjärjestelmän uudistaminen kokonaisuudessaan. Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen vaikutus peruspalvelujen valtionosuuteen on noin 2,6 miljoonaa euroa.

Talousarviovuonna 2017 Pyhjärven kaupunki ei ollut saajana verotuloihin perustuvassa valtionosuuksien tasauksessa, mutta talousarviovuosina 2018 - 2020 tilanne on toinen. Lopulliset tiedot valtionosuuksista tarkentuvat joulukuun lopussa.

Valtionosuusprosentit ja kunnan omarahoitusosuudet vuosina 2014 - 2020

Valtionosuudet	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus							
Valtionosuusprosentti %	29,57	25,42	25,47	25,23	25,34	25,37	25,46
Kunnan omarahoitusosuus, €/asukas	3 417	3 521	3 642	3 620	3 540	3 524	

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä toimii osana kuntien valtionosuusjärjestelmää. Kuntien lisäksi se kattaa myös yksityiset koulutuksen järjestäjät ja kuntayhtymät.

Opetus- ja kulttuuritoimen järjestelmällä rahoitetaan

- koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa
- osaa esi- ja perusopetuksesta
- lukiokoulutusta
- ammatillista koulutusta
- kansanopistoissa, kansalaisopistoissa, kesäyliopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa järjestettyä vapaan sivistystyön koulutusta.

Lisäksi järjestelmä kattaa opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden toiminnan.

Korkotuotot ja muut rahoitustuotot

Pyhjärven kaupunki ei peri Kiinteistö Oy Rillankiveltä myöntämistään tertiäärilainoista korkoa vuonna 2020. Tertiäärilaina on kaupungin myöntämää kolmoissijaislainaa, jonka asuntorahasto rinnastaa yhtiön omiin varoihin. Tertiääri- eli kolmoissijaislaina tarkoittaa sitä, että laina on vakuuksien suhteen kolmannella sijalla valtion ja muiden rahoittajien jälkeen.

Korkotuotot sisältävät mm. Pyhjärven Energia ja Vesi Oy:ltä perittävän lainan koron.

Muihin rahoitustuottoihin on budjetoitu 291.000 euroa, joka sisältää mm. sijoitusarvopapereiden myyntituotot.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Pyhjärven kaupunki perii antamistaan takauksista vuotuista takausprovisiota.

Toimintakulujen kehitys

Toimintakulut ja toimintakate

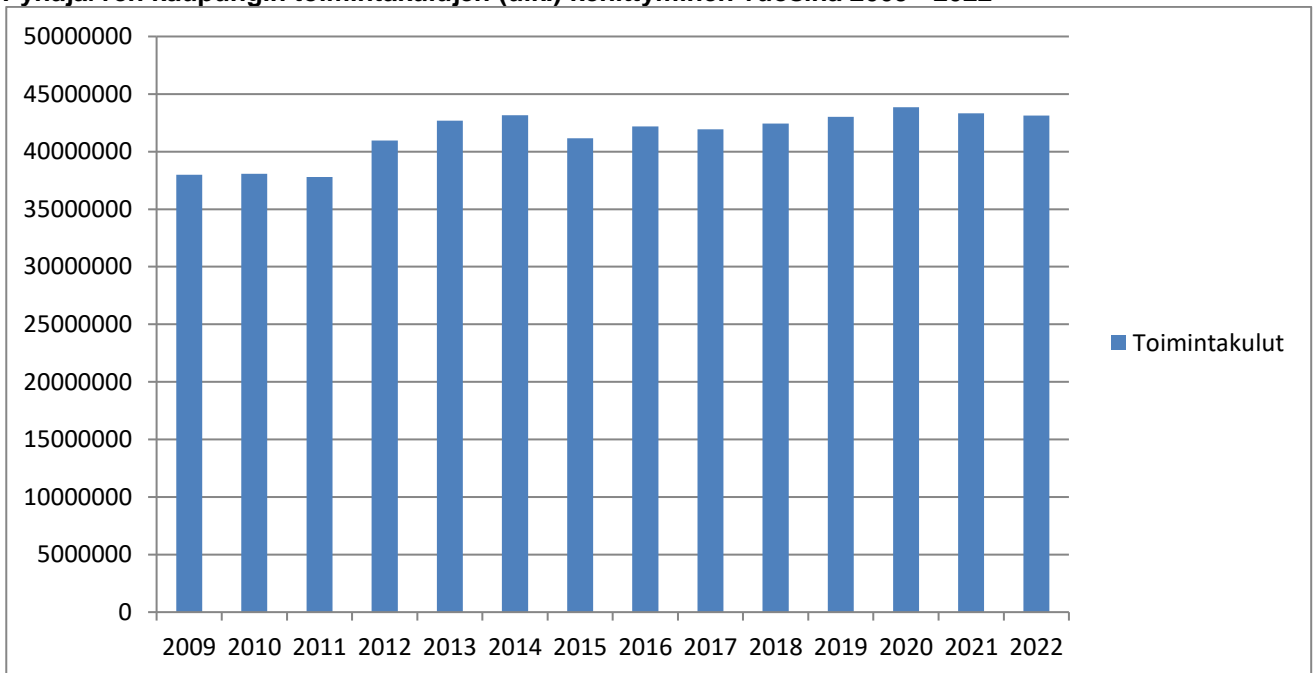
Toimintakatteen, joka on käyttötalouden toimintatulojen ja toimintamenojen erotus, kehitys näkyy seuraavassa taulukossa.

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA + LTA 2019	TA 2020
Toimintakate	-39 485 230	-37 896 394	-37 565 819	-39 374 710	-40 101 923

Toimintakatteen muutos vuoden 2019 muutettuun talousarvioon verrattuna on +1,8 prosenttia.

Toimintakulut	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA + LTA 2019	TA 2020
Toimintakulut, ulkoiset	-42 787 137	-42 214 702	-42 630 789	-43 008 610	-43 866 486

Pyhäjärven kaupungin toimintakulujen (ulk.) kehittyminen vuosina 2009 - 2022

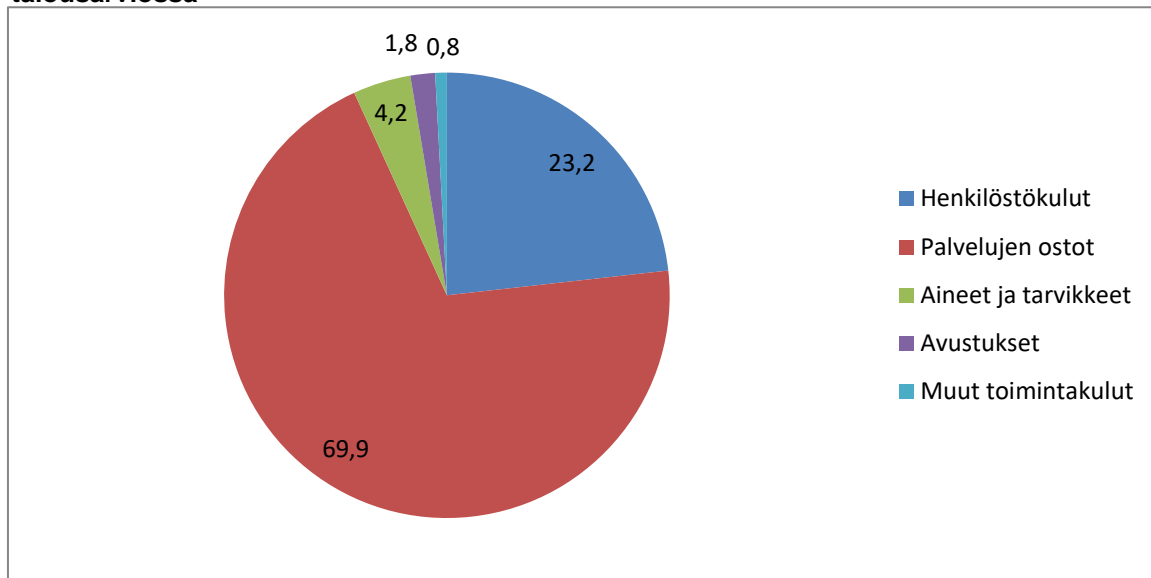

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut, ympäristö- ja rakennustarkastuksen palvelut sekä talous-, henkilöstö- ja atk-palvelut ovat vuoden 2010 alusta alkaen siirtyneet Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä ostettaviksi palveluiksi. Vuoden 2011 alusta toimintakulut pienenevät, sillä lomituspalvelu siirtyi Reisjärven kunnan hoidettavaksi Melan tekemän päätöksen mukaisesti. Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunginvaltuustot sekä Reisjärven kunnanvaltuusto ovat hyväksyneet maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisesta kuntien kesken. Pyhäjärven kaupungilla on järjestämisvastuu yhteistoiminnassa, joka aloitettiin 1.1.2013.

Vuosi 2015 ei sisällä kaukolämpölaitoksen sekä vesi- ja viemärilaitoksen toimintakuluja, koska Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy perustettiin hoitamaan em. toimintoja. Varhaiskasvatus siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä 1.1.2016 alkaen Pyhäjärven kaupungin talousarvioon sivistystoimen alle.

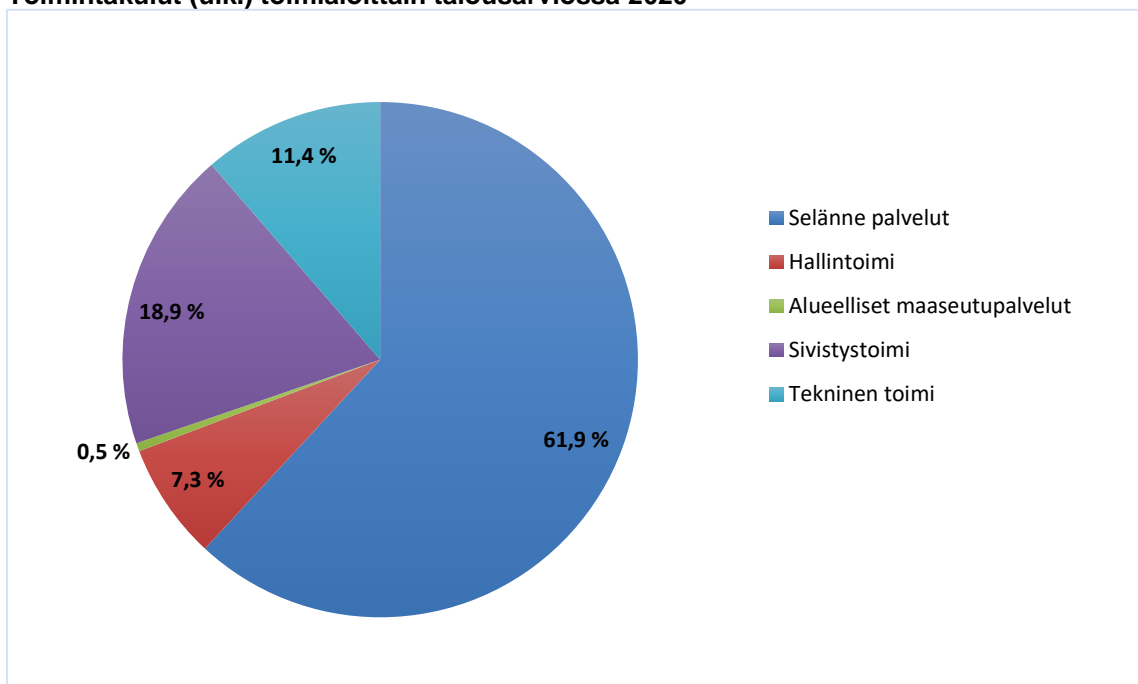
1.1.2017 alkaen työmarkkinatuen kuntaosuuden maksaminen siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä Pyhäjärven kaupungin maksettavaksi. Perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyivät Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä (nettovaikutus noin 110.000 euroa) Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alussa.

Ulkoisten toimintakulujen jakautuminen kululajeittain prosenttiosuuksina vuoden 2020 talousarviossa

Pyhäjärven kaupungin ulkoiset toimintakulut kululajeittain	TA 2020	%-osuus
Henkilöstökulut	10 187 037	23,2 %
Palvelujen ostot	30 677 092	69,9 %
Aineet ja tarvikkeet	1 847 315	4,2 %
Avustukset	785 280	1,8 %
Muut toimintakulut	369 762	0,9 %
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	43 866 486	100,0 %

Toimintakulut (ulk.) toimialoittain talousarviossa 2020

Palvelujen ostot muodostavat suurimman osan ulkoisista kustannuksista. Selännepalvelujen osuus on 61,9 % (TA2019: 60,8 %, TA+LTA2019: 61,9 %) kaikkien toimialojen kustannuksista.

Henkilöstömenot

Kunta-alaa koskevat virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.2.2018 – 31.3.2020. Sopimuskauden aikana palkkoja on korotettu kahdella yleiskorotuksella. Lisäksi sopimuskaudella on ollut käytössä paikallinen järjestelyerä ja tammikuussa 2019 on maksettu paikallinen tuloksellisuuteen perustuva kertaerä. Sopimukseen on sisältynyt myös laaja työaikamääräyksiä koskeva uudistus.

Uudet kunta-alaa koskevat virka- ja työehtosopimukset tulevat voimaan 1.4.2020 alkaen. Pyhäjärven kaupungin vuoden 2020 talousarvion laadinnassa varauduttiin 1,5 %:n palkkakustannusten korotuksiin. Myös määrärahavaraus lomarahojen maksamiseen on tehty täysimääräisenä.

Henkilöstökulut ovat yhteensä noin 23,2 % (v. 2018 oli 23,7 %) kaikista ulkoisista toimintakuluista.

Vuoden 2020 talousarvio sisältää määrärahavaraukset työllisyyskoordinaattorille, projektityöntekijöille sekä hyvinvointi-sote-projektipäällikön henkilöstökustannuksiin. Elinvoimaisuuden kehittämisen edistämiseksi on varattu määräraha ohjelmajohtajan henkilöstökustannuksiin osalle vuotta. Myös hankehenkilöstöä on enemmän talousarviovuonna 2020 verrattuna edelliseen vuoteen. Pyhäjärven kaupungin hallinnoimia hankkeita vuonna 2020 ovat Suuntana muutos -hanke, Callio Edible Insects from Mine sekä Callio Undergrounds Rescue -hankkeet.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostot sisältävät määrärahavarausten sosiaali- ja terveyspalvelujen ostamiseen Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä. Määrärahavaraus on 26.447.729 euroa v. 2020 talousarviossa. Ikäihmisten talonmiespalvelutoiminnan tukemiseen varattiin 6.900 euron määräraha.

Avustukset

Vuonna 2020 hallintotoimen avustuksia leikattiin 10 prosentin verran. Kaupunginvaltuusto päätti pitää kaupungin osuuden lomituspalveluihin maaseutuuyrittäjille vuoden 2019 tasossa. Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:lle ei varattu avustuspäärahaa vuodelle 2020, koska lentokenttäyhtiö tullaan purkamaan.

Hallintotoimen avustuspäärahoissa on varauduttu lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamiseen talousarviovuonna 2020. Avustukset yhteisöille sisältävät avustukset Pyhäsalmen Tanssi ry:lle, Pyhäjärven 4H-yhdistykselle sekä SPR:n Pyhäjärven osastolle. Avustuksiin yhteisöille on varattu määräraha 9.000 euroa, joka ilmoitetaan yhdistysten haettavaksi kevään 2020 aikana. Avustus on tarkoitus käyttää lasten ja nuorten, sairaiden ja vanhusten palveluja edistävien yhdistysten toimintaan. Avustusta voi hakea myös tapahtumien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Yhdistyksen tulee olla pyhäjärvinen yhdistys eikä yhdistys voi saada avustusta kaupungin muista avustuspäärahoista.

Varhaiskasvatuksen siirtyessä kuntiin 1.1.2016 alkaen lakisääteinen kotihoidontuki tuli maksettavaksi Pyhäjärven kaupungin avustuksista.

Sivistystoimen määrärahoissa on varauduttu kulttuuritoimen, nuorisotoimen sekä liikuntatoimen avustuksiin. Uimahallilla jatketaan lasten ilmaisuintivuoroja kaksi kertaa viikossa sekä 65 vuotta täyttäneiden ilmaisuunteja.

Teknisen toimen määrärahoissa on varauduttu yksityistieavustuksiin sekä latujen kunnossapitoavustukseen.

Avustuspääraha sisältää vuodesta 2018 alkaen Kelalle maksettavan työmarkkinatuen kuntasuuden.

	TA 2020	
Avustukset hallintotoimi		
Avustukset kotitalouksille		81.800
Lasten kotihoidon kuntalisä	80.000	
Vesihuoltoavustus (pitkät vesijohdot)	1.800	
Avustukset kotitalouksille		25.380
Vammaisneuvosto	1.380	
Kunnan osuus lomituspalveluihin maaseutuuyrittäjille	15.000	
Maaseudun kehittämisavustus	9.000	
Avustukset yhteisöille		99.000
Pyhäsalmen Tanssi ry	36.900	
- Tanssin aluekeskustoiminnan kuntarahoitus 33.000 euroa		
- festivaalin toiminta-avustus 3.900 euroa		
Pyhjärven 4H-yhdistys	6.300	
SPR, Pyhjärven osasto	5.400	
Ennalta jakamattomat avustukset talousarviovuonna (joka sisältää veteraanijärjestöille annettavan avustuksen ja Pyhjärven Pohdin yleisurheilujaoston kesäikäreiden järjestämiseen varatun määrärahan 1.500 €)	9.000	
Muu kohdentamaton avustus	4.500	
Pyhäsalmen Lentokenttä Oy	0	
Kaukolämpötaksan porrastus	5.400	
Uuden teollisuushallin rakentajille –50 % liittymismaks.	13.500	
Risteysalueen kaukolämpötaksan kompensointi	18.000	
Avustukset yhteisöille		17.100
Kylätoiminta-avustus (150 €/kylä + 150 €/kylä kokousosal.)	3.600	
Kylien kehittämisavustus	13.500	
Avustukset yhteisöille, työllistäminen 6059		191.000
Kelalle maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus	182.000	
Pyhjärvi-lisä, lisäpalkkatuki pyhjärvisille yhdistyksille ja yrityksille	9.000	
Avustukset hallintotoimi yhteensä		414.280
Avustukset sivistystoimi		
Avustukset yhteisöille		47.800
Kesäyliopisto	12.000	
Liikunta, järjestöavustukset	20.000	
Nuorisotoimi, järjestöavustukset	5.800	
Kulttuuripalvelut, järjestöavustukset	10.000	
Lakisääteinen kotihoidon tuki, 1.1.2016 alkaen		292.000
Avustukset sivistystoimi yhteensä		339 800
Avustukset tekninen toimi		
Avustukset yhteisöille		31.200
Yksityistieavustukset	30.000	
Ladut	1.200	
Avustukset tekninen toimi yhteensä		31.200
Avustukset kotitalouksille yhteensä		399.180
Avustukset yhteisöille yhteensä		386.100
Avustukset yhteensä		785 280

Lainakanta**Lainakanta sekä omavaraisuusaste vuosina 2014 – 2020**

	2014	2015	2016	2017	2018	TA2019	TA2020
Lainakanta, 1000 euroa	1 199	10 385	17 913	22 631	25 086	26 087	33 156
Lainakanta € / asukas	215	1 885	3 287	4 240	4 781	4 922	6 501
Omavaraisuusaste	83,7	72,0	59,8	54,7	52,0		
Kuntien keskimääräinen lainakanta € / asukas	2 694	2 835	2 933	2 933	3 039		
Konsernin lainat, € / asukas	2 448	4 209	5 909	7 149	8 065		
Kuntien keskimääräinen konsernin lainakanta, € / as.	5 768	5 975	6 148	6 299	6 537		

Vuonna 2014 Pyhjärven kaupungin lainakanta on laskenut, sillä vuonna 2014 ei ole nostettu talousarviolainaa. Vuodesta 2015 alkaen Pyhjärven kaupunki on nostanut vuosittain talousarviolainaa talousarviopäätöksen mukaisesti. Lainaa on otettu myös käyttötalouden hoitamiseen, koska vuosikate on muodostunut useana vuotena negatiiviseksi.

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäättään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollisia tappioita varten. Kunnissa pidetään omavaraisuusastetta hyvänä, jos se ylittää 70 %:a.

Lainan ottaminen

Maksuvalmiutta rasittaa valtionosuuksien määrän aleneminen ja mittavat investoinnit. Valtionosuuksien alenemisen vuoksi vuosikate on ollut negatiivinen vuosina 2015 – 2016 sekä vuosina 2018 - 2020. Tämä tarkoittaa että on otettava velkaa myös käyttötalousmenojen hoitamiseen. Kaupunginhallituksella on oikeus talousarviolainojen ottamiseen talousarvion puitteissa. Kaupunginjohtajalle ja talous- ja hallintojohtajalle annetaan maksuvalmiuden turvaamiseksi oikeus tilapäislainan ottamiseen enintään 3,0 miljoonaa euroa ja sitä suuremmista tilapäislainoista päättää kaupunginhallitus.

Lainananto

Kaupunginhallitukselle annetaan valtuudet myöntää rekisteröidyille yleishyödyllisille yhteisöille lyhytaikaista lainaa. Laina voidaan myöntää olemassa olevan rahoituspäätöksen perusteella enintään vuodeksi kerrallaan EU-rahoitteisten tai niihin verrattavien hankkeiden maksuvalmiuden turvaamiseksi. Hankkeen vuosikustannusarvion tulee olla yli 10.000 €. Lainasta peritään nostohetken mukainen, Euribor 6 kk (360) korko. Vakuudeksi edellytetään yhdistyksen yleisen kokouksen päätös kassalainan ottamisesta kaupungilta ja velkakirjaan hallituksen virallinen allekirjoitus. Hankkeen jatkuessa laina voidaan uudistaa tarvittaessa kaupunginhallituksen päätöksellä. Laina on maksettava takaisin kokonaisuudessaan heti, kun hanke on päättynyt ja hankesuunnitelman mukaiset maksutukset on saatu.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Pyhjärven kaupunki perii antamistaan takauksista vuotuista takausprovisiota.

Sijoitukset vuosina 2015 – 2019 (markkina-arvot)

TUNNUSLUKU/MITTARI	2015	2016	2017	2018	31.8.2019
FIM	3 247 562	3 423 914	3 604 651		
Evli	5 352 877	5 805 505	6 343 367	5 052 711	5 423 979
Henki-Fennia					
Nordea kapitalisaatio				3 317 256	3 637 661
Nordea varainhoito					1 224 800
Yhteensä	8 600 439	9 229 419	9 948 018	8 369 967	10 286 440

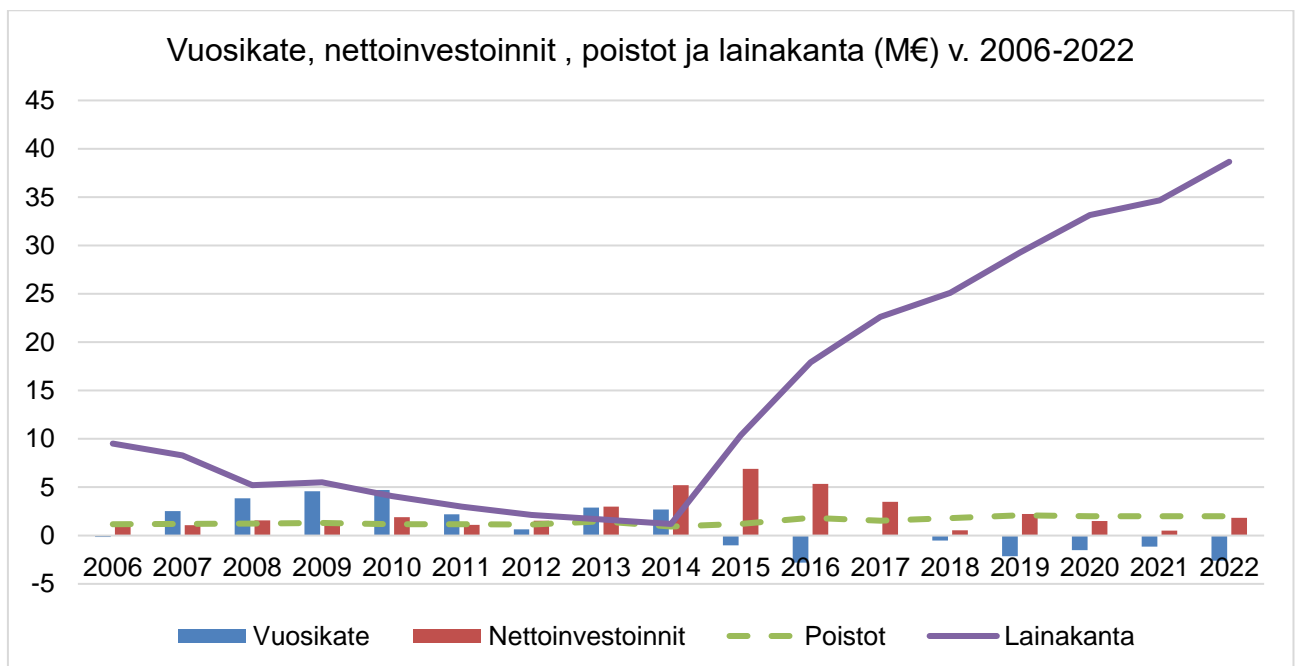
Pyhjärven kaupungin varainhoitajina ovat toimineet vuoden 2018 lopusta alkaen Evli sekä Nordea varainhoito. Tuotto prosentti vuoden 2019 alusta oli Evlin salkussa 7,29 %. Kolmen vuoden tuotto Evlillä oli 16,37 %. Nordea kapitalisaation ja varainhoidon tuotto prosentti vuoden 2019 alusta oli 10,44 %.

Pääomantuloutuksia voidaan tulevaisuudessa käyttää investointeihin, lainojen lyhennyksiin ja elinkeinojen kehittämiseen valtuuston erikseen päättämällä tavalla.

Tulorahoituksen riittävyys

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen.

Vuoden 2020 talousarviossa vuosikate on -1.520.923 euroa, eikä näin ollen kata kokonaisuudessaan toimintakuluja eikä käyttöomaisuuden poistoja.

Talouden tasapainottaminen

Pyhjärven kaupungin taloudellinen tilanne on tällä hetkellä huolestuttava. Taseeseen aikaisemmilta vuosilta kertynyt ylijäämä tulee syötyä viime vuosina kertyneiden alijäämien johdosta.

Talouden tasapainottaminen tulee jatkumaan vuoden 2020 aikana.

TULOSLASKELMA JA KOKONAISTALouden KEHITYS

Tuloslaskelmaosan toteutuminen, ulkoiset + sisäiset

	Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	TA+LTA 2019	TA 2020
Toimintatuotot	6 151 096	6 285 117	7 321 756	8 072 125	6 532 670	6 709 291
Toimintakulut	-44 822 614	-45 770 348	-45 218 150	-45 637 944	-45 907 380	-46 811 214
Toimintakate	-38 671 518	-39 485 230	-37 896 394	-37 565 819	-39 374 710	-40 101 923
Verotulot	21 916 162	21 030 291	21 604 460	20 457 649	20 950 000	20 570 000
Valtionosuudet	15 259 870	15 219 452	15 761 413	16 168 701	16 200 000	17 940 000
Rahoitustuotot	836 763	680 467	751 137	863 716	351 000	351 000
Rahoituskulut	-376 204	-230 450	-218 883	-450 164	-260 000	-280 000
Vuosikate	-1 034 927	-2 785 470	1 733	-525 917	-2 133 710	-1 520 923
Poistot	-1 194 926	-1 821 272	-1 536 847	-1 813 960	-2 094 700	-1 984 425
Arvon alentumiset						
Satunn. tuotot/kulut			-21 503			
Tilikauden tulos	-2 229 853	-4 606 742	-1 556 617	-2 339 877	-4 228 410	-3 505 348
Poistoeron muutos	384 519	-1 656 993	393 493	917 931	400 000	360 000
Varausten muutos		1 439 119				
Rahastojen muutos		1 063 918				
Tilik. yli-/alijäämä	-1 845 334	-3 760 698	-1 163 125	-1 421 945	-3 828 410	-3 145 348
Tilikauden yli-/alijäämä taseessa	10 321 489	6 560 791	5 397 666	3 975 721	147 311	-2 998 037

TA2019 sisältää Selänne palveluiden lisämäärärahan 1.280.900 euroa.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmassa esitetään kokonaistalouden kannalta keskeiset tekijät, eli verotulot, valtionosuudet sekä varsinaisen toiminnan toimintatuotot ja toimintakulut. Vakaan talouden lähtökohtana on sopeuttaa toimintamenot tuloerien kehitykseen.

Toimintakate muodostuu toimintatulojen ja toimintamenojen erotuksesta (= käyttötalouden nettomeno). Se osoittaa kuinka paljon käyttötalouden menoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate osoittaa tulo- ja menojen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja menojen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja menojen riittävä. Tuloslaskelma osoittaa, että Pyhäjärven kaupungin tulo- ja menojen riittävä talousarvio- vuonna 2020.

Tuloslaskelman tunnuslukuja

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Asukasmäärä	5 450	5 338	5 247	5 300	5 100	5 100	5 100
Toimintatuotot % toimintakuluista	7,7 %	10,2 %	11,9 %	8,5 %	8,6 %	7,7 %	7,4 %
Vuosikate % poistoista	-152,9 %	0,1 %	-29,0 %	-101,9 %	-76,6 %	-58,5 %	-131,1 %
Vuosikate €/asukas	-511	0,3	-100,2	-402,6	-298,2	-227,4	-510,0
Poisto %	55,2 %	35,6 %	35,8 %	57,6 %	52,7 %	59,3 %	62,3 %
Poistot / asukas	334,2	287,9	345,7	395,2	389,1	389,1	389,1
Tilikauden tulos	-4 606 742	-1 556 617	-2 339 877	-4 228 410	-3 505 348	-3 144 350	-4 585 618
Taseen kertynyt ylijäämä	6 560 791	5 397 666	3 975 721				
Kertynyt ylijäämä, €/as.	1 204	1 011	758				

TA2019 tunnusluvuissa on huomioitu Selänne palveluiden lisämääräraha 1.280.900 euroa.

Tuloslaskelman tunnusluvut, selostus:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista:

100 x toimintatuotot / toimintakulut

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla toiminnan tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista:

100 x vuosikate / keskimääräinen poistonalainen investointien omahankintameno

Vuosikate % poistoista:

100 x vuosikate / poistot

Poisto-%:

100 x poistot käyttöomaisuudesta / toimintatulo

Taloussuunnittelun tasapainoperiaate

Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Taloussuunnitelmassa on esitettävä toimenpiteet edellisiltä tilikausilta kertyneen tai kuluvalta tilikaudelta kertyvän alijäämän kattamiseksi. Muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista vuositasolla ei kuitenkaan edellytetä. Kunta, jonka kuluvan vuoden tasearvio on ylijäämäinen, voi sen sijaan tehdä alijäämäisen taloussuunnitelman. Suunnitelman alijäämäisyys ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin talousarvion laadintavuoden tasearvion mukainen kertynyt ylijäämä.

Kaupungin talouden tarkka seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin vaatii erityistä panosta talousarviovuonna 2020 sekä suunnitelmavuosina 2021 - 2022. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

Kaupungin talouden tasapainotusohjelman jatkovalmistelun tarve on olemassa talouden kuvan muuttuessa, erityisesti rakennemuutoksen mukanaan tuoman verotulokehityksen muutoksen vuoksi. Tasapainotusohjelman jatkovalmistelua on välttämätöntä jatkaa toimikuntatyöskentelyn kautta.

Taloustoimikunnan tehtävänä on koko kaupunkikonsernin toimintojen ennakkoluvuton tarkastelu ja niiden tehostaminen sekä tarvittaessa myös konsernin päällekkäisten toimintojen karsintaehdotukset. Toimikunta ei tee päätöksiä, vaan sen tehtävänä on ehdotusten valmisteleminen kaupunginhallitukselle palvelujen ja talouden tasapainottamiseksi toimikauden aikana. Toimikunnan tavoitteena on valmistella talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2020 - 2022 valmiiksi lokakuun loppuun 2019 mennessä, tai jatkaa ohjelman valmistelua tarvittaessa keväällä 2020. Taloustoimikunnan valmistellut toimenpiteet huomioidaan vuoden 2020 talousarvion laadinnassa siltä osin kun niiden valmistelu on saatu päätökseen.

Tilikauden yli- /alijäämät vuosina 2017 – 2022

	2017	2018	TA+LTA2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Taseen loppusumma 31.12.	60 946 625	59 689 013				
Peruspääoma 31.12.	20 542 188	20 542 188				
Peruspääoma-% taseen loppusummasta	33,71	34,4				
Tilikauden ylijäämä 31.12.	-1 163 125	-1 421 945				
- Edellisten vuosien alijäämä						
+ Edellisten vuosien ylijäämä	6 560 791	5 397 666				
Tilikauden ylijäämä taseessa yht. 31.12.	5 397 666	3 975 721				
Tilikauden yli-/alijäämä			-3 828 410	-3 145 348	-2 784 350	-4 225 618
Kertynyt ylijäämä € / asukas	1 011	758				

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty. Rahoituslaskelman mukaan Pyhjärven kaupungin pitkäaikaisten lainojen lisäksi vuonna 2020 on 6,1 miljoonaa euroa.

TALOUSARVION SITOVUUS

Kuntalain 110 §:n 5 momentin mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarviossa valtuusto hyväksyy toimielinten toimintatavoitteet ja talousarvion. Kaupunginvaltuustoon nähden sitovaksi eräksi talousarviossa määritellään toimintakate. Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelmaan liittyvää päätösvaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille. Talousarvio sisältää myös informaatiotietona toimintaa ohjaavia tavoitteita, tunnuslukuja ja mittareita.

Käyttötaloussosassa valtuusto myöntää toimielimille toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Toimielimien sitovuustaso on toimintamäärärahan ja tulotavoitteen erotus eli toimintakate. Toimielimen toimintakatteeseen vaikuttavat muutokset on valtuuston hyväksyttävä. Tekniset talousarviomuutokset voidaan toteuttaa suunnittelujärjestelmään lautakunnan päätöksellä. Kaikki talousarviomuutokset on käsiteltävä talousarviovuoden aikana.

Toimielin	Tulosityksiköt
Keskusvaalilautakunta	
Tarkastuslautakunta	
Kaupunginhallitus	Yleishallinto Elinkeino toimi Selänne-palvelut
Maaseutulautakunta	Alueelliset maaseutupalvelut
Sivistyslautakunta	Hallinto Perusopetus Toisen asteen opetus Kansalaisopisto Vapaa-aika Varhaiskasvatus
Tekninen lautakunta	Yhdyskuntatekniikka Tilapalvelut Työpajatoiminta Ruokahuolto Palo- ja pelastustoimi

Tuloslaskelmaosassa sitovia eriä ovat verotulot ja valtionosuudet sekä rahoitustulojen ja -menojen yhteismäärä.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys.

Investointiosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat. Toimielimien bruttomääräiset määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia.

Toimielin	Hankeryhmä
Kaupunginhallitus	Maa- ja vesialueet Koneet ja laitteet Sijoitukset ja muut pitkävaikutteiset menot
Sivistyslautakunta	Koneet ja laitteet
Tekninen lautakunta	Rakennukset Kiinteät rakenteet ja laitteet Koneet ja laitteet

Investointiosan poistonalaisena irtaimen omaisuuden hankintana pidetään vähintään 10.000 euron arvoista hyödyke tai hyödykeryhmän hankintaa. Irtaimen omaisuuden määrärahat ovat sitovia toimielintasolla. Toimielimet velvoitetaan kantamaan ja hakemaan investointien valtionosuudet talousarvioon merkityn mukaisesti.

Toimielimien sekä tulosyksiköiden toimintakate vuosina 2019 ja 2020, ulkoiset + sisäiset Käyttötalouden sitovat määrärahat valtuustoon nähden on merkitty sinisiin laatikoihin.

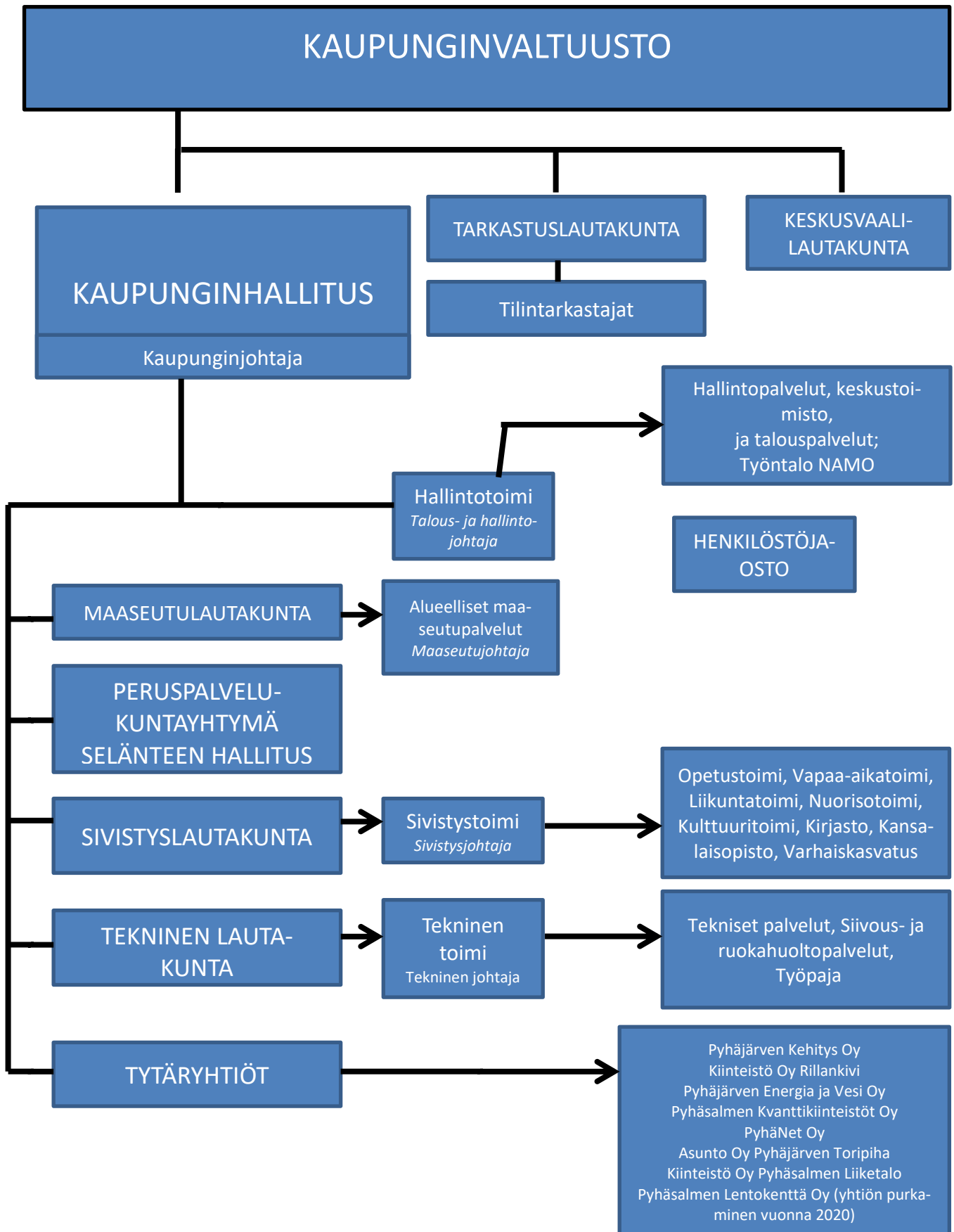
	TA + LTA 2019	TA 2020	Muutos €	Muutos %
Keskusvaalilautakunta	-19 152	-5 540	13 612	-71,1 %
Tarkastuslautakunta	-36 980	-41 980	-5 000	13,5 %
Kaupunginhallitus	-29 515 701	-29 904 872	-389 171	1,3 %
Yleishallinto	-2 287 890	-2 274 261	13 629	-0,6 %
Elinkeinotoimi	-588 697	-483 670	105 027	-17,8 %
Selänne-palvelut	-26 639 114	-27 146 941	-507 827	1,9 %
Alueelliset maaseutupalvelut	0	0	0	
Sivistyslautakunta	-10 048 226	-10 391 925	-343 699	3,4 %
Hallinto	-215 804	-224 395	-8 591	4,0 %
Perusopetus	-5 677 838	-5 750 031	-72 193	1,3 %
Toisen asteen opetus	-867 856	-943 195	-75 339	8,7 %
Kansalaisopisto	-83 926	-87 636	-3 710	4,4 %
Vapaa-aika	-1 235 724	-1 274 541	-38 817	3,1 %
Varhaiskasvatus	-1 967 078	-2 112 127	-145 049	7,4 %
Tekninen lautakunta	245 349	242 394	-2 955	-1,2 %
Yhdyskuntateknikka	-685 059	-595 562	89 497	-13,1 %
Tilapalvelut	1 519 433	1 518 317	-1 116	-0,1 %
Työpajatoiminta	-32 626	-12 016	20 610	-63,2 %
Ruokahuolto	-21 126	-113 765	-92 639	438,5 %
Palo- ja pelastustoimi	-535 273	-554 580	-19 307	3,6 %
Toimintakate, yhteensä	-39 374 710	-40 101 923	-727 213	1,8 %

TA2019 sisältää Selänne palveluiden lisämäärärahan 1.280.900 euroa.

Talousarvion toteutumisesta raportointi

Hallintosäännön 57 §:n mukaan toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Talouden toteutumisesta raportoidaan huhtikuun ja elokuun lopun tilanteista sekä tilinpäätösraportointi kolmantena raportointi ajankohdantana.

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN ORGANISAATIO

HALLINTOTOIMI

Vastuuelin: Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
 Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallintotoimi vastaa kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Hallintotoimi tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurantaa, valvontaa ja suunnittelua. Hallintotoimi vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta. Hallintotoimen tehtävänä on tuottaa ammattitaitoisesti laadukkaat tuki- ja ylläpitopalvelut eri toimialoille. Hallintotoimi sisältää keskusvaalilautakunnalle, tarkastuslautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle varatut määrärahat.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintakate	-37 896 394	-37 565 819	-39 374 710	-40 101 923	-39 980 925	-39 957 193
Asukasluku	5 338	5 247	5 300	5 100	5 100	5 100
Toimintakate €/asukas	-7 099	-7 159	-7 429	-7 863	-7 839	-7 835
Toimintakate, muutos-%, verrattuna edellinen vuosi	-4,02 %	-0,87 %	4,81 %	1,8 %		

3. PERUSTELUT

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Valtuusto asettaa tehtäviinsä kaupungin muut toimielimet ja täyttää tärkeimmät virat. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa edelleen muille toimielimille, kuten kaupunginhallitukselle, lauta- ja johtokunnille sekä viranhaltijoille. Päätösvallan siirtämisen avulla valtuusto voi paremmin keskittyä tärkeimpien asioiden käsittelyyn ja kaupungin kehittämiseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Talousarvio 2019 sisältää vuoden 2019 lisämäärärahan 1.280.900 € Selänne-palveluihin.

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	382 782	1 326 128	386 662	716 983	444 550	282 500
Toimintamenot	-29 075 806	-29 537 371	-29 958 495	-30 669 375	-30 234 614	-30 048 832
Toimintakate (netto)	-28 693 024	-28 211 243	-29 571 833	-29 952 392	-29 790 064	-29 766 332
Poistot ja arvonalent.	-45 750	-49 241	-45 750	-54 150	-54 150	-54 150
Tehtävän kokonaiskust.	-28 738 774	-28 260 484	-29 617 583	-30 006 542	-29 844 214	-29 820 482

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuelin: Tarkastuslautakunta

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunta valmistelelee valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioida talouden tasapainotuksen toteutuminen. Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen, koko kuntakonsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisesta. Valvoa lautakunnalle tehtävien sidonnaisuusilmoitusten noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
1. Tilintarkastusyhteisön tilintarkastajan toimesta kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen toteuttaminen kunta- ja tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla.	Hallinnon ja talouden tarkastuksen asianmukaisen toteutuksen järjestäminen niin, että tilintarkastajalla on käytössään riittävät voimavarat riippumattoman tilintarkastuksen suorittamiseksi.	Tilintarkastaja raportoi sopimuksenmukaisesti tarkastuslautakunnalle, joka valvoo tarkastuksen suorittamista / Lakien ja asetusten mukainen riittävä laajuus.
2. Valtuuston päättämän kaupunkistrategian toteutumisen arviointi ja seuranta.	Viranhaltijaorganisaatio toteuttaa kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet.	Tarkastuslautakunta / Kaupunkistrategian toteutumisen arviointi.
3. Valtuuston asettamien kaupunkikonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.	Lautakunta hankkii tiedot ja tutustuu tavoiteasettelun alaiseen toimintaan.	Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Toiminnan ja talouden arviointi, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Oleellisen toiminnan riittävä arviointi.
4. Tarkastuslautakunnan toiminnan kehittäminen ja kouluttautuminen.	Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön suorittamiseen.	Kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan oma seuranta / Tarkastuslautakunnalla riittävä koulutuksen taso, käytössään riittävä asiantuntemus tehtävistä suoriutumiseksi.
5. Kaupunkikonsernin tavoiteasettelun kehittäminen / Tavoitteiden asettelun merkittävyyden ymmärtäminen.	Tavoiteasettelun merkittävyyden kehittäminen kaupunkikonsernissa.	Tarkastuslautakunta ja kaupunginvaltuusto / Riittävä määrä oleellisia, mitattavia ja arvioitavia tavoitteita.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomenot € / asukas	4,8	5,6	6,98	8,07	8,07	8,07

3. PERUSTELUT

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat; arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; arvioida talouden tasa-painotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää; huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta; valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-25 522	-29 522	-36 980	-41 980	-41 980	-41 980
Toimintakate (netto)	-25 522	-29 522	-36 980	-41 980	-41 980	-41 980

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuelin: Keskusvaalilautakunta
Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa valtiolisten ja kuntavaalien järjestämisestä. Vaalienjärjestäminen on kunnan lakisäätäinen tehtävä (Vaalilaki 714/1998). Kuntavaalien toimittamisesta säädetään vaalilain lisäksi kuntarakennelaisissa (1698/2009).

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Tietotekniikan käyttö ennako- ja vaalipäivän äänestyksessä	Äänestäneiden merkitseminen reaaliajassa vaalitietojärjestelmään
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Ennakoäänestysauton reitti-aikataulu haja-asutusalueille ja keskustan pisteisiin	Ennakoäänestysmahdollisuuden tarjoaminen muuallakin kuin kaupungintalon ennakoäänestyspaikassa
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Kaupungin työntekijöiden työpanoksen käyttö ennakoäänestyksessä	Työvuorojen jakaminen usean henkilön kesken, oman työn ohella.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Äänioikeutettuja	4 472	4 371	4 573	4 566	4 566	4 566
Äänestäneitä	2 787	2 776	2 798			
Äänestys%	62,3	63,5	61,2			
			Eduskuntav			
Äänioikeutettuja			4 566			
Äänestäneitä			1 417			
Äänestys%			31,0			
	Kuntavaalit	Pres.vaalit	EU-vaalit		Kuntavaalit	ei vaaleja

3. PERUSTELUT

Kuntavaalien ennakoäänestys järjestetään 7.4.-13.4.2021, varsinainen vaalipäivä 18.4.2021. Maakuntavaalien ajankohta on avoinna. Vuodelle 2020 on varattu määrärahat maakuntavaalien järjestämistä varten, jos se on ajankohtaista vuonna 2020.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Oikeusministeriö korvaa kunnille vaalien järjestämisestä 2,20 eur / Suomessa asuva äänioikeutettu, kaikista muista vaaleista paitsi kuntavaaleista. Maakuntavaaleihin varattu v. 2020 määräraha (asia on avoin).

Tuloarviot ja määrärahat	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	*) 859	9 616	28 848	9 460		
Toimintamenot	-16 544	-11 626	-48 000	-15 000	-15 000	
Toimintakate (netto)	-15 685	-2 010	-19 152	-5 540	-15 000	
Poistot ja arvonalent.						
Tehtävän kokonaiskust.	-15 685	-2 010	-19 152	-5 540	-15 000	

KAUPUNGINHALLITUS

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
 Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Kaupunginhallitus johtaa ja valvoo kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintoja, vastaa strategian valmistelusta, toiminnan tuloksellisuudesta, kaupungin talouden ohjauksesta ja organisaation kehittämisestä, riskien hallinnasta ja omistajaohjauksesta sekä valvoo kaupungin yleistä etua. Sen lisäksi kaupunginhallitus vastaa alueiden käytön suunnittelusta ja ohjaa kaupungin maapolitiikkaa ja kaavoitusta, kuntasuunnittelua, seutuyhteistyötä, asuntopolitiikkaa, elinkeinopolitiikkaa sekä henkilöstöpolitiikkaa.

Kaupungin talouden tarkka seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin vaatii erityistä panosta talousarviovuonna 2020 sekä suunnitelmavuosina 2021 - 2022. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	<p>Aktiivisella vaikuttamisella ja yritys-yhteistyöllä turvataan joukkoliikennepalvelujen riittävä toimivuus.</p> <p>Sähköisten palveluiden kehittäminen konsernin palveluissa.</p> <p>Valokuituliittymien määrää lisätään Pyhäjärvellä yhteismarkkinoinnilla Pyhänet Oy:n kanssa.</p> <p>Digitaalisuusasteen arviointi tehdään vuosittain</p>	<p>Julkisen liikenteen vuorot lisääntyvät vuosien 2020-2022 aikana.</p> <p>Vähintään 1 kpl sähköisiä palveluita käyttöön vuosittain (vuosina 2019 - 2021).</p> <p>Valokuituliittymät lisääntyvät 30 kpl vuonna 2020 ja vuonna 2021 30 kpl Pyhäjärvellä.</p> <p>Kaupungin digitalisaatioaste kasvaa</p>
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	<p>E75 ja 27-tien risteysalueen kehittäminen suunnitellusti. Kehittämissuunnitelma päivitetään vuosittain.</p> <p>Älykäs liikenne ja sen vaatima infrastruktuuri sekä tukipalvelut huomioidaan suunnittelussa.</p>	<p>Uudet yritykset risteysalueella / vuosi.</p> <p>Uusia mainostauluja / LED-tiloja 3 kpl vuoteen 2022 mennessä.</p> <p>Huomioitu kehittämissuunnitelman päivityksessä.</p>
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	<p>Yhtiöllä on Pyhäsalmi Mine Oy:n kanssa tehtyyn sopimukseen perustuvat ensioikeudet kaikkeen uusiokäyttöön.</p> <p>Callion ohjelmajohtajatoiminnan rahoitus vuonna 2020.</p>	<p>Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n liikevaihdon lisääntyminen sekä palvelu- ja vuokrasopimusten määrän kehitys.</p> <p>Kvanttikiinteistöjen liikevaihdon kasvu mahdollistaa ohjelmajohtajatoiminnan siirron jo 2020 syksyllä kaupungin elinkeinopalveluista.</p>

<p>Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen</p>	<p>Callion toiminta varmistuu pitkällä aikavälillä liiketaloudellisesti ankkuriyritysten kautta.</p> <p>Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n strateginen toimintasuunnitelma vuosille 2020-2022.</p>	<p>Energiavaraston tai muun ankkurihankkeen investointipäätös vuoden 2020 aikana, rakentamisen aloittaminen vuoden 2021 aikana.</p> <p>Yhtiön talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen.</p>
<p>Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen</p>	<p>Biopolttoaineterminaalin edistäminen puulastauspaikan siirron kautta.</p> <p>63 Degrees North -hanke kasvattaa erikoiskasviyrittäjien liikevaihtoa.</p> <p>Köpsinrinteen palvelukeskuksen uusiokäyttö sote-alan yritystoiminnassa.</p>	<p>Pyhäsalmen asemalla oleva puunlastauspaikka siirtyy toiseen paikkaan. Siirto edesauttaa biopolttoaineisiin keskittyvän terminaalitoiminnan syntymistä.</p> <p>Hanke etenee hankesuunnitelman mukaan. Viljelyalan lisääntyminen (ha)</p> <p>Jatkokäyttöön valmistellaan uutta yritystoimintaa.</p>
<p>Resurssiviisas Pyhäjärvi</p>	<p>Kaupunki edistää alueellaan energiahankkeita, jotka kohdistuvat uusiutuvan energian tuotantoon, biopolttoaineisiin ja energian varastointiin.</p> <p>Kaupungin HINKU-sitoumus</p> <p>HINKU-foorumien parhaiden käytäntöjen implementointi</p>	<p>Valtateiden risteysalueelle edistetään liikennekaasun jakeluaseman syntymistä yksityisellä pääomalla.</p> <p>Kaupunki edistää uusien tuulivoima-alueiden kaavoittamista ja kehittämistä.</p> <p>Pyhäjärven kasvihuonepäästöt vähenevät 80 % vuoteen 2030 mennessä.</p> <p>Vähintään yksi uusi ns. paras käytäntö implementoidaan per vuosi.</p>
<p>Viihtyisä elinympäristö</p>	<p>Paluumuutto vilkastuu kaikissa ikäryhmissä. Paluumuuttajien tarpeet mm. asumisessa ja yrittämisessä huomioidaan erityisesti.</p> <p>Uusien asuinkehteiden ja -alueiden sekä vapaa-ajan palveluiden teemoitettua yhteismarkkinointi.</p> <p>Riittävästi houkuttelevia kaavatontteja valmiina rakennettavaksi asumiseen.</p> <p>Eri väestö- ja ikäryhmille soveltuvaa nykyaikaista asuntotuotantoa edistetään. Uudet asuntokohteet toteutetaan lähelle palveluita. Kaupungin rooli on olla katalyytti ko. hankkeille.</p> <p>Pyhäjärven kauniit rannat raivataan asutuksen ja liikenneväylien läheltä.</p>	<p>Kokonaispaluumuutto lisääntyy vuodesta 2019.</p> <p>Nuorten aikuisten (alle 35-v.) paluumuutto lisääntyy vuodesta 2019.</p> <p>Vuonna 2020 kampanjoita 2 kpl.</p> <p>Vuonna 2020 myytyjä kaupungin kaavatontteja väh. 2 kpl.</p> <p>Uuden senioriasumiseen soveltuvan asuntokohteen rakentaminen Pyhäsalmeen alkaa vuonna 2020.</p> <p>Haastekampanja maanomistajille uusitaan keväällä 2020.</p>

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	<p>Nuorten kesätyösetelimallin käyttöä jatketaan ja kehitetään.</p> <p>Kutsuperusteista palveluliikennettä järjestetään haja-asutusalueille.</p> <p>Turvallisen ja älykkään senioriasumisen mahdollisuuksia kehitetään yritysten kanssa.</p>	<p>Kesätyösetelin käyttöaste vuosittain vähintään 95 %.</p> <p>Palvelun asiakasmäärä kasvaa vuonna 2020.</p> <p>Senioriasuntoja rakennetaan 25 kpl vuoteen 2021 mennessä yksityisellä pääomalla.</p>
Sivistyksestä virtaa	<p>Tapahtumien sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden esillä pitäminen. Avustukset tapahtumille ja järjestöille.</p> <p>Tapahtumatarjonta kasvaa Pyhäjärvellä.</p> <p>Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden infraa parannetaan</p>	<p>Medianäkyvyys ja kävijämäärät</p> <p>Yksi uusi tapahtuma aloittaa vuonna 2020</p> <p>Kirjasto- ja monitoimitalon hanke etenee valtuuston päätöksen mukaisesti.</p>
Kantokykyinen palvelutuotanto	<p>Sote-kustannusten kasvun taittaminen ja tasapainottaminen kantokykyä vastaavasti.</p> <p>Kustannustehokkuus verrattuna lähimpiin verrokkeihin omassa tuotannossa ja ostopalveluissa.</p> <p>Palveluverkkoratkaisut</p>	<p>Sote-palveluiden määrärahat eivät ylitä vuonna 2020. Selänteen perussopimus uudistetaan vuonna 2020.</p> <p>Pyhäjärven peruspalvelut max. keskihintaisia verrokkeihin verrattuna</p> <p>Kouluverkkoratkaisun täytäntöönpano ja saadut säästöt TP 2020.</p>
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	<p>Vaikutusten ennakoarviointi (EVA) käytössä kaikissa toimielimissä</p> <p>tiedottamista ja osallisuuden mahdollisuuksia lisätään kaupungin toiminnassa.</p>	<p>Laadittujen arviointien määrä / vuosi.</p> <p>Konsernin tiedotuslehti ilmestyy väh. 2 kertaa vuodessa.</p>
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	<p>Luonto hyödynnetään monipuolisesti matkailuliiketoiminnan kehittämisessä</p>	<p>Tuotteistettujen luonto- ja vesistömatkailupalvelujen määrä</p> <p>Kaupungin satamaan laaditaan kehittämissuunnitelma vuoden 2020 aikana.</p>

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	<p>Talouden tasapainotusohjelman noudattaminen ja päivittäminen vuonna 2020.</p> <p>Kuntalain § 118:n mukaiset ns. kriisikunnan raja-arvot eivät täyty kokonaan.</p> <p>Veropohja laajenee erityisesti tuulivoimarakentamisen kautta</p> <p>Kaupungin sijoitusvarallisuuden tuottavuus hyvällä tasolla</p>	<p>Konsernin positiivinen vuosikate vuonna 2022.</p> <p>Kaupunkikonsernin lainamäärä €/asukas</p> <p>Tilikauden tulos positiivinen vuonna 2021</p> <p>Ns. kriisikuntamittareista täyttyy enintään kaksi</p> <p>Pyhjärven kiinteistöverotulot kasvavat 10 % vuoteen 2021 mennessä ja edelleen 30 %:ia vuoteen 2023 mennessä (vertailu vuoteen 2019)</p> <p>Sijoitussalkkujen tuotto, % / vuosi</p>
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	<p>Onnistunut konserniohjaus</p> <p>Konsernin yhteiset ns. toimitusjohtajalaverit.</p> <p>Yhtiöiden hallitusten jäsenten ja kaupungin viranhaltijoiden läsnäolo prosentit hyvällä tasolla.</p> <p>Elinkeinojen kehittämismallin uudistaminen</p> <p>Konsernirakenteen kehittäminen</p> <p>Konserniyhtiö koko paikkakunnan elinvoiman kasvattajana</p>	<p>Yhtiöiden tavoitteet ja toiminta ovat kaupungin strategian mukaisia.</p> <p>Vähintään 6 kpl vuonna 2020</p> <p>Läsnäoloprosentit nousseet vuodesta 2018</p> <p>Pyhjärven Kehitys Oy:n talouden tasapainottaminen vuosina 2020 ja 2021.</p> <p>Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n purkaminen vuonna 2020.</p> <p>Muille konserniyhtiöille koituneet positiiviset vaikutukset ja paikallisten hankintojen määrä</p>
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	<p>Pitkän tähtäimen investointisuunnitelman laatiminen</p> <p>Nettoinvestoinnin mitoitetaan taloudellisen kantokyvyn mukaan.</p> <p>Uusia verotuloja tuottavia investointeja haetaan aktiivisesti.</p> <p>Kaupunkikonsernin vuosikate kattaa pitkällä aikavälillä nettoinvestoinnit</p>	<p>Strategisista investoinneista laaditaan suunnitelma vuonna 2020</p> <p>Kaupungin nettoinvestoinnit ovat max. tasapainotussuunnitelman tasolla.</p> <p>Yli 500.000 euron investointihankkeiden määrä paikkakunnalla.</p> <p>Vuosikate ja nettoinvestointien tasalla</p>

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	<p>Pyhäjärviset suosivat enemmän paikallisia palveluita ja paikallisia tuotteita.</p> <p>Pyhäjärven Callio tunnetaan maanalaisena menestystekijänä valtakunnallisesti.</p> <p>Pääpaino sisällöllisessä ja positiivisessa markkinoinnissa yhdessä yritysten kanssa.</p>	<p>Kaupunki jatkaa aloittamaansa Reilusti kohtiinpäin-kampanjaa vuonna 2020.</p> <p>Callion tuomat uudet kontaktit kaupungille.</p> <p>Kaupunki markkinoi itseään aktiivisesti tapahtumissa sekä paikallisesti että valtakunnallisesti yht. 6 krt. vuonna 2020.</p>
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	<p>Aktiivinen hankekehittäminen ja aluekehitysvarojen hyödyntäminen.</p> <p>Nihakilta hankitaan resurssia yritys- ja rahoitusneuvontaan 0,5 htv</p> <p>Alueellinen kasvupalvelumalli vastaamaan haasteita</p> <p>Korkeakoulu yhteistyö lisääntyy ja monipuolistuu</p>	<p>Aluekehitysrahojen määrä</p> <p>Nihakin yrityspalvelupäällikön tulostavoitteen toteutuminen</p> <p>Pyhäjärvi aloitteellinen alueellisen kasvupalvelumallin valmistelussa</p> <p>Kerttu Saalasti-instituutin ja AMK:iden kanssa tehtävät yhteiset toimenpiteet</p>
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	<p>Kaupunki selvittää säännöllisesti elinvoiman kehittämisen tarpeita.</p> <p>Yhteisöjä tuetaan hyödyntämään kehittämisasiärahaitusta.</p> <p>Kaupunkimarkkinoinnissa hyödynnetään pyhäjärvistä osaamis-pääomaa.</p>	<p>Poismuuttajakyselyitä 1 kpl / vuosi.</p> <p>Saadun Leader-rahoituksen määrä.</p> <p>Asiantuntijapooli käyttöön kaupunkimarkkinoinnin osalta.</p>

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Asukasluku	5 338	5 247	5 300	5 100	5 100	5 100
Tulovero %	20,75	20,75	20,75	21,75	21,75	21,75
Koko maan keskim.tulov-%	19,91	19,86				
Nettomenot €/asukas (kaupunginhallitus)	-5 368	-5 371	-5 327	-5 874	-5 840	-5 838

3. PERUSTELUT

Kaupunginhallitus jakautuu kolmeen alakohtaan, jotka ovat yleishallinto, elinkeinotoimi sekä Selänne-palvelut.

Pyhäjärven kaupunki on lisännyt resurssia työllisyyden hoitoon, hyte-sote-toimintaan sekä elinvoimaisuuden kehittämiseen. Henkilöstökustannuksiin on varattu määrärahat vuodelle 2020.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Kaupunginhallitus	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	381 923	1 316 512	357 814	707 523	444 550	282 500
Toimintamenot	-3 280 622	-3 104 033	-3 234 401	-3 465 454	-3 108 813	-2 938 031
Toimintakate (netto)	-2 898 699	-1 787 521				
Toimintakate Selänne	-25 753 118	-26 392 190	-26 639 114	-27 146 941	-27 068 821	-27 068 821
Toimintakate (netto)	-28 651 817	-28 179 711	-29 515 701	-29 904 872	-29 733 084	-29 724 352
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.	-45 750	-49 241	-45 750	-54 150	-54 150	-54 150
Muut laskenn.kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-28 697 567	-28 228 952	-29 561 451	-29 959 022	-29 787 234	-29 778 502

YLEISHALLINTO

Vastuuelin: Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yleishallinto sisältää kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, keskushallinnon, työterveyshuollon, muun henkilöstöhallinnon, luottamusmiestoiminnan, yhteistyötoimikunnan, työsuojelun, palveluliikenteen, verotuksen, velkaneuvonnan, eri toimikuntien, vammaisneuvoston, kylien kehittämisen, vanhusneuvoston, työllistämisen sekä Namon määrärahavaraukset.

3. PERUSTELUT

Vuosi 2010 on ensimmäinen vuosi, jolloin kaupunki ei ole omana toimintanaan tuottanut peruspalveluja. Tämä näkyy kaupunginhallituksen talousarvion huomattavana nousuna, sillä peruspalvelut ostetaan kuntayhtymältä kuten myös taloushallinnon palvelut. Vuoden 2011 alusta alkaen Reisjärven kunta on hoitanut maatalouslomitustoiminnan palveluja. 1.1.2013 alkaen Pyhäjärven kaupungilla on järjestämistä vastuu maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella, jonka muodostavat Haapajärvi, Pyhäjärvi sekä Reisjärvi.

Työllistämismäärärahat on koottu talousarviossa hallintotoimelle, jolloin työllisyysmäärärahojen käyttäminen on kaupunginhallituksen alaisuudessa. Työllisyysmäärärahoja käytetään yhteistyössä hallintokuntien esimiesten kanssa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven strategia 2030 asiakirjan 26.6.2018 § 50. Hallintosääntöä uudistettiin vuonna 2018. Seuraavaksi uudistetaan sisäisen valvonnan ohje.

Yleishallinto vastaa kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Se tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seuranta, valvontaa ja suunnittelua. Hallinto vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	277 175	1 215 878	268 574	282 500	282 500	282 500
Toimintamenot	-2 620 808	-2 428 922	-2 556 464	-2 556 761	-2 555 261	-2 555 261
Toimintakate (netto)	-2 343 633	-1 213 044	-2 287 890	-2 274 261	-2 272 761	-2 272 761
Poistot ja arvonalent.	-45 750	-49 241	-45 750	-54 150	-54 150	-54 150
Tehtävän kokonaiskust.	-2 389 383	-1 262 285	-2 333 640	-2 328 411	-2 326 911	-2 326 911

Maaseutupalvelut

Pyhjärven kaupungin osuus kunnallisesta maaseudun kehittämisestä:

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-81 768	-79 953	-94 000	-79 476	-79 476	-79 476
Toimintakate (netto)	-81 768	-79 953	-94 000	-79 476	-79 476	-79 476

Kunnallinen maaseudun kehittäminen sisältää Pyhjärven kaupungin kustannusosuuden kuntien välisestä maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksesta. Lisäksi määrärahaesitys sisältää varauksen vapaaehtoisista kunnallisesti viljelijöille maksettavista avustuksista, varauksen sisäisistä palveluista maksettaviin kuluihin mm. vuokrat ym. ja varauksen aiemmista sopimusperäisistä eläkkeistä aiheutuviin kuluihin.

Kunnallista maaseudun kehittämisen määrärahaa ohjataan kaupunkistrategian mukaisesti maatalojen suunnitelmalliseen kehittämiseen.

Henkilöstöjaosto

Vastuuelin: Henkilöstöjaosto
Vastuuhenkilö: Henkilöstö- ja taloussihteeri

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisuväliltään kuuluvat henkilöstöasiat. Sen yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna ne henkilöstöä ja muuta hallintoa koskevat asiat, jotka kaupunginhallitus on uskonut sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstön osaamista kehitetään täydennyskoulutuksella	Koulutuspäivien lukumäärä
	Työhyvinvoinnin edistäminen	Henkilöstön sairauspoissaolot lkm, % vähentynyt TYKY-setelin käytön lisääntyminen Työhyvinvointitapahtuman toteutuminen Aivoterveyttä edistävän työhyvinvointihankkeen valmistelu, hankkeen käynnistyminen
	Henkilöstön osallistaminen työyhteisön kehittämisessä	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä
	Resurssiviisas ja ikäystävällinen työyhteisö	Eläköitymisikä nousut Pysyvien työsuhteiden %-osuus nousut

HENKILÖSTÖMÄÄRÄT

Vuosi	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Vakinainen henkilökunta							
Hallintotoimi	9	10	9	11	11	10	11
Alueelliset maaseutupalvelut	4	5	5	5	5	5	4
Sivistystoimi	69	75	107	104	103	103	102
Tekninen toimi	60	53	54	52	47	47	45
YHTEENSÄ VAKINAINEN	142	143	175	172	166	165	162
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt							
Hallintotoimi	4	4	5	6	5	6	5
Työllistetyt	15	15	13	5	12	20	10
Sivistystoimi	28	28	37	39	41	23	30
Tekninen toimi	24	24	25	20	10	13	10
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	71	71	80	70	68	62	55
KAIKKI YHTEENSÄ	224	213	255	242	234	227	217

Yhteisöjen kehittäminen

Vastuuelin: kaupunginhallitus

Vuonna 2017 aloitettiin yhteisöohjelman työstäminen. Yhteisöohjelman tarkoitus on kehittää kunta-järjestöyhteistyötä sekä järjestöjen keskinäistä yhteistyötä. Järjestöohjelma tulee sisältämään muun muassa osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien kehittämistä, järjestötoimijoiden osaamisen kehittämistä ja pohdintaa järjestöjen roolista työllistäjänä ja palveluiden tuottajana. Yhteisöohjelmaa on työstetty järjestökyselyn ja järjestötapaamisissa pidettyjen työpajojen kautta. Yhteisöohjelman työstämistä jatketaan vuonna 2020.

Ohjelman keskeiset sisällöt ovat:

1. Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien kehittämisen Pyhjärven kaupungissa
2. Yhdistystoiminnan resurssien ja osaamisen kehittäminen
3. Paikalliskulttuurin, ympäristöarvojen potentiaalin ja kestäväen kehityksen edistäminen
4. Kolmannen sektorin rooliin palveluiden tuottajana ja työllistäjänä (yhteistoimintamalli)

Pyhjärvellä toimivat aktiivisesti kylä-, vammais- ja vanhusneuvostot. Neuvostot toimivat oman aihealueensa asiantuntijoina ja tiedonvälittäjinä. Neuvostoilla on merkittävä rooli kehitys- ja hyvinvointityössä.

Kaupunki järjestää vähintään neljä järjestötapaamista vuodessa. Tapaamiset ovat kaikille järjestöille avoimia iltatapahtumia, joissa on esillä ajankohtaisia asioita, asiantuntijavierasasioita ja työryhmätyöskentelyä. Kaupunki on varannut henkilöresurssia järjestöjen tueksi. Yhteisöasiamies avustaa muuan muassa hankesuunnitelmien laadinnassa ja haussa ja toimii järjestöyhdyshenkilönä. Yhteisöjen kehittämisen määräraharavauksia on mm. kaupunginhallituksen avustuksissa ja kyläneuvoston määrärahoissa.

Nykyaikana palvelut ovat pääosin sähköisiä tai digitaalisia. Tämä laittaa ihmisiä eriarvoiseen asemaan. Digituen kehittämisellä ja tiedottamisella edistetään kaikenikäisten kuntalaisten valmiuksia hyödyntää sähköisiä palveluita.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Viihtyisä elinympäristö	Kaupunki varaa kylien kehittämisavustukseen määrärahan Edistetään yhdistysten Leader-rahoituksen saamista	Jaettu avustus jakaantuu mahd. monelle kohteelle Myönnetty Leader-rahoitus / vuosi

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Luodaan Pyhjärvelle oma kyläbarometri kylien elinvoimasta	Kyläbarometri valmistellaan vuonna 2020
	Kolmannen sektorin kanssa luodaan kumppanuusmalli vastikkeellisesta palvelutoiminnasta	Vastikkeellisen palvelutoiminnan kumppanuusmalli valmistellaan v. 2020
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Jatketaan hyvinvointipäivien järjestämisen tukemista kylien ja järjestöjen kanssa yhteistyössä	Järjestettyjen hyvinvointipäivien määrä/vuosi
	Järjestötapaamisista pidetään säännöllisesti ajan-kohtaisella teemalla Laaditaan yhteisöohjelma yhteistyössä järjestöjen kanssa	Järjestötapaamisista min. 4 kpl/vuosi Yhteisöohjelma hyväksytty v. 2020

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Kyläyhdistysten ja kaupungin yhteistyö kesäasukkaiden aktivoimiseksi ja houkuttelemiseksi on suunnitelmallista	Yhteinen suunnitelma valmis v. 2020
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Vaikuttamistoimielinten jäsenten aktiivinen toiminta ja neuvostojen viestinnän kehittäminen. Kehitetään digituen toiminta kaupunkilaisille vapaaehtoistoimijoiden ja julkisten palvelujen toimijoiden ja koulutusorganisaatioiden kesken. Digitukiyhdyshenkilö nimetään ja luodaan digituen verkosto ja tuen tarjoajat kartoitetaan digitukiyhdyshenkilön ja verkoston toimesta.	Neuvostojen toiminnan esittelyt ja jalkautuminen eri tilaisuuksiin. Digitukea ja siitä tiedottamista on tehostettu. Kaupunkilaisten digiosaaminen paranee.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vastuuelin: Kaupunginhallitus

Pyhjäjärven valtuuston hyväksymä kaupunkistrategia ohjaa hyvinvoinnin näkökulmasta painopistealueita. Tavoite, että hyvinvoinnin edistäminen huomioidaan kaikessa palvelutoiminnassa ja uudistamistyössä on toteutumassa aktivoituneen verkostoyhteistyön sekä eri toimijoiden hyte sitoutuneisuuden ansiosta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä käytetään lyhennettä hyte. Eri toimijoiden toteuttama hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö antaa tukevaa kivijalkaa kehittyvään Pyhjäjärven hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen malliin. Kaupunki on sitoutunut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksen mukaiseen hyte -työn toimintaan. **Hyvinvoinnin edistäminen perustuu ihmislähtöisyyteen. Luomme myönteistä asennetta ja mahdollistamme verkostomaisen yhteistyön. Kaupunkilaisten osallisuus ja vaikuttaminen ovat hyvinvointijohtamisen lähtökohta. Kannustamme kuntalaisia omaan vastuuseen, ennaltaehkäiseviin arjen valintoihin ja digitaalisten palvelujen osaamiseen hyvinvoinnin edistämiseksi.**

Hyvinvointijohtamisen – ja työn kokonaiskoordinoinnista vastaa kaupunginjohtaja keskeisten johtavien viranhaltijoiden tukena. Kaupunginhallituksen nimeämä hyvinvointiryhmä kokoontuu säännöllisesti ja sen tehtävät ovat määritetty. Hyvinvointiryhmän puheenjohtajana, hyvinvointikoordinaattorina ja ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä toimii sivistysjohtaja. Laajennettu hyvinvointiryhmä toimii myös LAPE (Lapsi – ja perhepalveluiden muutosohjelma) työryhmänä. LAPE työn vastuuhenkilönä on sivistysjohtaja ja yhteyshenkilöinä ovat hyvinvointisote projektipäällikkö ja Ppky Selänteeltä hyvinvointijohtaja. Hyte/Lape työryhmän valmistelijana/sihteerinä on yhteisöasiamies. Valtuuston hyväksymän hyvinvointisuunnitelman 2020 toimenpiteet integroidaan talousarvioon – ja suunnitelmaan, jolla varmistetaan hyvinvointityön suunnitelmallinen toteutuminen ja palvelujärjestelmän kyky vastata hyvinvointitarpeisiin. Pyhäjärvi hyte -mallissa hyvinvointityötä tehdään verkostomaisesti useiden toimijoiden kanssa. Eri toimijoiden koordinoinnista ja Pyhäjärvi -hyvinvointimallin valmistelusta ja jalkauttamisesta vastaa määräraikaisesti hyvinvointi-sote projektipäällikkö.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) seuraa kuntien terveyden edistämisen aktiivisuutta kuntajohdossa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, liikunnan edistämisessä, perusterveydenhuollossa ja terveyttä edistävästä kulttuuritoiminnasta. Näistä TEA- tulostietoista kaupunki hyötyy toiminnan suunnittelussa, arvioinnissa ja hyvinvointijohtamisessa. Pyhäjärvellä parannetaan hyte -aktiivisuutta ja toimenpiteitä tehdään koko ajan tulosten parantamiseksi. Hyödynsaajina tästä ovat kaupunkilaiset. HYTE – kannustimien käyttö kunnille valtiosuosujärjestelmässä on tällä hetkellä avoimena. Valmistelutyötä on kuitenkin jatkettu VM:ssä ja STM:ssä. Hyvinvointityötä – ja johtamista tehdään Ikäystävällisen Pyhäjärvi -teeman alla suunnitelmallisesti noudattaen kuntastrategian painotuksia elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIINTI / MITTARI
Viihtyisä elinympäristö	Edistetään yhteisöllistä ja turvallista senioriasumista ja älykästä senioriasuntotuotantoa taajamaan	Kotona asuvien osuus yli 75- vuotiasta % nousee. Tavoite v.2020: 93 %. 25 uutta senioriasuntoa vuoteen 2021 mennessä
	Edistetään ikäihmisten kotona asumista tukemalla tukipalvelusetelien myöntämistä kodinhoidollisiin ulkotöihin Ppky Selänteen toimesta	Kotona asuvien osuus yli 75- vuotiasta % Vuosina 2020 - 2021: 93 %
	Pyhäjärvi luontoresepti käytössä	Myönnettyjen luontoreseptien määrä Kuntalaiskyselyn tulos luontokohteiden käytöstä

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Hyte -kertoimen indikaattoreiden positiivinen muutos Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen Pyhäjärvi-malli valmistelu Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) toteuttaminen Etsitään uusia kumppanuuksia eri palveluntuottajien, järjestöjen ja hankerahoittajien kautta	Tea-viisarin tulos kuntajohtossa 90 vuonna 2021. Hyte -kertoimen tulosindikaattorit ** paranevat vuoden 2019 tuloksiin verrattuna v:n 2021 mennessä. Pyhäjärvi hyte mallin kuvaus valmis vuonna 2020 Perhekeskusmalli on koordinoitunut tavoitteelliseksi palveluiden verkostoksi lasten, nuorten ja perheiden palveluissa Toteutuvat hankkeet ja projektit (kaupunki mukana)
Sivistyksestä virtaa	Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään eri ikäryhmien osallisuutta Pyhäjärven kulttuuriresepti käytössä	Kuntalaiskyselyn tulokset Myönnettyjen kulttuurireseptien määrä Kuntalaiskyselyn tulos kulttuuripalvelujen käytöstä
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Järjestetään asukas/käyttäjäraateja "Ikäystävällinen Pyhäjärvi teemalla" informaation jakamiseen ja kuntalaisten osallistamiseen hyvinvointityössä.	Tapahtumien ja osallistujien määrä

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ikäystävällinen Pyhäjärvi malli kehitetään rohkeaksi ja tehdään uusia avauksia, joka huomataan ja tunnustetaan myös valtakunnallisesti Aivoterveyttä ja henkistä hyvinvointia edistäviä tapahtumia järjestetään. Pyhäjärven aivoterveysreseptin käyttäminen juurrutetaan sote palveluihin, järjestötyöhön ja tapahtumiin	Ikäystävällinen Pyhäjärvi mallin saama huomio/tunnustus Sairastavuusindeksit (Kela, THL) paranevat Myönnettyjen aivoterveysreseptien määrä Kuntalaiskyselyn tulos hyte toiminnasta
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Toteutetaan kuntalaiskysely joka toinen vuosi. Päätöksenteko ja toiminta on kustannustietoista ja vaikutuksia ennalta-arvioivaa (EVA-menettely) Valmistellaan osallisuusohjelma	Kuntalaiskyselyn tulokset Laadittujen EVA-arviointien määrä Osallisuusohjelma valmis 2/2021

Taloussuunnitelma 2021 - 2022

*TEA-viisarin indikaattorit kuntajohdossa ovat laaja hyvinvointikertomus, kuntalaisten elintapojen raportointi, paikallinen turvallisuussuunnitelma, väestön hyvinvointia ja terveyden edistämistä kuvaavat mittarit, hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus, kunnan hyvinvointitavoitteet valtuustokauden investointiohjelmassa, lasten osallisuutta edistävä toiminta sekä asiakasraadit/foorumit. Yhteensä 9 indikaattoria, joista on julkaistu kuvaukset ja toimenpidesuosituksset. Kysely kuntajohdolle tehdään parittomina vuosina, joten seuraava toteutuu vuonna 2021.

TEA -viisari* kuntajohdossa: koko maa, P-Pohjanmaa ja Pyhäjärvi. <https://teaviisari.fi/teaviisari/fi/index>

TEA -viisarin pisteet v. 2017 (THL)	Koko maa	Pohjois-Pohjanmaa	Pyhäjärvi
Kuntajohto	72	68	73
Sitoutuminen	77	77	83
Johtaminen	80	83	88
Seuranta ja tarveanalyysi	87	89	93
Voimavarat	45	44	50
Osallisuus	80	80	52

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen tulosindikaattorit **.

Indikaattori	Alue	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavanikäistä	Koko maa	348,3	345,8	329,8	348	334,5		
	Pohjois-Pohjanmaa	362,6	394,3	363,3	378	270,4		
	Pyhäjärvi	685,5	644,8	495,5	670	328,8		
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Koko maa	15,9		16,2		18,8		20,9
	Pohjois-Pohjanmaa	16,3				18		19,6
	Pyhäjärvi	22				17,3		18,8
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	Koko maa	9,4	8,6	8,3	8,3	8,1		
	Pohjois-Pohjanmaa	7,7	6,8	6,9	6,7	6,6		
	Pyhäjärvi	9,7	9,6	9,8	9,7	9,5		
Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta	Koko maa	14,4	15,9	17,4	17,3	14,4	12,3	
	Pohjois-Pohjanmaa	21	22	23,5	22,8	19,6	15,9	
	Pyhäjärvi	16	16,2	19,6	17	15,4	15,6	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	Koko maa	2,3	2,4	2,5	2,5	2,8	2,9	
	Pohjois-Pohjanmaa	1,5	1,5	1,6	1,6	1,8	1,9	
	Pyhäjärvi	1	1,1	1,2	1,5	1,4	1,9	
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Koko maa	13,2		8,9		6,9		5,6
	Pohjois-Pohjanmaa	15,3				7,4		5,4
	Pyhäjärvi	16,4				9,2		7,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	Koko maa	8	7,8	7,4	7,2	6,9	6,7	
	Pohjois-Pohjanmaa	10,1	9,8	9,4	9,1	8,8	8,7	
	Pyhäjärvi	18,1	17,5	16,9	16,9	15,9	15,5	
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Koko maa	16,4		15,7		16,2		16,9
	Pohjois-Pohjanmaa	14,5				14,3		15,1
	Pyhäjärvi	13,5				30,6		20

Lähde: THL, Sotkanet

Työllisyyden hoitaminen

Vastuuelin: kaupunginhallitus

Työttömien työnhakijoiden määrä on pysynyt samana Pyhäjärvellä. Pitkittynyt työttömyys on yhä vaikea haaste Pyhäjärvellä, sillä pitkäaikaistyöttömien määrä on noin 22,3 % kaikista työttömistä työnhakijoista. Työttömien työnhakijoiden osuus on kuluvan vuoden syyskuussa 10,0 %. Nuorien työttömien määrä on noussut. Yli 50-vuotiaita työttömiä oli hieman vähemmän kuin viime vuonna samaan aikaan.

Indikaattori	30.9.2017	30.9.2018	30.9.2019
Työttömyysaste	9,4 %	9,7 %	10,0 %
Työttömien määrä, henkilöä	200	200	197
Nuorisotyöttömien määrä, henkilöä	29	23	35
Yli 50-vuotiaat, henkilöä	87	91	83
Pitkäaikaistyöttömien määrä, henkilöä	51	43	44

(tiedot ilmenevät työ- ja elinkeinoministeriön työllisyyskatsauksesta)

Pyhäjärven kaupungin työttömyysasteet vuosina 2013 – 2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	30.9.2019
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	13,7	15,2	15,5	14,1	12,1	11,6	10,0
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	15,0	16,4	16,2	15,3	12,8	10,8	9,2
työttömyys % Koko maa 31.12.	7,9	8,8	9,2	7,9	8,4	9,7	8,6

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2013 – 2019

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2017	5 338	2 129	39,9	1 872	87,9	257	12,1
31.12.2018	5 248	2 064	39,3	1 825	88,4	239	11,6
30.9.2019	5 171	1 979	38,3	1 782	90,0	197	10,0

Pyhäjärven kaupungin osuus työmarkkinatuen kuntaosuudesta, €

	2014	2015	2016	2017	2018	TA2019	TA2020
Työmarkkinatuen kuntaosuus,€	180 299	263 936	242 000	218 703	182 596	182 000	182 000
Työmarkkinatuen maksaminen	Selänne	Selänne	Selänne	Pyhäjärven kaupunki	Pyhäjärven kaupunki	Pyhäjärven kaupunki	Pyhäjärven kaupunki

Pyhäjärven kaupunki on panostanut työllisyyden hoitamiseen erityisesti vuodesta 2017 alkaen. Työmarkkinatuen kuntaosuuksien vähentämiseen on pyritty monin keinoin.

Suuntana muutos hanke käynnistyi maaliskuussa 2017 ja päättyi helmikuussa 2020. Hankkeen avulla pyritään vaikuttamaan kaikkein vaikeimmassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden tilanteen parantamiseen. Sosiaalisen kuntoutuksen toteuttamista jatketaan Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen palveluna ja integroidaan mahdollisuuksien mukaan Työntalo Namon toimintaan.

Pyhäjärven kaupunki myöntää lisäpalkkatukea yhdistyksille ja yrityksille jotka palkkaavat yli 300 päivää työmarkkinatuella olleita pyhäjärvisiä työttömiä töihin. Lisäpalkkatuen käyttö on ollut vähäistä tiedottamisesta huolimatta. Lisäpalkkatuen käyttöä pyritään tehostamaan muuttamalla lisäpalkkatuen hakemiskäytäntöä käyttäjystävällisemmäksi, keräämällä käyttäjäkokemuksia ja reagoimalla saatuihin käyttäjäkokemuksiin. Lisäksi tiedottamista lisätään henkilökohtaisen kontaktoinnin avulla. Tavoitteena on saada lisäpalkkatuki tehokkaaseen käyttöön vuonna 2020.

Taloussuunnitelma 2021 - 2022

Nuorten kesätyöllistämässä kesätyöseteli on toimiva ratkaisu. Kesätyöinfo on järjestetty nuorille yhteistyössä sivistystoimen kanssa. Kaupungin tarjoaman kesätyösetelin kautta yrityksiin työllistyi vuonna 2019 kesätöihin 60 nuorta 20 yrityksen tai yhdistyksen palkkaamana. Talousarviovuonna nuorten kesätyöllistämiseen tähtäävää toimintaa kehitellään edelleen eri toimijoiden kanssa yhteistyössä.

Pyhjärven kaupungin talousarvio v. 2020 sisältää työllisyyden hoitamista koskevia määrärahoja seuraavasti:

Kesätyöllistäminen	Toimintatuotot	3 500 €
	Toimintakulut	-18 500 €
Työllistäminen	Toimintatuotot	168 000 €
	Toimintakulut	-525 407 €
Työntalo Namon	Toimintatuotot	36 500 €
	Toimintakulut	-242 207 €
Työpaja	Toimintatuotot	213 244 €
	Toimintakulut	-225 260 €
SUMU – Suuntana muutos -hanke	Toimintatuotot	20 126 €
	Toimintakulut	-23 670 €
Yhteensä	Toimintatuotot	440 470 €
	Toimintakulut	-1 035 044 €

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Kuntouttavan työtoiminnan paikkojen hankinta, koordinointi, valvonta ja ohjaus	Työmarkkinatuen kuntaosuus vähenee vuodesta 2019.
	SUMU-hanke päättyy 2/2020. Sosiaalisen kuntoutuksen toteuttaminen jatkuu ppky Selänne palveluna ja integroidaan mahdollisuuksien mukaan Työntalo Namon toimintaan.	Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 – 64 -vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä vähenee, tavoite 1,5 % (v. 2018 1,9 %)
	Verkostoyhteistyö yritysten, yhdistysten ja julkisten toimijoiden kanssa työttömän henkilön työllistymiseen	Työttömyysaste laskee (9/2019 10,0%)
	Rekrymessujen organisointi	Rekrymessut toteutuu kerran vuodessa
	Yritysten tukeminen työllistämislisän käyttöön	Työllistämislisän käyttömäärä €/vuosi
	Nuorten kesätyöllistymisen tukeminen	Kesätyöseteleiden käyttö €/vuosi
		Nuorisotyöttömät, osuus 18-24-vuotiaasta työvoimasta, määrä pienentynyt, tavoite 15,0 % (v. 2018 15,6 %)
		Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 vuotiaat, määrä pienentynyt

	<p>Oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksien hyödyntäminen</p> <p>Työllistymispolkujen löytyminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (Namo, SUMU, TE-keskus, Ppky Selänne)</p> <p>Koulutusmahdollisuuksien edistäminen kaupungissa</p>	<p>Oppisopimuskoulutusten määrää pystytään kasvattamaan tarpeita vastaavaksi</p> <p>Tavoitteena on löytää työllistymispolku ihmisille, jotka tarvitsevat tukea työllistymiseen. Tavoitteena 5 ihmistä / vuosi.</p> <p>Työkyvyttömyyseläkettä saaneet 25 – 64 -vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä V. 2018 oli 15,5 %</p> <p>Lähihoitajakoulutus toteutuu</p>
--	--	--

TYÖNTALO NAMO

Vastuuelin: Kaupunginhallitus

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Työntalo NAMO on kaikenikäisten työttömien työnhakijoiden työpaja, jossa toimintamuotoina ovat tällä hetkellä kuntouttava työtoiminta, työkokeilu, palkkatukityö, koulutussopimus, seinätön paja tai matalan kynnyksen paja sekä velvoitetty. Työpajan tehtävänä on olla tukemassa sekä yksilöohjauksen että työnohjauksen keinoin työttömien työnhakijoiden mahdollisuuksia työllistymiseen. Työpaja toimii osaamisen hankkimista tukevana oppimisympäristönä ja tukipalveluna eri alojen opiskelijoille.

Työpajalla on mahdollisuus osallistua talon sisällä toimivien eri pajojen tehtäviin, mm. pesulapalvelu, catering/lounaskeittiö, puhtaanapito, kädentaidot, puutyöt, mediapaja ja kiinteistöhoito ja ulkoilualueiden kunnossapito. Pajatoimintaa kehitetään osallistujalähtöisesti ja aktiivisesti yhdessä ohjattavien kanssa. Pajatoiminnan tavoitteena on kehittää työelämä- tai opiskelualmiuksia, tukea arjenhallintaa ja sosiaalista vahvistumista. Työpajan osallistujat voivat toimia myös kaupungin eri hallintokuntien, seurakunnan ja eri yhdistysten tehtävissä, jolloin toteutetaan seinätöntä työpajan mallia. Työpajalla on myös mahdollista suorittaa TET-jaksoja ja kesätyötä.

Työpaja toteuttaa pitkäjänteistä tavoitteellista, yksilölliset tarpeet huomioivaa oppilaitos- sekä työelämäyhteistyötä. Tavoitteena on myös jatkaa varhaisen puuttumisen mallin kehittämistä perusasteen oppilaitosten kanssa yhdessä monialaisen työryhmän kanssa. Tarkoituksena on vakiinnuttaa osaamisen tunnistamisen menetelmät ja opinnollistaminen työpaja toimintaan.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIINTI / MITTARI
Resurssiviisas Pyhäjärvi	<p>Kestävän kehityksen toimintamalli kaikessa materiaaleissa ja valmistuksessa.</p> <p>Lounaskeittiö toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Elintarvikeliikkeiden hävikkiruokaa hyödynnetään tehokkaasti ja luovasti.</p> <p>Hyvinvoinnin edistäminen, terveellisiin elintapoihin ohjaaminen sekä päivittäisen lounasruuan tarjoaminen.</p> <p>Työnohjaus- ja yksilönohjaus-resurssoinnilla sekä ohjaajien lisäkouluttautumisella voimme varmistaa laadukkaan ja tuloksellisen toiminnan.</p>	<p>Asiakastyytyväisyys ja tunnettaisuus</p> <p>Näkyvyys ja palautteet</p> <p>Koulutuspäivät / tilikausi</p>
Paikallisten osaamisklustreiden rakentaminen	<p>Toimiva ohjaus- ja palveluverkosto.</p> <p>Eri ikäryhmien huomioiminen työpajatoimintojen suunnittelussa.</p> <p>Seinäntöntä pajatoimintaa järjestetään yhdessä eri toimijoiden kanssa mm. seurakunta, yhdistykset ja kaupungin eri hallintokunnat.</p> <p>Työllistymisen tukeminen yksilö ja työnohjauksen keinoin.</p> <p>Opinnollistamisen kehittäminen ja toteuttaminen luo uusia mahdollisuuksia suorittaa osan tai kokonaan tutkinnosta omalla paikkakunnalla, tuetumpi mahdollisuus työpajan oppimisympäristössä. Työllistymisen tukeminen yksilö ja työnohjauksen keinoin.</p>	<p>Yhteinen suunnittelu oppilaitosten kanssa opinnollistamiseen liittyvissä asioissa sekä verkostoitumisen dokumentointi.</p>

Taloussuunnitelma 2021 - 2022

	<p>Verkostoituminen eri työpajatoimijoiden ja kunnallisen nuorisotyön kanssa. Työharjoittelumallin(JOPO- toiminta) sekä TET- jaksojen kehittäminen peruskoulun kanssa.</p> <p>Yhteistyön kehittäminen alueen hankkeiden ja muiden toimijoiden kanssa .</p> <p>Aktiivinen yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa. Nuorten kuuleminen työpajatoimintojen kehittämisessä ja tavoittaminen toiminnan piiriin.</p>	
--	--	--

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	<p>Oikea-aikaisen ja mielekkään toiminnan ylläpitäminen ja jatkuvuus kaikenikäisille.</p> <p>Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen, nuorten sosiaalinen vahvistaminen ja varhainen puuttuminen.</p> <p>Matalankynnyksen toimintojen vakiintuminen sekä yhteistyön ja verkostoitumisen kehittäminen eri tahojen kanssa jotka toimivat nuorten parissa.</p> <p>Yli 29 vuotiaiden työllisyyden mahdollisuuksien vahvistaminen työpajatoiminnoin ja monialaisen verkoston avulla.</p> <p>Työpajalla on aloittanut myös lähetteetön matalankynnyksen paja nuorille eli "Voimala".</p> <p>Nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmän toiminnan aloittaminen</p>	<p>Toimintaa / tuloksellisuutta arvioidaan valmentautujien sijoittumisen seurannan perusteella pajajakson päätyttyä mm. PAR- järjestelmällä sekä SOVARI- mittarilla.</p> <p>Vähintään 3 ohjausryhmää vuoden aikana</p>

3. PERUSTELUT

Vuoden 2020 valmentautujien määrän pitäminen 45 hlö:ssä mahdollistaa henkilöstön kouluttamisen ja verkostoitumisen sekä toiminnan laadukkuuden ja tuloksellisuuden. Työpajatoiminnan kehittämistä jatketaan aktiivisesti. Opinnollistamiseen ja osaamisen tunnistamiseen pohjautuvalla kehittämistyöllä ja vakiinnuttamalla se käytännöksi voimme vaikuttaa uudelleen koulutautumisen ja sitä myöten työllistymisen laajempiin mahdollisuuksiin. Merkittävänä osana toimintaamme mainittakoon mahdollisuus päivittäiseen lämpimään ateriaan, joka toteutetaan pääosin elintarvikeliikkeiden ylijäämäruuasta kestävän kehityksen periaatteita mukailien.

Työpajatoiminta perustuu kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, johon liittyvät mm. yhteisöön kuulumisen ja terveelliset elintavat. Yhdessä nautittavan aterian vaikutukset hyvinvointiin ja terveellisten elintapojen sekä yhteisöllisyyden vahvistamiseen ovat erittäin merkittäviä.

Vuonna 2019 perustettu Työntalo Namon nuortentyöpajatoiminnan ohjausryhmä tarkoituksena on kehittää ja tukea monialaisesti nuorten etenemistä omalla polullaan.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Nettomenot € / asukas	41,13	35,37	37,95	39,33	40,33	40,33	40,33

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Namo	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	27 595	33 989	21 777	18 500	36 500	36 500	36 500
Toimintamenot	-251 775	-222 820	-220 906	-226 950	-242 207	-242 207	-242 207
Toimintakate	-224 180	-188 831	-199 129	-208 450	-205 707	-205 707	-205 707

ELINKEINOTOIMI

Vastuuelin: Kaupunginhallitus

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Elinkeinotoimi sisältää Pyhäjärven kaupungin ostamat elinkeinopalvelut Nihak:lta ja Pyhäjärven Kehitys Oy:ltä sekä hankkeiden ja projektien osuuden.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Elinkeinotoimi € / asukas	117,26	103,9	109,5	111,1	94,8	76,8	75,0

3. PERUSTELUT

Elinkeinopalvelujen ostoihin varataan yhteensä noin 0,32 M€, josta 75.000 euroa on varattu Nihak Oy:n ostopalveluihin ja 200.000 euroa Pyhäjärven Kehitys Oy:n ostopalveluihin. Leader-kuntaosuuksiin varataan 39.000 euroa.

Elinvoimaisuuden kehittäminen

Pyhäjärven kaupungin elinvoimaisuuden edistämiseen päätettiin panostaa lähivuosien aikana. Yritysalueen kehittämisestä laaditun selvityksen mukaan ohjelmajohtajatoiminnalla turvataan mm. jatkuva hankkeiden eteenpäinvieminen ja neuvottelut yritysten, sidosryhmien ja rahoittajan kanssa.

Ohjelmajohtajan määräaikainen tehtävä on ajoitettu vuosille 2017 – 2020, jolloin kaivoksen uusiokäytön ja yritysalueen luomisen valmistelutoimenpiteet ovat kiivaimmillaan. Pyhäjärven kaupungin talousarvio vuodelle 2020 pitää sisällään määrärahavarausten elinvoimaisuuden kehittämistä varten osalle vuotta.

Nivala-Haapajärven seudulla on valmisteltu alueellinen valmiussuunnitelma, jossa varaudutaan ennakoitavaan rakennemuutokseen Pyhäjärven kaivoksen louhinnan päättyessä vuonna 2019. Pyhäjärven kaivoksen louhinnan päättyessä kaivosyhtiön antaman tiedon mukaisesti vuonna 2019, mikä aiheuttaa paikkakunnalla 400, alueella 200 ja muualla Suomessa 200 pysyvän työpaikan menetyksen. Kuluvien vuosien aikana pyritään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti alueen elinkeinoelämän kasvupotentiaali ja vapautuvat kaivoksen tilat ja muut resurssit sekä mahdollisuudet.

Elinkeinorakenteen muutokseen varautuessaan Pyhäjärven kaupunki on panostanut viime vuosina merkittävästi eri elinkeinotoimenpiteiden eteenpäin viemiseen hankkeistamisen kautta. Kaupunkikonsernin hallintoimien hankkeiden, kaupungin yhteistyöhankkeiden ja muiden elinvoimatoimenpiteiden hallinnan ja tehokkuuden varmistamiseksi toimenpiteet kootaan hankesalkuksi, joka toimii konsernijohdon strategisena työkaluna sekä valmistelun ja päätöksenteon tukena.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	104 748	100 634	89 240	425 023	162 050	
Toimintakulut	-659 814	-675 111	-677 937	-908 693	-553 552	-382 770
Toimintakate (netto)	-555 066	-574 478	-588 697	-483 670	-391 502	-382 770
Laskennalliset kust.						
Poistot ja arvonalent.						
Kokonaiskustannukset	-555 066	-574 478	-588 697	-483 670	-391 502	-382 770

**PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN HALLINNOIMAT JA SEN OSALLISENA OLEVAT
KEHITTÄMISHANKKEET VUOSINA 2018 - 2022**

		TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
926	Pyhäsalmen kaivoksen maan- alaisen infran uusiokäyttö		-10 900			
9302	Maanalaisen innovaatioverkoston perustamishanke (BSUIN)		-10 000	-20 000		
9306	SUMU – Suuntana muutos -hanke	-17 153	-21 094	-3 544		
9309	Energiakaivos-hanke	-20 000	-20 000			
9310	VÄRE-hanke	-5 000	-5 000	-5 000		
9311	V-LINC	-3 750				
9312	CALLIO kiertotalouden tiekartan mallintaminen ja FutureMINE	-9 507				
9313	HybArkt -hanke	-1 500	-1 000	-1 000		
9314	Kaivosalueen soveltuvuus vesiviljelyyn	-1 645	-1 000			
9315	Callio Underground Rescue -hanke		-10 271	-9 003	-5 672	
9316	Callio Biopolttoaineterminaali -hanke		-8 000			
9317	Towards carbon neutral municipalities and regions -hanke		-3 060	-3 060	-3 060	
9318	Kaivososaamisen alihankinta- yritysten verkoston kehittäminen		-10 000			
9319	Pyhäjärven vesistöruoppaus ja laiturit		-9 677			
9320	Callio Edible Insects from Mine			0		
	Muut hankkeet	-11 903	-20 323	-15 000	-30 000	-30 000
		-139 010	-129 325	-56 607	-38 732	-30 000

Manner-Suomessa toteutetaan ohjelmakaudella 2014 - 2020 yhtä kansallista rakennerahasto-ohjelmaa, joka sisältää sekä Euroopan sosiaalirahaston (ESR) että Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) mukaiset toimenpiteet. Rakennerahasto-ohjelmassa on viisi toimintalinjaa, joilla tuetaan erityisesti pk-yritysten kilpailukykyä ja työllistymistä. Lämpöhiilisen teemanäkökulmana on vähähiilisen talouden edistäminen. Rakennerahasto-ohjelma toteuttaa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita.

Toimintalinjat ovat:

1. Pk-yritysten kilpailukyky (EAKR)
2. Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen (EAKR)
3. Työllisyyden ja työvoiman liikkuvuus (ESR)
4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen (ESR)
5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta (ESR)

EAKR:n rahoituksesta 25 prosenttia tulee kohdistua vähähiilisen talouden tukemiseen.

Itä- ja Pohjois-Suomen alueellinen suunnitelma on valtakunnallisen Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 rakennerahasto-ohjelman täydennysosa, joka täsmentää ohjelman toteutusta Itä- ja Pohjois-Suomessa. Alueellisessa suunnitelmassa nostetaan esiin Itä- ja Pohjois-Suomen alueellisia erityispiirteitä ja ohjelmatoteutuksen painotuksia. Maakunnassa tapahtuva aluelähtöinen toteutus pohjautuu maakuntaohjelmaan, ja sitä täsmennetään maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmassa. Itä- ja Pohjois-Suomen alueellisen suunnitelman tuettava toiminta on yhdenmukainen valtakunnallisen ohjelma-asiakirjan kanssa.

**9302 Maanalaisen innovaatioverkoston perustamishanke – Baltic Sea Underground Innovation Network
BSUIN**

Hankkeen toteuttaja: Oulun yliopisto, Oulun Eteläinen Instituutti
Vastuuhenkilö: Vanhempi tutkija, FT Panu Jalas

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatuotot						
Toimintamenot			-10 000	-20 000		
Toimintakate (netto)			-10 000	-20 000		

Kaupunginhallitus 21.11.2016 § 353

Pyhjärven elinkeinojen monipuolistamiselle on tärkeää kansainvälisen TKI-yhteistyön laajentaminen ja syventäminen Oulun yliopiston / Oulun Eteläisen Instituutin (OEI) kanssa. Merkittävänä yhteistyön kanavana ja muotona ovat kansainväliset verkostohankkeet, joihin Pyhjärven kaupunki voi osallistua yhteistyökumppanina monialaisten verkostotoimijoiden kanssa.

Uusimpina Oulun yliopiston / OEI:n ja Pyhjärven kaupungin kansainvälistä TKI-yhteistyötä toteuttavina hankkeina ovat Itämeri-ohjelmaan esitetty hanke nimeltään Itämeren maanalainen innovaatioverkosto (Baltic Sea Underground Innovation Network, BSUIN) sekä mikroryttäjäyden edistämishanke - GrowNorth! mitä esitetään Pohjoisen periferian ja Arktiksen Interreg-ohjelmaan.

Hankkeita ovat valmistelleet Oulun yliopistossa / OEI:ssa apulaisprofessori, tekniikan tohtori Matti Muhos ja vanhempi tutkija, FT Panu Jalas..

Itämeren alueen maanalaisia laboratorioita ovat:

1. Calliolab, Pyhäsalmen kaivos, Suomi
2. Äspön kalliolaboratorio, Oskarshamn, Ruotsi
3. Freibergin tekninen yliopisto / vuoriakatemia Reiche Zeche, Saksa
4. Cuprum, Puola ja
5. Khlopin-instituutin maanalainen laboratorio Pietari, Venäjä.

Maanalaiset laboratoriot tarjoavat monipuolisia mahdollisuuksia innovatiiviselle liiketoiminnalle esimerkiksi ympäristötekniikan, tunneli-, rakennus- ja kaivostekniikan, geotermisen energiateknologian ja materiaalitekniikan aloilla sekä fysiikan tutkimuksen ja instrumenttitekniikan ja kasvatus- ja opetusteknologioiden aloilla.

Hankkeen kesto on 36 kuukautta 1.9.2017 - 31.8.2020 ja budjetin arvo on 2.7 M€. Pyhjärven kaupunki sitoutuu Itämeri-ohjelmaan esitettyyn maanalaisen innovaatioverkoston perustamishankkeeseen 10.000 €/vuosi kolmen vuoden aikana hankkeen alkamisesta.

9306 SUMU Suuntana muutos -hanke

Hankkeen toteuttaja: Pyhäjärven kaupunki

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	48 906	85 519	84 378	14 172		
Toimintamenot	-59 092	-102 672	-105 472	-17 716		
Toimintakate (netto)	-10 186	-17 153	-21 094	-3 544		

SUMU-hanke on kehittämishanke, jonka tavoitteena on heikossa työmarkkina-asemassa olevien työnhakijoiden työ- ja toimintakyvyn parantaminen. Useinkaan työ- ja toimintakyvyn heikkenemisen taustalla ei ole vain yhtä selkeää syytä vaan ongelmat ovat monimuotoisempia. Ongelmat voivat olla terveydentilan aiheuttamia rajoitteita, mutta yhtäläillä ongelmia ovat saattaneet aiheuttaa oppimisvaikeudet, mielenterveyden häiriöt tai riippuvuus päihteistä. Ongelmia voi myös ilmetä arjen hallinnan tai pitkäaikaisen työttömyyden aikaansaaman passivoitumisen alueella.

SUMU-hankkeen tavoitteena on tunnistaa työ- ja toimintakyvyn ongelmat ja niiden taustalla olevat syyt mahdollisimman hyvin, jotta henkilö ohjautuisi tarvitsemiensa palveluiden piiriin. Tavoitteena on myös sosiaalisen osallisuuden lisäämisellä ja yhteisöllisyyden kokemuksella parantaa henkilöiden hyvinvointia ja työelämävalmiuksia. Hankkeen aktiivisena tavoitteena on löytää henkilön omia vahvuuksia hyödyntäen ja tukien reitti työllistämiseen tähtäävään toimintaan tai työhön.

Hankkeen kohderyhmänä ovat pyhäjärviset pitkäaikaistyöttömät ja osatyökykyiset työnhakijat, jotka kokevat työkykynsä heikoksi tai heillä on joku työllistymistä estävä rajoite sekä pitkään työmarkkinoiden ulkopuolella olleet työnhakijat, joilla työttömyys on kroonistunut tai on vaarassa kroonistua.

Hankkeen yhteistyötahoina ovat mm. Pyhäjärven kaupungin ja TE-toimiston työllistämisen parissa työskentelevä henkilöstö, Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen sosiaali- ja terveystoimi, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä pyhäjärviset kolmannen sektorin toimijat. Tärkeänä osana hanketta on yhteistyön tiivistäminen yhdistysten ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Yhteisöllisyyden tukemiseksi järjestetään yhdistysvierailuja ja tutustumisia kolmannen sektorin toimintaan.

Hankkeella tavoitellaan myös selvää ajattelu- ja toimintatavan muutosta kaupungin työllisyydenhoidon palveluiden kokonaisnäkemyksessä ja myös sidosryhmissä. Luotava toimintamalli juurrutetaan osaksi kaupungin työllisyydenhoitoa.

Hankkeen toteutusaika on 1.3.2017 – 29.2.2020. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 299.325 euroa. Hankkeen alkuperäiseen kustannusarvioon on tehty muutoshakemus vuoden 2017 lopussa, koska hanke pääsi alkamaan suunniteltua alkamispäivää myöhemmin. Hankkeen kokonaiskustannusarvio ei kuitenkaan muutu alkuperäisestä.

9310 VÄRE – Elinvoimaa Pohjois-Pohjanmaalle vähähiilisillä ja resurssiviisailta ratkaisulla
--

Hankkeen toteuttaja: Suomen Ympäristökeskus ja Micropolis

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatuotot						
Toimintamenot		-5 000	-5 000	-5 000		
Toimintakate (netto)		-5 000	-5 000	-5 000		

Kaupunginhallitus 18.9.2017 § 334

VÄRE-hankkeen päätavoitteena on edistää Pohjois-Pohjanmaan kehitystä kohti resurssiviisaampaa ja vähähiilisempää maakuntaa, jossa vältetään materiaalien ja energian tuhlausta ja käytetään kestävästi uusiutuvia raaka-aineita uusiutumattomien luonnonvarojen sijasta.

Pääkohderyhmänä ovat Pohjois-Pohjanmaan kunnat sekä cleantech-ratkaisuja ja -palveluja tarjoavat yritykset. Hankkeessa kartoitetaan yhteistyökuntien tarpeet uusiutuvan energian, energia- ja materiaalitehokkuuden sekä kiertotalouden hyödyntämiseen ja haetaan niihin ratkaisuja ja palveluja alueen cleantech-yrityksiltä. Resurssiviisaita ja vähähiilisiä ratkaisuja ja niiden tarjoamia hyötyjä sekä hyviä kokemuksia levitetään koko maakuntaan hankkeen ulkopuolisille kunnille, yrityksille, yhteisöille ja kansalaisille. Kaikkia näitä kohderyhmiä opastetaan ottamaan huomioon resurssiviisat ja vähähiiliset ratkaisumahdollisuudet omassa toiminnassaan ja päätöksenteossään.

Hankkeen tärkeimmät toimenpiteet ovat:

- kartoitetaan hankkeen kuntien tarpeet resurssiviisaille ja vähähiilille toimenpiteille,
- laaditaan toimintasuunnitelmat resurssiviisaiden ja vähähiilisten ratkaisujen käyttöönottamiseksi kunnissa,
- tuotetaan resurssiviisaita ja vähähiilisiä ratkaisumahdollisuuksia kyseisiä ratkaisuja tarjoavien yritysten kanssa,
- lasketaan ja analysoidaan em. toimenpidevaihtoehtojen ympäristö- ja taloudellisia vaikutuksia (esim. kasvihuonekaasupäästöt, työpaikat, arvonlisäys ja tuotos) sekä
- ympäristö- ja taloudellisten vaikutusten analyysin pohjalta kartoitetaan ne toimenpiteet, jotka hyödyttävät alueen elinkeinoelämää ja uutta liiketoimintaa parhaiten.

Hankkeen tuloksena yhteistyökunnat ottavat käyttöön ratkaisuja, joiden avulla materiaalien ja energian käyttö vähenee. Vaihtoehtojen arvioinnissa otetaan huomioon myös niiden kustannustehokkuus ja lähialueiden raaka-aineiden-hyödyntäminen. Lähialueen tuotantoon perustuvien materiaalien ja energian lisääntyvä käyttö tuo alueen yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia, mikä edistää työllisyyttä ja kasvua maakunnassa. Yhteisöillä on merkittävä rooli pyrittäessä muuttamaan kuluttajien ja kotitalouksien energiankulutukseen liittyvää käyttäytymistä. Tämän vuoksi vähähiiliset kuntahankkeet ovat merkityksellisiä alueellisen vähähiilisyysyteen tähtäävän kehityksen näkökulmasta arvioituna.

VÄRE-hanke liittyy sekä HINKU- että FISU-verkoston työhön. HINKU-verkoston kuuluvat 39 kuntaa pyrkivät hiilineutraalisuuteen vuoteen 2030 mennessä. FISU (Finnish Sustainable Communities) taas on 11 edelläkävijäkunnan verkosto, joka tavoittelee hiilineutraalisuutta, jätteettömyyttä ja globaalisti kestävästä kulutuksesta vuoteen 2050 mennessä. Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä myös Circwaste – Kohti kiertotaloutta –hankkeen kanssa.

Hankkeen päätoteuttajana on Suomen ympäristökeskus SYKE ja osatoteuttajana Iin Micropolis Oy. Mukana hankkeessa on kahdeksan kuntaa Pohjois-Pohjanmaalta: Oulun seudun kunnista Ii, Lumijoki, Muhos, Tyrnävä ja Utajärvi sekä maakunnan eteläosasta Haapajärvi, Nivala ja Pyhäjärvi. Yhteistyökunnista Ii, Muhos, Tyrnävä ja Pyhäjärvi kuuluvat HINKU-verkoston ja Ii lisäksi FISU-verkoston. Hankkeen toteuttamisaika on 1.1.2018 – 31.12.2020.

9313 HybArkt -hanke

Hankkeen toteuttaja: Oulun Yliopisto

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatuotot						
Toimintamenot		-1 500	-1 000	-1 000		
Toimintakate (netto)		-1 500	-1 000	-1 000		

Kaupunginhallitus 28.11.2017 § 413

Passiiviset hybridipuhdistusratkaisut valumavesien typen ja raskasmetallien puhdistamiseen (HybArkt) -hanke on EAKR-hanke, jossa hakijana ovat Oulun yliopiston vesi- ja ympäristötekniikan tutkimusyksikkö ja ekologian ja genetiikan tutkimusyksikkö. Myös Suomen ympäristökeskus (SYKE) on mukana.

Hankkeen tavoitteena on suunnitella, mitoittaa ja testata passiivisten vedenpuhdistusmenetelmien hybridiratkaisuja erityyppisille vesille kylmissä ilmasto-oloissa

- Keskitytään typen ja raskasmetallien (esim. nikkeli, arseeni, antimoni, kupari, kromi, sinkki) puhdistusprosesseihin.
- Käytetään erilaisten puhdistusmoduulien yhdistelmiä (esim. kosteikot, bioreaktorit, sammalaltaat, kasvilautat, puhdistuspajukot ja erilaiset maa/materiaalisuodattimet).
- Rakennetaan kaksi pilottipuhdistamo (esim. kaivoskohde, yhdyskuntajätevedenpuhdistamo tai hulevesikohde) sekä suunnitellaan ja mitoitetaan erilaisiin muihin kuormituskohteisiin puhdistusratkaisuja.

Hankkeen tuloksena valmistuu suunnittelutyökalu passiivisille hybridiratkaisuille.

Hankkeen kokonaisbudjetti on noin 470 000 euroa.

Rahoitus jakautuu seuraavasti:

EAKR-ELY 372.000 euroa (79,1 %),

yrittäjärahoitusosuudet 53.000 – 65.000 euroa (11,3 – 13,8 %),

kuntarahoitusosuudet 10.000 – 20.000 euroa (2,1 – 4,3 %) sekä

Suomen ympäristökeskuksen rahoitusosuus 13.000 – 25.000 euroa (2,8 – 5,3 %).

Hankkeeseen on sitoutunut myös Pyhäsalmi Mine Oy.

9315 Callio Underground Rescue -hanke
--

Hankkeen hallinnoija: Pyhäjärven kaupunki

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatuotot				257 897	162 050	
Toimintamenot			-10 271	-266 900	-167 722	
Toimintakate (netto)			-10 271	-9 003	-5 672	

Kaupunginhallitus 24.9.2018 § 246

Maanalaisten tilojen onnettomuuksiin liittyy paljon erityispiirteitä, jotka saattavat vaikuttaa ihmisten työturvallisuuteen ja pelastushenkilöstön käyttäytymiseen. Tällaisia ovat mm. vaikeudet hahmottaa maanalainen tila ja eri osien keskinäisiä yhteyksiä, mikä voi vaikeuttaa lyhimmän turvaan johtavan kulkureitin löytämistä. Savukaasujen nouseminen ylöspäin, kuiluihin, porrashuoneisiin ja tunneleihin voi myös vaikeuttaa poistumista, ellei tilojen ja turvaopasteiden suunnittelussa asiaan ole kiinnitetty riittävästi huomiota.

Callio Underground Rescue -hankkeen yleisluontoisena päätavoitteena on hyödyntää Euroopan syvimmän tunnetun paikan, Pyhäsalmen kaivoksen ainutlaatuiset maanalaiset olosuhteet elinkeinorakenteen monipuolistamiseksi kehittämällä henkilö- ja työturvallisuusalan toimijoille ympärivuotista testaus- ja palvelutoimintaa tarjoava koulutuskeskus. Tavoitteena on kehittää valtakunnallisesti merkittävän koulutus-, harjoittelu-, kehittämis- ja innovaatioympäristön sekä konkreettinen uusi työturvallisuuden johtamismalli.

Hankkeen osatavoitteina on

- Karakterisoida Pyhäsalmen maanalainen kaivosinfra harjoittelu- ja koulutustarpeisiin.
- Kartoittaa turvallisuusteknologian ja kriittisen viestintäteknologian testaustarpeet.
- Kehittää kuilu- ja tunnelipelastuksen harjoitusrata esimerkiksi 400m tasolle kaivokseen.
- Kehitetään maanalaisten tilojen työturvallisuuden digitaalinen oppimisympäristö.
- Kehittää ISO 45001 työterveys- ja työturvallisuus-järjestelmästandardin mukainen johtamismalli.
- Kehittää uusia palvelukonsepteja ja liiketoimintamalli syntymälle toiminnalle.

Hankkeen käytännön toteuttaminen tehdään työpakettien kautta. Työpakettien avulla hankkeen tekeminen on työnositettu pienempiin osiin, jotta nämä osat voitaisiin tunnistaa ja luokitella paremmin. Koko hankkeen työ jaetaan hierarkkisesti pienempiin, hallittavissa oleviin elementteihin, joilla on selkeät suoritusoikeudet ja vastuut. Nämä tehtäväelementit eli työpaketit ovat itsenäisiä, eivätkä välttämättä riipu toisistaan. Työpaketit ovat helppo aikatauluttaa ja budjetoida ja tarvittaessa myös jaksaa toteuttajaorganisaatioittain. Työpaketeista muodostuu koko projektin kokonaisuus.

Hankkeen työpaketit ovat seuraavat:

- TP1 Projektin hallinta, viestintä ja tulosten levittäminen.
- TP2 Asiakasyritysten tarvekartoitus ja kaivosinfran karakterisoinnit vastaamaan tarpeita.
- TP3 Turvallisuusteknologian ja kriittisen viestintäteknologian testaustarpeiden selvitys.
- TP4 Kuilu- ja tunnelipelastuksen harjoitusradan kehittäminen.
- TP5 Maanalaisten tilojen työturvallisuuden digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen.
- TP6 ISO 45001 työterveys- ja työturvallisuus-järjestelmästandardin mukaisen johtamismallin kehittäminen.
- TP7 Koulutuskeskuksen palvelukonseptien ja liiketoimintamallin selvittäminen.
- TP8 Pilotti-investointi: Maanalainen onnettomuus - peruskurssin toteuttaminen.

Hanke toteutetaan aikavälillä 1.1.2019 - 31.12.2021 yritysten ja tutkimus- koulutus tai kehittämisorganisaatioiden yhteistyönä. Hankkeelle haetaan Euroopan aluekehitysrahaston hankerahotusta. Hankkeelle on saatu erittäin monipuolinen yritys- ja tutkimusorganisaatioyhteistyön konsortio kasaan. Neuvotteluja käydään yhä muutaman yrityksen kanssa. Hankkeen hallinnoijana toimii Pyhäjärven Kehitys Oy, jolle Pyhäjärven Callio on valmistellut haettavan hankkeen. Pyhäjärven kaupungin rahoitusosuus hankkeesta on vuosille 2019 - 2021 yhteensä 25.000 euroa.

9317 Towards carbon neutral municipalities and regions -hanke
--

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatuotot						
Toimintamenot			-3 060	-3 060	-3 060	
Toimintakate (netto)			-3 060	-3 060	-3 060	

Life IP integrated projects ovat suuria EU:n rahoittamia hankekokonaisuuksia, jotka toimeenpanevat laajalla maantieteellisellä alueella kansallisia strategioita tai suunnitelmia. Life IP –hanke CANEMURE Finland toteuttaa Suomessa ilmastonmuutoksen hillinnän ja kaupunkien ilmastotyön konkreettisia ja strategisia toimenpiteitä jotka toimeenpanevat: Energia- ja ilmastostrategiaa (EIS) (NECS), (Energia- ja ilmastotiekarttaa 2050 (EIK 2050)), sekä

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaa (KAISU) (MTCCPP) painottuen taakanjakosektoriin.

CANEMURE toteuttaa konkreettisia ilmastonmuutoksen hillintää tukevia toimenpiteitä hankkeen ydinalueilla. Hanke vahvistaa ilmastonmuutoksen hillintätöiden jatkuvuutta ja verkostoyhteistyötä alueellisten yhteistyöelimien sekä keskitetyn palvelukeskuksen (expert platform) kautta. Life IP Canemure synnyttää uusia ilmastonmuutoksen hillintää tukevia hankkeita ja prosesseja. Hankkeen ydinalueita ovat Uusimaa, Tampereen seutu, Varsinais-Suomi, Päijät-Häme, Etelä-Karjala, sekä Pohjois-Pohjanmaa. Hankkeessa on mukana 23 partneria. Mukana on kuntia, kuntien kehitysyhtiötä ja alueellisia toimijoita, tutkimus- ja koulutuslaitoksia, sekä yrityksiä.

Kaupunkien konkreettiset toimenpiteet liittyvät rakennettuun ympäristöön ja aluesuunnitteluun, energiatehokkuuteen ja puhtaaseen teknologiaan, liikenteeseen, kotitalouksien kulutukseen ja vähähiilisiin hankintoihin. Tutkimuslaitosten toimenpiteissä pyritään löytämään suometsille ja turve- maille kustannustehokkaita ratkaisuja maatalouden ja metsätalouden päästöjen vähentämiseen, kehittämään palvelu ilmastonmuutoksen sopeutumisen mallille apuun kaupunkisuunnittelussa. Lisäksi tarkastellaan kierrätysbetonin mahdollisuuksia toimia hiilinieluna.

Expert platform on CANEMUREn promootorina toimiva keskushanke, joka verkostoi asiantuntija-organisaatiot, alueelliset yhteistyöryhmät, edelläkävijäkunnat ja käytännön toimijat. Expert platform kerää, kokoaa, analysoi ja välittää alueille ja kunnille ilmastonmuutoksen hillinnän käytännön ratkaisuja ja parhaita käytäntöjä.

Expert platform tuottaa kunnille, hallinnolle, yrityksille ja kansalaisille työkaluja, palveluita ja kasvi- huonekaasujen päästövaikutusarvioita, jotka tukevat Energia- ja ilmastostrategian ja Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman toteuttamista. Expert platform tuottaa myös tutkimustietoa parhaiden käytäntöjen toteuttamisen esteistä. Expert platformissa ovat mukana SYKEN johdolla Tampereen teknillinen Yliopisto, Luonnonvarakeskus ja ilmatieteen laitos.

9320 Callio Edible Insects from Mine

Hankkeen toteuttaja: Pyhäjärven kaupunki

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatuotot				147 000		
Toimintamenot				-147 000		
Toimintakate (netto)				0		

Callio edible insects from Mine - hankkeen päätavoitteena on yhdistää Euroopan syvin tunnettu paikka, Pyhäsalmen kaivosympäristö, sekä kestävä ja tehokas hyönteisruoantuotanto maanalaisessa tilassa kiertotalouden periaattein. Tuloksena kehitetään ja testataan syötävien hyönteisten suljetun ruoantuotantojärjestelmän prototyyppi kaivoksessa, joka

- tarjoaa uutta tietoa ja taitoa teollisen kokoluokan hyönteistuotannon testaamiseen lähellä asutusta,
- simuloi paineistettuihin Marsin laavatunneleihin perustettua ihmisyhdyskuntaa ja
- kehitettävä konsepti voidaan hankkeen päätymisen jälkeen monistaa myös muihin maanalaisiin tiloihin Suomessa ja ulkomailla.

Osatavoitteena hanke toteutuessaan mahdollistaa myös kansainväliseen Mars-tutkimuksen verkottamisen ja tutkimusrahoituksen piiriin pääsyn Pohjois-Pohjanmaalla.

Hankkeen toteutusaika on 01.12.2018 - 30.11.2020.

929 Talousarviovuonna alkavat projektit
--

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-11 861	-15 949	-20 323	-15 000	-30 000	-30 000
Toimintakate (netto)	-11 861	-15 949	-20 323	-15 000	-30 000	-30 000

Pyhäjärven kaupunki varaa edellä mainitun määrärahan talousarviovuonna alkaville projekteille, joista ei ole tehty vielä päätöksiä sekä hankkeiden valmisteluun.

SELÄNNEPALVELUT

C41 Hyvinvointipalvelut Pyhäjärven palvelut	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA2019	TA2020
Toimintatuotot	51 654	74 415	70 450	70 450	57 850
Toimintamenot	-1 347 227	-1 393 708	-1 555 490	-1 555 490	-1 760 120
Poistot	-6 838	-6 061	-7 650	-7 650	-2 250
Yhteensä	-1 302 411	-1 325 354	-1 492 690	-1 492 690	-1 704 520

C42 Hyvinvointipalvelut Pyhäjärven palvelut	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA2019	TA2020
Toimintatuotot	568 042	558 983	561 000	561 000	547 500
Toimintamenot	-4 278 690	-4 233 791	-4 429 180	-4 429 180	-4 901 210
Poistot	-28 914	-31 444	-33 950	-33 950	-17 650
Yhteensä	-3 739 562	-3 706 252	-3 902 130	-3 902 130	-4 371 360

C43 Terveys- ja vanhus- palvelut Pyhäjärven palv-	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA2019	TA2020
Toimintatuotot	1 914 142	1 744 237	1 052 400	1 052 400	972 600
Toimintamenot	-9 688 748	-10 265 242	-8 470 200	-8 470 200	-8 968 410
Poistot	-35 132	-36 542	-45 850	-45 850	-16 850
Yhteensä	-7 809 738	-8 557 547	-7 463 650	-7 463 650	-8 012 660

C44 Terveys- ja vanhus- palvelut Pyhäjärven palv.	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA2019	TA2020
Toimintatuotot	1 063 536	1 034 658	974 450	974 450	959 100
Toimintamenot	-12 405 586	-12 236 888	-11 719 660	-11 719 660	-12 210 620
Poistot	-93 487	-97 884	-101 700	-101 700	-66 150
Yhteensä	-11 435 537	-11 300 114	-10 846 910	-10 846 910	-11 317 670

C45 Ympäristö- ja raken- nusvalv Pyhäjärven palv.	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA2019	TA2020
Toimintatuotot	107 981	73 449	72 250	72 250	67 700
Toimintamenot	-407 062	-390 411	-447 690	-447 690	-461 860
Poistot	-3 453	-585	-3 450	-3 450	-1 900
Yhteensä	-302 534	-317 547	-378 890	-378 890	-396 060

Yhteensä Pyhäjärven palvelut	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA2019	TA2020
Yhteensä	-24 589 782	-25 206 814	-24 084 270	-24 084 270	-25 802 270

Yhteensä Pyhjärven palvelut	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA2019	TA2020
Yhteensä	-24 589 782	-25 206 814	-24 084 270	-24 084 270	-25 802 270

Hallinto Pyhjärven palvelut	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA2019	TA2020
Yhteensä	-558 086	-543 355	-638 924	-638 924	-645 459

Yhteensä Pyhjärven maksuosuus	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA2019	TA2020
Yhteensä	-25 147 868	-25 750 169	-24 723 194	-24 723 194	-26 447 729

Varhaiskasvatus on siirtynyt v. 2016 alkaen Pyhjärven kaupungin sivistystoimeen.

Yhteensä Pyhjärven maksuosuus	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA2019	TA2020
Toimintatulot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Toimintakate + poistot	-25 147 868	-25 750 169	-24 723 194	-26 004 094	-26 447 729

V. 2019 lisämääräraha 1.280.900 euroa lisätty sarakkeeseen TA+LTA2019
Kaupunginvaltuusto päättää asiasta joulukuussa.

Ppky Selänne Pyhjärven palvelut yht.	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA2019	TA2020
Nettomenot					
Osuus poistoista					
Rahoitus					
Pyhjärven maksuosuus Selänne talousarvio/tilinp.	-25 147 868	-25 750 169	-24 723 194	-26 004 094	-26 447 729
Eläkemenoperust.maksut / Pyhjärven kaupunki	-532 007	-537 182	-544 210	-544 210	-590 192
Muut kustannuspaikalle kohdistetut kustannukset	-64 322	-104 839	-90 810	-90 810	-109 020
Selänne palvelut yhteensä	-25 753 118	-26 392 190	-25 358 214	-26 639 114	-27 146 941

PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE

Peruspalvelukuntayhtymä Selännettä ovat olleet perustamassa Haapajärven kaupunki, Kärsämäen kunta, Pyhäjärven kaupunki ja Reisjärven kunta. Kuntayhtymä aloitti toimintansa vuoden 2010 alusta. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jäsenkuntia ovat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta. Kärsämäen kunta erosi kuntayhtymästä 1.1.2015 alkaen ja ottaa järjestämisvastuun itselleen, tuottamisvastuussa tulee olemaan yksityinen sote-palveluiden tuottaja. Kärsämäen kunta tulee olemaan osajäsen 1.1.2015 alkaen erillisten sopimusten mukaan ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden osalta.

Kuntayhtymä aloitti toimintansa vuoden 2010 alussa. Talousarviovuosi on kuntayhtymän yhdeksäs toimintavuosi. Kuntayhtymän luottamushenkilöiden ylimpänä päätöksentekuelimenä toimii yhtymähallitus. Perussopimuksen mukaisesti merkittävät asiat, kuten esimerkiksi talousarvio ja tilinpäätös, hyväksytään jäsenkuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä.

Muita luottamushenkilöiden toimielimiä ovat ympäristö-, tarkastuslautakunta sekä yksilöjaos.

Kuntayhtymä Selänteen tehtäväksi ja vastuulle on annettu järjestää asukkaille lain säätämät sosiaali- ja terveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidon palvelut. Lisäksi kuntayhtymä Selänteen tehtävänä ja vastuulla on järjestää ympäristöterveydenhuollon, ympäristösuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan palvelut. Selänteen tukipalveluissa hoidetaan atk-palvelut, taloushallinnon ja palkanlaskennan tehtävät

Kuntayhtymän ylimpänä päätöksentekuelimenä toimii yhtymähallitus. Kuntayhtymän hallituksen tehtävänä on päättää vuosisopimuksista ja toimittaa talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotukset kuntien käsiteltäväksi.

Kaupunginvaltuusto valitsi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen yhtymähallitukseen toimikaudeksi 1.6.2017 - 31.5.2021 varsinaisiksi jäseniksi Jukka Tikanmäen, Aila Kaurasen sekä Jouni Jussinniemen.

Jäsenkuntien asukasluku oli 31.12.2018 yhteensä 15.138 asukasta. Alueen asukasmäärä on vähentynyt koko 2000-luvun ajan. Kärsämäen kunnan asukasluku 31.12.2018 oli 2.613 asukkaalla. Seuraavassa taulukosta näkyy asukasmäärän muutos vuosina 2014 - 2018.

	Asukas- määrä 31.12.2014	Asukas- määrä 31.12.2015	Asukas- määrä 31.12.2016	Asukas- määrä 31.12.2017	Asukas- määrä 31.12.2018	Muutos / as 2017 - 2018	Muutos / %
Haapajärvi	7 479	7 440	7 332	7 251	7 147	-104	-1,4
Pyhäjärvi	5 562	5 498	5 446	5 337	5 248	-89	-1,7
Reisjärvi	2 901	2 893	2 854	2 813	2 743	-70	-2,5
Yhteensä	15 942	15 831	15 632	15 401	15 138	-263	-1,7

Kuntien asukasluvun perusteella jaettujen menojen osalta tapahtuu muutos edellisiin vuosiin verrattuna. Haapajärven osuus on 47,2 %, Pyhäjärven osuus 34,7 % sekä Reisjärven osuus 18,1 %.

Jäsenkuntien taloudellinen tilanne vaihtelee ja on huonontunut aikaisemmasta. Jäsenkuntien taloudellinen tilanne heijastuu myös kuntayhtymän talouteen.

Hallitusohjelma julkaistiin 3.6.2019. Siihen on kirjattu sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen linjaukset. hallitusohjelman mukaan hallitus käynnistää sote-uudistuksen valmistelun. Valmistelussa otetaan huomioon edellisten vaalikausien valmistelu ja perustuslailliset reunaehdot. Uudistus tehdään hallitusti ja vaiheistaen.

STRATEGIAN MUKAISET KEHITTÄMISALUEET

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vastuulla on järjestää jäsenkuntien väestölle lain säätämät sosiaali- ja terveyspalvelut (perusterveydenhuollon palvelut ja erikoissairaanhoidon palvelut tarvittavin osin). Kuntayhtymän vastuulla on järjestää myös ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Nämä palvelut tuotetaan myös Kärsämäen kunnalle osajäsenyys sopimuksella. Kuntayhtymän toiminta perustuu jäsenkuntien valtuustojen hyväksymiin Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen perussopimukseen ja siihen liittyviin taustamuistioihin vuonna 2008.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne on yhtenäinen kuntayhtymä, jolla on yhteinen tahto toteuttaa perustehtävänsä. Kuntayhtymällä on valmius osallistua muutoksen tekemiseen palvelujen parantamiseksi ja ennakoita tulevaa.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne vaikuttaa osaltaan tuottamallaan terveydenhuollon ja hyvinvoinnin palveluilla alueen säilymiseen vetovoimaisena asukkaille. Se kykenee tuottamaan kustannustehokkaasti laadukkaita lakisääteisiä palveluja kehittämällä jatkuvasti toimintaansa. Alue tunnetaan aktiivisesta hyvinvoinnin edistämisestä. Selänne on arvostettu alueellinen vaikuttaja ja haluttu yhteistyökumppani. Alueen asukkailla on mahdollisuus osallistua kehittämistoimintaan. Asukkailla on vastuu omasta terveydestä, jota Selänne tarvittaessa tukee.

Toiminta-ajatus: Selänteen tehtävänä on vahvistaa alueensa asukkaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tuottamalla kustannustehokkaasi näihin liittyviä palveluja.

Kuntayhtymä järjestää asukkailleen lain säätämät sosiaali- ja perusterveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon palvelut, ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut sekä huolehtii palveluihin liittyvästä tiedottamisesta.

Arvot: Kaikessa toiminnassa – sekä päätöksenteossa että palveluissa – edistetään kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja omatoimisuutta. Arvomme ovat oikeudenmukaisuus, asiakaslähtöisyys, inhimillisyys ja tuloksellisuus.

➤ Oikeudenmukaisuus

Oikeudenmukaisuus toteutuu, kun palvelut toteutuvat tasapuolisesti huomioiden väestörakenne ja asukkaiden erilaiset tarpeet, hyvän hallinnon vaatimukset sekä yhtenäinen henkilöstöpolitiikka.

➤ Asiakaslähtöisyys

Palveluprosessit perustuvat asiakkaan tarpeisiin ja ajantasaiseen tietoon, joita arvioidaan säännöllisesti. Prosesseissa asiakas on aktiivinen toimija ja vastuussa omalta osaltaan hyvinvoinnistaan ja elinympäristönsä turvallisuudesta. Erityisen tuen tarpeessa olevat huomioidaan ja palvelut turvataan palveluohjauksen avulla.

➤ Inhimillisyys

Palvelut ja palveluprosessit ovat ihmiskeskeisiä, laadukkaita ja perustuvat hyviin ohjaus-, hoito- ja hoivakäytäntöihin kunnioittaen asiakkaan omia arvoja.

➤ Tuloksellisuus

Tuloksellisuudella tarkoitetaan palvelutoiminnan asiakkaiden näkökulmasta saatua oikeaa palvelua oikeassa paikassa ja oikea aikaisesti. Palvelu- ja toimintaprosessit kuvataan ja niiden tulokset arvioidaan. Toiminnalla tavoitellaan kestävää kehitystä. Saatua arviointitietoa hyödynnetään toiminnan jatkuvassa suunnittelussa, kehittämisessä ja toteutuksessa.

Vuosisopimus ja taloussuunnitelma on samalla palvelutasosuunnitelma lukuun ottamatta ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluita, jossa on laadittu oma palvelutasosuunnitelma.

Kuntayhtymähallituksen hyväksymä uusi organisaatorakenne tuli voimaan vuoden 2015 alusta ja sen kehittämistä on jatkettu. Organisaatiossa tapahtuneiden muutosten myötä on organisaatorakennetta tarkasteltu lähiesimiestyön osalta yhdistäen yhden esimiehen vastuulle useampi yksikkö. Henkilöstöpolitiikan kehittäminen on kuntayhtymän keskeinen toiminnallinen tavoite. Myös henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin jatkuvalla kehittämisellä taataan nykyisen henkilöstön työkentely ja ylläpidetään Selänteen hyvää työnantajakuvaa uusille työntekijöille.

ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT

Vastuuelin: Maaseutulautakunta

Vastuuhenkilö: Pasi Liikanen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäväksi määrätyt maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinojen kehittämistyötä resurssien asettamissa rajoissa. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta.

Pyhäjärven kaupunki on maksajavirastosopimuksessa sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014 (ns. maksajavirastoasetuksen) mukaisesti.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Maatilojen suunnitelmallista kehittämistä tuetaan	Maatilojen kehittämisavustuksen aktiivinen käyttö
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Viljelijätapaamisia säännöllisesti ajankohtaisista aiheista	Järjestetään tai osallistutaan viljelijätapaamisten järjestämiseen ainakin 4 kertaa vuoden aikana
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Tiedotteita viljelijöille ajankohtaisista aiheista	Tiedottamista laajennetaan kuntien sosiaalisen mediaan

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka mukautuu työntekijöiden asuinpaikkaan	Omaehtoisen koulutuksen tukeminen varauduttaessa maakuntahallintoon siirtymiseen.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Pyhäjärven maaseutupalvelut huolehtii yt-alueen viljelijöiden tukien maksut oikein ja ajallaan	Maksajavirastosopimuksen edellytykset täytetään

Tavoite / toimenpide	Seuranta / mittari
1.aktiivitulojen säilyminen (423)	414 aktiivituloja
2.peltohehtaarien säilyminen (23 285)	23 335 hehtaaria
3.maksetun tuen määrä (19 951 870)	19 974 469 euroa
4.tukipäätösten lukumäärä (3 354)	3207 kirjallista päätöstä

Tunnusluku / mittari	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Aktiivitulat	428	422	423	414	414	414

3. PERUSTELUT

Toimivien maatilojen lukumäärän väheneminen on jatkunut, mutta viljelystä luopuneiden tilojen maatalousmaa on säilynyt viljelyssä. Kasvukausi on ollut sääolosuhteiltaan vaikea ja kuivuus vaivasi kasvustoja jo toisena vuonna. Näyttää siltä, että taloudellisesti maatalolle tulee edelleen huono vuosi, tosin viljojen kuivauskustannuksissa syntyi säästöä. Ruokavirasto piti tiloille maksettavan tuen ennakon maksuprosentin edellisvuoden korotetulla tasolla ja tuen maksuaikataulua on hieman aikaistettu, mutta edelleen suurin osa tuista maksetaan tiloille vuoden viimeisen neljänneksen aikana. Sukupolvenvaihdoksia tai uusia viljelijöitä on edellisen hakuajan jälkeen Haapajärvellä 3 tilalla, Pyhäjärvellä 3 tilalla ja Reisjärvellä 1 tilalla.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista (90%) ja siten kilpailukyky sopimukseen liittynyt lomarahojen leikkauksen päättymisen vaikuttaa kustannukseen, samoin palkkauksen kehittymisen arvioidaan lisäävän kustannusta. Toimielimen aiheuttama kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia. Alueellisen maaseutulautakunnan vuoden 2020 budjettiin ei esitetä korotusta.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	189 706	189 217	228 000	228 000	228 000	228 000
Toimintamenot	189 706	189 217	228 000	228 000	228 000	228 000
Toimintakate (netto)	0	0	0	0	0	0

Toimintatuotot sisältävät maksut sopimuskunnilta Haapajärvi, Pyhäjärvi sekä Reisjärvi. Sopijakuntien allekirjoittamassa sopimuksessa maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä kohdassa 6.2 on sovittu kuntakohtaiseksi laskutusperusteeksi kunkin kunnan edeltävän vuoden peltohehtaarit. Vuoden 2019 peltohehtaarit ovat Haapajärvi 9.158,63 (39,30%), Pyhäjärvi 6.548,12 (28,10%) ja Reisjärvi 7.595,91 (32,60%), yhteensä 23.302,66 hehtaaria (Pelto uuden tukisovelluksen Mavi QlikView –raportista: Vuosikooste ely- ja kuntakohtaista tietoa maataloista: Pinta-alat kasveittain). Tukihakemuksen toimittaneiden aktiivitulojen lukumäärä kunnittain: Haapajärvi 159, Pyhäjärvi 130 ja Reisjärvi 125.

Edellisen hallituskauden aikana olleet suunnitelmat siirtää vuodesta 2021 alkaen Pyhäjärven alueellisen maaseutuhallinnon tehtävät maakuntaitsehallintouudistuksen yhteydessä maakunnan hoidettavaksi eivät toteudu aiotulla tavalla.

SIVISTYSTOIMI

Vastuuelin: Sivistyslautakunta

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta, toisen asteen koulutuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä taiteen perusopetuksesta. Opetustoimen lisäksi lautakunta vastaa kansalaisopiston ja vapaa-aikapalvelujen tuottamisesta. Vapaa-aikapalvelut sisältävät liikuntatoimen, kulttuuritoimen, nuorisotoimen ja kirjaston palvelujen tuottamisen.

Tavoitteena on antaa lapsille turvallinen kasvuympäristö ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja turvata kaikenikäisten mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen ja elämän eri tilanteissa tarvittavien tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä luoda edellytyksiä kuntalaisten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Sähköinen hyvinvointiohjaus -liikunta ja ravintokirjoitukset -kuntalaisten verkko-ohjausjaksot -Marko vastaa, sähköinen julkaisu -lasten ja nuorten sähköinen harrastekalenteri	Tavoitettavuus Asiakaspalautteet
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Perusopetuksen ryhmäkoot taloudellisesti ja pedagogisesti tehokkaita Oppilashuollon resurssit turvattu - koulupsykologi - kuraattori - perhetyöntekijä - kouluterveydenhuolto - perheneuvola Maksuton varhaiskasvatus	Opetusryhmien keskikoko n. 18 opp/ryhmä Tuntikehys perusopetuksessa 2,0 h/oppilas TEA-viisarin tulos perusopetuksessa vähintään 70 pistettä HYTE-indikaattorit paranevat Osallistumisaste noussut yli 60%:iin
Viihtyisä elinympäristö	Nuorisotoimen toimintaympäristön kehittäminen	Uusi harraste- ja kerhotila 2020

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Monipuolinen aktiviteettien tarjonta -matalankynnyksen liikuntaryhmät ja tapahtumat lapsille, nuorille, aikuisille ja ikäihmisille -lasten arkiliikuntaryhmien ylläpitäminen ja lisääminen -lasten ja nuorten kanssa toimivien yhteistyön kehittäminen	Hyte-kertoimen positiivinen muutos liikunnan osalta Liikunnan Tea-viisarin positiivinen tulos Asiakaspalautteet Kävijämäärät Uusi hanke käynnistynyt/ei käynnistynyt

	Etsivä nuorisotyö kaupungin omana toimintana	Yhteistyön paraneminen toimijoiden välillä
Sivistyksestä virtaa	<p>Perheiden liikunta- ja ravintoluennot</p> <p>Varhaiskasvatuksen toimintaympäristön kehittäminen -uudet varhaiskasvatussuunnitelmat käytössä -ryhmäperhehoitopaikkojen olosuhteita parannettu -LOISTE-verkoston toiminta -erityisvarhaiskasvatuksen opettajan palvelut käytössä</p> <p>Laadukas perusopetus</p> <p>Lukiokoulutus Pyhäjärvellä turvattu</p> <p>Pitäjäshistorian valmistuminen</p> <p>Poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen hyvinvoinnin ja terveydenedistämässä.</p> <p>Lasten kulttuuriviikot Vanhustenviikon tapahtumien koordinointi Lastenkulttuuriverkosto</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelma osana perusopetusta.</p>	<p>Kouluterveyskyselyissä positiivinen muutos vuoteen 2021 mennessä Asiakaspalautteet Määräaikaisten työsuhteiden väheneminen</p> <p>Päästötodistus 100 % oppilaista Jatkokoulutuspaikka kaikille Yo-kirjoitusten tulos yli maan keskiarvon Koulutustarjontaa uudistettu</p> <p>Pitäjäshistoria valmis 3-4/2020</p> <p>Kulttuurin TEAvisarin positiivinen kehitys Maakunnallisen kehittämistehtävän mukaisen hankkeen toteutuminen / ei toteutuminen Kävijämäärät / tapahtumien määrä</p> <p>Lastenkulttuuriverkostolle rahoitus / ei rahoitusta. Kulttuurikasvatussuunnitelmatyö aloitettu / ei aloitettu</p>
Kantokykyinen palvelutuotanto	<p>Maksuttomat liikuntapalvelut: - liikuntasalivuorot lapsille ja nuorille - alle 19 v uintivuorot (ti & pe) - yli 65-v uinti -erityisuintikortti -kolme kuntosalivuoroa ikäihmisille (ma, ke, pe) TimeOout! kuntosali ja uinti varusmiespalvelukseen valmistuville</p>	<p>Kävijämäärät säilyneet korkeina Asiakaspalautteet Myönnettyjen etuuksien määrä Hyte-kertoimen positiivinen muutos</p> <p>Palvelukseen kykenevien osuus kasvanut</p>
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	<p>Seurojen ja järjestöjen toiminta-avustukset ja juniorituki säilyneet Liikuntaraadin kokoontumiset (järjestöt, seurat, yrittäjät) Voimaa vanhuuteen –hankkeen toimintojen ylläpitäminen</p> <p>Yhteistyötapaamiset eri toimijatahojen kesken paikkakunnalla ja alueellisesti.</p> <p>Edistetään kulttuuripalvelujen saatavuutta ja lisätään eri ikäryhmien osallisuutta tapahtumien lisäämisen / kehittämisen kautta.</p>	<p>Seurojen jäsenmäärät, toiminnan laajuus ja juniorityö toiminta-avutuksia myönnettäessä</p> <p>Vertaisohjaajien ja heidän ohjaamien liikuntaryhmien määrä</p> <p>Yhteistyötapaamiset eri toimijatahojen kesken paikkakunnalla ja alueellisesti.</p> <p>Tapahtumien määrä / kävijämäärä Palautteet / kyselyt</p>

Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Lasten ja nuorten retket ja leiritointi	Kesäleirit toteutuneet/ei toteutuneet suunnitellusti Osallistujamäärä säilynyt nykytasolla
--	---	---

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Väestörakenteen muutokset huomioitu palvelumitoituksessa	Opetusryhmien keskikoko ei laskenut
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstön hyvinvoinnista ja koulutuksesta huolehdittu	Kehityskeskustelut käytössä kaikilla Koulutuspäivien lukumäärä 150 pv Osastopalaverit säännöllisiä Sairauspoissaolot vähentyneet

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomenot €/asukas	1 847,74	1 893,58	1 895,89	2037,63	2045,74	2045,74

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	498 090	434 869	385 824	366 382	223 052	223 052
Toimintamenot	-10 361 344	-10 363 324	-10 434 050	-10 758 307	-10 656 307	-10 656 307
Toimintakate (netto)	-9 863 254	-9 928 455	-10 048 226	-10 391 925	-10 433 255	-10 433 255
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.	-176	-3 480				
Muut laskenn.kustann.		-168				
Tehtävän kokonaiskust.	-9 863 430	-9 932 103	-10 048 226	-10 391 925	-10 433 255	-10 433 255

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

Vastuuelin: Sivistyslautakunta

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on tukipalvelujen tuottaminen varhaiskasvatukselle, opetustoimelle ja vapaa-aikatoimelle sekä sivistyslautakunnan valmistelu- ja esittelytehtävät.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomenot €/asukas	40,48	41,22	40,72	43,99	43,99	43,99

3. PERUSTELUT

Sivistystoimen hallintoon sisältyy sivistyslautakunnan kokoukset, sivistysjohtajan, toimisto sihteerin ja arkistosihteerin (40 %) tehtävät kuluineen. Lisäksi hallinnon alla on henkilöstön koulutusmäärärahat ja osa erillisestä hankerahoituksesta

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	43 200					
Toimintamenot	-259 282	-216 268	-215 804	-224 395	-224 395	-224 395
Toimintakate (netto)	-216 082	-216 268	-215 804	-224 395	-224 395	-224 395
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.						
Muut laskenn.kustann.		-3 480				
Tehtävän kokonaiskust.	-216 082	-219 748	-215 804	-224 395	-224 395	-224 395

VARHAISKASVATUS

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on yhteistyössä perheen kanssa edistää alle kouluikäisen lapsen tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Päivähoitomuodoista perhe voi valita perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon tai päiväkotihoidon.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomento €/asukas	340,63	342,31	371,15	414,14	419,63	419,63

3. PERUSTELUT

Talousarvioon ei ole varattu varhaiskasvatusmaksuja elokuusta 2020 alkaen. On varauduttu siirtymään maksuttomaan varhaiskasvatukseen. Samalla on pienennetty lasten kotihoidon tuen korvaussummaa.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	262 938	226 218	210 300	122 300	17 300	17 300
Toimintamenot	-2 081 231	-2 022 307	-2 177 378	-2 234 427	-2 157 427	-2 157 427
Toimintakate (netto)	-1 818 293	-1 796 088	-1 967 078	-2 112 127	-2 140 127	-2 140 127
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.						
Muut laskenn.kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-1 818 293	-1 796 088	-1 967 078	-2 112 127	-2 140 127	-2 140 127

VARHAISKASVATUKSEN HALLINTO

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja, varhaiskasvatuksen ohjaaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatuksen hallinnon tehtävänä on koordinoida päivähoidon kysyntä ja tarjonta perheiden kannalta mahdollisimman hyvin sekä vastata päivähoitotoimiston palveluista ja päivähoidon laskutuksesta.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomenot €/asukas	16,61	15,91	16,02	15,35	7,50	7,50

3. PERUSTELUT

Varhaiskasvatuksen hallintoon on kirjattu varhaiskasvatuksen ohjaaja ja keskitetysti koko varhaiskasvatuksen ATK-palvelujen kustannukset ja koko henkilöstön koulutusmäärärahat. Varhaiskasvatuksen ohjaaja vastaa palvelutoimiston toiminnasta. Maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtyminen vähentää hallinnon työvoimatarvetta elokuusta alkaen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	67			20 000		
Toimintamenot	-88 713	-83 459	-84 892	-98 295	-38 295	-38 295
Toimintakate (netto)	-88 646	-83 459	-84 892	-78 295	-38 295	-38 295
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.						
Muut laskenn.kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-88 646	-83 459	-84 892	-78 295	-38 295	38 295

PÄIVÄKODIT JA ERITYISVARHAISKASVATUS

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuuhenkilö: Päiväkodin johtajat, varhaiskasvatuksen ohjaaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Päiväkotitoiminnan tavoitteena on vaalia lapsuutta ja tarjota lapsille turvallinen ja innostava kasvu ympäristö päiväkodissa sekä tukea lapsen hyvinvointia yhteistyössä huoltajien kanssa. Erityisvarhaiskasvatus tarkoittaa päivähoitossa tapahtuvaa varhaista ja erityistä tukea.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomenot €/asukas	226,66	234,84	259,25	297,84	311,57	311,57

3. PERUSTELUT

Käytössä on kaksi päiväkotia ja niissä yhteensä kuusi päiväkotiryhmää (neljä Hoijakassa ja kaksi Muksuteekissa). Molemmissa päiväkodeissa on oma päiväkodinjohtaja. Vuorohoito toteutetaan Hoijakassa. Erityislastentarhanopetuksessa hyödynnetään opetustoimen oppilashuollon henkilöstön tukitoimia.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	198 795	173 641	161 300	81 300	11 300	11 300
Toimintamenot	-1 408 717	-1 405 680	-1 535 328	-1 600 324	-1 600 324	-1 600 324
Toimintakate (netto)	-1 209 922	-1 232 039	-1 374 028	-1 519 024	-1 589 024	-1 589 024
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.						
Muut laskenn.kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-1 209 922	-1 232 039	-1 374 028	-1 519 024	-1 589 024	-1 589 024

PERHEPÄIVÄHOITO

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuuhenkilö: Päiväkoti Muksuteekin johtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perhepäivähoito on eri-ikäisistä lapsista koostuvassa, pienessä ryhmässä tapahtuvaa varhaiskasvatusta, jossa korostuvat perushoito ja leikki viihtyisässä kasvuympäristössä. Perhepäivähoitoa toteutetaan kotona tai ryhmäperhepäivähoitopaikoissa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomenot €/asukas	97,36	91,59	95,88	100,94	100,55	100,55

3. PERUSTELUT

Kotona toimivia perhepäivähoitajia on kaksi henkilöä. Lisäksi perhepäivähoitoa annetaan kahdessa Ruotasella toimivassa ryhmäperhehoitoryhmässä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	64 077	52 577	49 000	21 000	6 000	6 000
Toimintamenot	-583 801	-533 168	-557 158	-535 808	-518 808	-518 808
Toimintakate (netto)	-519 724	-480 591	-508 158	-514 808	-518 808	-518 808
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.						
Muut laskenn.kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-519 724	-480 591	-508 158	-514 808	-512 808	-512 808

PERUSOPETUS

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja, rehtorit

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perusopetukseen kuuluvat esiopetus, perusopetuksen 1.-9.-luokat, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, taiteen perusopetus sekä koulun oppilashuoltotoiminta. Tavoitteena on antaa nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja taata turvallinen oppimisympäristö sekä laadukkaat tukipalvelut.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Oppilasmäärä ka kalenteriv.	536	542	549,50	544,50	530,50	516,50
Nettomenot €/oppilas	10 713,28	10 753,97	10 332,74	10 560,20	10 842,66	11 136,56
Tuntikehys/oppilas	2,35	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1
Opetusryhmien keskikoko	13,38	13	16	16	16	16

3. PERUSTELUT

Alakoulun opetus toteutetaan Ikosen koulun alaisuudessa. 0-4-luokat toimivat Ikosen koulun tiloissa ja 5. ja 6.-luokkalaiset Keskuskoululle saneeratuissa uusissa opetustiloissa yhdessä yläkoulun kanssa. Molemmista toimipisteistä toimii myös pienryhmiä.

Perusopetuksen oppilasmäärissä ei tapahdu oleellisia muutoksia. Alakoulun opetuksen osalta talousarvioon vaikuttaa oleellisesti yhden koulun malliin siirtymisestä aiheutunut opetustuntien ja sitä kautta palkkakustannusten pieneneminen.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa jatketaan Ikosen koululla. Oppilashuoltoon on varauduttu entisillä resursseilla.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	126 034	137 711	106 274	146 882	119 882	119 882
Toimintamenot	-5 868 350	-5 966 361	-5 784 112	-5 896 913	-5 871 913	-5 871 913
Toimintakate (netto)	-5 742 316	-5 828 650	-5 677 838	-5 750 031	-5 752 031	-5 752 031
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.						
Muut laskenn.kustann.	-176	-168				
Tehtävän kokonaiskust.	-5 742 492	-5 828 818	-5 677 838	-5 750 031	-5 752 031	-5 752 031

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

Vastuuelin: Sivistyslautakunta

Vastuuhenkilö: Lukion rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Toisen asteen koulutus pitää sisällään lukio-opetuksen sekä ammatillisen koulutuksen. Kaupunki vastaa lukio-opetuksesta ja tavoitteena on antaa nuorille hyvät edellytykset jatko-opintoihin.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Oppilasmäärä ka. painotettu	82,75	81,33	75	68	70	70
Nettomenot €/oppilas	10 237,99	10 320,23	11 571,41	13 870,51	13 474,21	13 474,21
Kurssit/oppilas	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9

1. PERUSTELUT

Koko lukio toimii 1-sarjaisena.

Uudet opetussuunnitelmat on otettu käyttöön. Talousarviossa on varauduttu aloittamaan lukion luokkien työtuolien ja pulpettien uusimisen aloittamiseen kouluterveyskyselyssä esille nousseiden ergonomisten perusteiden vuoksi.

Harrasteakatemian toiminta jatkuu. Lukion houkuttelevuuteen uusien kurssien myötä panostetaan.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	14 008	18 613	10 000	10 000	10 000	10 000
Toimintamenot	-861 202	-857 957	-877 856	-953 195	-953 195	-953 195
Toimintakate (netto)	-847 194	-839 344	-867 856	-943 195	-943 195	-943 195
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.						
Muut laskenn.kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-847 194	-839 344	-867 856	-943 195	-943 195	-943 195

KANSALAIPOISTO

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja, Jokilatvan Opiston rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kansalaisopistopalvelut ostetaan Haapajärven kaupungin ylläpitäältä Jokilatvan Opistolta. Opisto tarjoaa toimialueensa väestölle monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle ja pitämällä kurssimaksut kohtuullisina.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomenot €/asukas	16,60	14,63	15,84	17,18	17,18	17,18
Opetustunnit/vuosi	4 158	3 818	3 900	3 800	3 800	3 800
Ilmoittautuneet opiskelijat	1 790	1 599	1 800	1 800	1 800	1 800

3. PERUSTELUT

Toimintaympäristössä ei tapahdu oleellisia muutoksia. Nettokustannukset kaupungin osalta kasvaa/asukas, mutta opetustuntien määrä säilyy nykytasolla.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-88 631	-76 779	-83 926	-87 636	-87 636	-87 636
Toimintakate (netto)	-88 631	-76 779	-83 926	-87 636	-87 636	-87 636
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.						
Muut laskenn.kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-88 631	-76 779	-83 926	-87 636	-87 636	-87 636

VAPAA-AIKA

Vastuuelin: Sivistyslautakunta

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Vapaa-ajan palvelujen alle kuuluvat liikunta- nuoriso- ja kulttuuritoimen toiminnot sekä kirjaston toiminta. Tavoitteena on tuottaa laaja-alaisesti kuntalaisten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia edistäviä palveluja kaikille ikäryhmille asuinpaikasta riippumatta.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomenot €/asukas	215,57	223,24	233,16	249,91	252,13	252,13

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	51 910	52 327	59 250	87 200	75 870	75 870
Toimintamenot	-1 202 648	-1 223 652	-1 294 974	-1 361 741	-1 361 741	-1 361 741
Toimintakate (netto)	-1 150 738	-1 171 325	-1 235 724	-1 274 541	-1 285 871	-1 285 871
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.						
Muut laskenn.kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-1 150 738	-1 171 325	-1 235 724	-1 274 541	-1 285 871	-1 285 871

Liikuntatoimi, uimahalli, monitoimihalli

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuuhenkilö: Vapaa-ajanoaja (liikunta)

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhäjärven liikuntatoimi tekee työtä tavoitteenaan saavuttaa terveempi ja liikkuvampi Pyhäjärvi. Tavoitteisiin vastataan järjestämällä monipuolisia, matalankynnyksen liikuntaryhmiä ja tapahtumia lapsille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille. Liikuntatoimi tukee paikallisten urheiluseurojen ja järjestöjen toimintaa toiminta-avustuksilla ja/tai ohjauspanoksella. Pyhäjärven uimahalli tarjoaa kuntalaisille edulliset ja monipuoliset vesiliikunnan palvelut. Uimahallin alakerrassa toimii kunnallinen kuntosali ajanmukaisine laitteineen. Monitoimihalli tarjoaa koululaisille luistelupuitteet läpi talven.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liikuntatoimi						
Nettomenot €/asukas	19,25	19,06	20,41	25,52	25,52	25,52
Uimahalli						
Käyntejä	31 573	30 587	33 000	33 000	33 000	33 000
Nettomenot €/asukas	51,42	51,34	53,59	59,50	59,50	59,50
Monitoimihalli						
Nettomenot €/asukas	25,47	24,55	27,42	28,14	28,14	28,14

3. PERUSTELUT

Pyhäjärven liikuntatoimi järjestää kuntalaisille laadukkaita ja maksuttomia matalankynnyksen liikuntaryhmiä. Ryhmistä kolme on suunnattu lapsille (alakoululaiset), kaksi nuorille (yläkoulu, lukio), viisi aikuisille, viisi ikäihmisille sekä yksi erityisryhmille. Liikuntatoimi käynnistää vuoden vaihteessa matalankynnyksen liikuntaneuvonta- ja ohjauspisteen yhteistyössä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen kanssa. Liikuntatoimi jatkaa vuonna 2018 aloitettuja liikunta- ja ravintoluentoja lasten ja nuorten liikunnan lisäämiseksi ja terveellisten elintapojen parantamiseksi. Liikuntatoimi koordinoi Voimaa vanhuuteen -hankkeen käynnistämistä vertaisohjaajien liikuntaryhmiä. Liikuntatoimi osallistuu aktiivisesti sähköiseen viestintään kirjoittamalla liikunta- ja ravintojulkaisuja sekä motivoimalla passiivisia nuoria ja työikäisiä liikkumaan verkko-ohjauksen avulla (esimerkiksi viikoittain päivittyvä matalankynnyksen kotijumppa, joka on saatavilla verkosta).

Uimahallissa työskentelee yhteensä 3 kokopäiväistä uinninvalvojaa/uimaopettajaa. Lasten ja nuorten maksuttomia uintivuoroja sekä 65 vuotta täyttäneiden maksutonta uintietua tullaan jatkamaan. Erityisryhmät ja pitkäaikaissairaat voivat kriteerien täytyessä saada käyttöönsä maksuttoman erityisuintikortin. Uimahallin kuntosalilla ikäihmiset (60 + vuotta) harjoittelevat kolmesti viikossa maksutta, ennalta sovittuina ajankohtina. Pyhäjärven kaupunki tarjoaa maksutonta Time out- palvelua paikkakuntalaisille palvelukseen astuville varusmiehille. Palveluun sisältyy maksuton kuntosalin ja uimahallin käyttö palvelukseen astumiseen saakka. Uimahallin hinnastot pysyvät samoina vuonna 2020.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	50 354	50 540	35 400	35 400	35 400	35 400
Toimintamenot	-563 586	-548 816	-572 899	-612 632	-592 632	-592 632
Toimintakate (netto)	-513 232	-498 276	-537 499	-577 232	-557 232	-557 232
Tehtävän kokonaiskust.	-513 232	-498 276	-537 499	-577 232	-557 232	-557 232

Nuorisotoimi

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuuhenkilö: Vapaa-ajanohjaaja (nuoriso)

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Nuorisotoimen tavoitteena on yhteistyötahojen kanssa kehittää ja luoda virikkeellinen, turvallinen ja toimiva kasvuympäristö pyhäjärvisille nuorille kasvun ja kehityksen kannalta sekä tarjota jokaiselle nuorelle tasapuoliset lähtökohdat vapaa-aikatoiminnalle.

Tavoitteena on saada nuoret valvottuun toimintaan mukaan sekä aktiivisesti kehittämään Pyhäjärven toimintaa nuoria koskevissa asioissa ja tapahtumissa. Nuorisotoimi kuuluu eri työryhmiin, jotka vaikuttavat nuorten asioissa. Nuorten vaikuttaja -ryhmän tehtävänä on tuoda nuorten tuomia asioita esille päättäjille, seurata nuoria koskevia asioita, suunnitella ja toteuttaa nuorille suunnattuja tapahtumia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomenot €/alle 29-v. as.	137,63	142,58	147,64	166,47	166,47	166,47
Alle 29-vuotiaita	1 525		1430	1290	1290	1290

3. PERUSTELUT

Nuorisotoimen tehtävänä on pyörittää talotoimintaa nuorisotiloissa, sekä hankkia ja vastata tilojen kalustosta sekä käyttö vuoroista. Tilat ovat nuorten käytössä pääsääntöisesti iltaisin ja jonkin verran viikonloppuisin, tilat ovat kovassa käytössä muina aikoina eri järjestöjen toimesta.

Nuorisotoimi on järjestämässä erilaisia tapahtumia ja reissuja, yksin ja muiden yhteistyötahojen kanssa, ympäri vuoden. Koulun kanssa tehdään yhteistyötä nuorten hyväksi ryhmäyttämällä kaikki yläkoululuokat ja 6-luokkalaiset. Lisäksi järjestetään koulupäivystämistä.

Vapaa-aika- ja kulttuuritoimen sekä 4H:n kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä järjestelemällä retkiä, kilpailuja, uimakouluja ja leirejä. Seurakunnan kanssa yhteistyötä on kehitetty ja saatu toimimaan hyvin, joka antaa mahdollisuuksia enemmän toiminnalle.

Etsivän nuorisotyön tehtävä on tavoittaa tuen tarpeesta oleva nuori ja auttaa hänet yhteiskunnan palvelujen piiriin sekä seurata jatkoa. Jatkossa toiminta toteutetaan kaupungin omalla työntekijällä, jonka johdosta työntekijämäärä nousee nuorisotoimessa 2,5 henkilöstä 3,5 henkilöön. Etsivään nuorisotyöhön haetaan valtionapurahaa

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	1 856	1 722	3 850	29 300	29 300	29 300
Toimintamenot	-202 381	-202 890	-214 973	-244 054	-244 054	-244 054
Toimintakate (netto)	-200 525	-201 168	-211 123	-214 754	-214 754	-214 754
Tehtävän kokonaiskust.	-200 525	-201 168	-211 123	-214 754	-214 754	-214 754

Kulttuuritoimi

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuuhenkilö: Kulttuurisihteeri

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta astui voimaan 1.3.2019. Laki vahvistaa kulttuurin merkitystä ja asemaa kunnan peruspalveluna. Kunnan kulttuuritoiminnan tehtävänä on edistää kulttuuritoiminnalla kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.

Lain tavoitteina on mm. tukea ihmisen mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen; edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen; vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin; luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Laissa korostuu kuntien kulttuuritoiminnan monimuotoisuus sekä yhteistyömahdollisuudet muiden toimialojen ja toimijoiden kanssa. Kunnan asukkaiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kunnan kulttuuritoiminnan kautta on haluttu vahvistaa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomenot €/asukas	25,19	28,14	26,69	22,72	24,94	24,94

3. PERUSTELUT

Kulttuurisihteerin työpanos on 60 % työajasta.

Kaupunki sitoutuu nykyisten vakiintuneiden kulttuuri- ja taidetapahtumien järjestämiseen. Kaupunki hakee uusia tapahtumia toimialueidensa ja ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa hyvinvointia ja terveyttä edistävän, osallisuutta tukevan sekä syrjäytymistä ehkäisevän kulttuuritarjonnan mahdollistamiseksi.

Edistetään poikkihallinnollisen yhteistyön kehittämistä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä vastaavien toimijoiden kanssa.

Kulttuuritoimen sekä eri tapahtumatoimijoiden välistä keskustelua edistetään yhteistapaamisten kautta.

Paikallisen kulttuuriperinnön ylläpitoa ja käyttöä edistetään. Pyhäjärven historiakirja valmistuu vuoden 2020 alkupuolella. Kirjaston toimiessa edelleen väistötiloissa vuoden 2020 aikana pyritään löytämään uusia tapahtumapaikkoja kulttuuritilaisuuksien järjestämiseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	-100	65	20 000	22 500	11 170	11 170
Toimintamenot	-134 341	-147 736	-161 464	-138 404	-138 404	-138 404
Toimintakate (netto)	-134 441	-147 671	-141 464	-115 904	-127 234	-127 234
Tehtävän kokonaiskust.	-134 441	-147 671	-141 464	-115 904	-127 234	-127 234

Kirjastotoimi

Vastuuelin: Sivistyslautakunta
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja, kirjastotoimenjohtaja

1. **PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS**
2. **TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT**

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Nettomenot €/asukas	56,67	61,66	65,21	71,89	71,89	71,89

3. **PERUSTELUT**

Kirjaston palvelut ostetaan Haapajärven kaupungilta. Haapajärven kaupunginkirjasto vastaa myös Pyhäjärven kaupungin kirjastopalveluista. Toiminnassa painotetaan yhteistyötä koulujen ja nuorisotoimen kanssa nuorten lukuharrastuksen lisäämiseksi.

Kirjasto on mukana alueellisissa hankkeissa aktiivisesti.

Kirjasto toimii väistötiloissa Ammattikoululla kunnes uusi kirjastotila saadaan rakennetuksi. Lehtienlukusali on siirtynyt väistötiloihin Yläympyrän tuvan tiloihin.

4. **TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET**

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-302 490	-323 558	-345 638	-366 651	-366 651	-366 651
Toimintakate (netto)	-302 490	-323 558	-345 638	-366 651	-366 651	-366 651
Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.						
Muut laskenn.kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-302 490	-323 558	-345 638	-366 651	-366 651	-366 651

TEKNINEN TOIMI

Vastuuelin: Tekninen lautakunta

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Tekninen toimi sisältää tekniselle toimelle varatut määrärahat sisältäen yhdyskuntatekniikan, tilapalvelut, työpajatoiminnan, ruokahuollon sekä palo- ja pelastustoimen.

Teknisen lautakunnan toimintaa on supistettu vastaamaan talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden myötä olevaan tilanteeseen. Kiristyneen taloustilanteeseen on haettu ratkaisuja ulkoistamalla palveluja joiden myötä palvelukeskus on siirtynyt yksityiseen omistukseen. Kouluverkkoa on supistettu ja on siirrytty yhden alakoulun malliin. V.2020 on ensimmäinen täysi toimintavuosi yhden alakoulun mallilla.

Kaupungin investoinnit kiinteistöihin ovat antaneet hyvän perustan eri palveluiden turvaamiselle lähipalveluna nyt ja tulevaisuudessa. Palveluiden keskittämisellä on ratkaiseva merkitys talouden tasapainottamisessa.

Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä maan hankinta on hyvin tärkeää lähi vuosina. Näillä Pyhäjärven tulevaisuusstrategian mukaisilla maankäytön asioilla on tärkeä tehtävä luoda mahdollisuuksia elinkeinoille, asumiselle ja tehdä Pyhäjärvestä kiinnostava paikka asua, elää ja harjoittaa yritys- ja elinkeinotoimintaa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenne-yhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Kaavateiden peruskorjaus Uusien kaavateiden suunnittelu Pyhäsalmi osa2 Uusien kaavateiden rakentaminen	Yksi tie/osa vuodessa Toteuttaminen v.2020 mennessä Toteuttaminen v. 2022 mennessä
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	Riittävä tonttivaranto strategisesti tärkeillä alueilla
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	Kaivosalueen asemakaavoitus ja yleiskaavoitus vahvistettuina v. 2020 mennessä
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen palveluiden keskittämisellä Hinkutyön edistäminen. Kunnan toiminnoista aiheutuvien päästöjen vähentäminen.	Uusien rakenteiden keskittäminen keskustaajaman alueelle Päästövähennysten toimien vuosikello joka osoittaa suunnitellut/toteutetut vähennystoimenpiteet vuositasolla. Toteutuneet merkittävimmät hillintätoimet julkaistaan verkossa Energialoikka palvelussa.
Viihtyisä elinympäristö	Yleisten alueiden siisteys ja raivaaminen Maankäytön suunnittelu, kaavoitus, kohdesuunnittelut	Kuntalaisten palautteet Valmisteluajana hallinnollista arviointia, toteutusaikana hankkeen toteutuminen

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Resurssien mitoittaminen tarpeen mukaan	Kustannusmittarit toimialalla, yhdyskunta, kiinteistö, ruokahuolto ja siivous
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien kehittäminen	Kuntalaispalautteet olevien palveluiden tilasta ja tarpeet uusista palveluista huomioidaan toimialalla

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Talouden tasapainottaminen	Talousarvio- ja tilinpäätös
Tytäryhtiöiden elinvoimatyo	Alueellinen rakentaminen ja korjausrakentaminen Lentokenttätoiminnan jatkaminen kaupungin omana toimintana	Infran rakentamis- ja korjaushankkeiden toteutuminen Toimintakulujen seuraaminen, kustannukset €/vuosi
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Konsernin investointitarpeiden täyttäminen tarveperusteisena	Investointihankkeiden toteutuminen
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstön koulutus tarpeiden mukaisesti	Henkilöstön toteutunut koulutus

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Maankäytön suunnittelun ja investointien hankkeet	Investointihankkeiden toteutuminen
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Konsernin sisäisen yhteistyön tiivistäminen Lähiruoan käyttäminen ruokatuotannossa	Yhteishankkeiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan Paikallisen elinkeinoelämän työllistäminen
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Hiilijalanjäljen pienentäminen kunnan toiminnoissa, VähäHiku-toiminta	Vähähiilisyttä edistävien investointien toteuttaminen, energian kulutuksen optimointi. Mittarit toimialalla, yhdyskuntatekniikka, kiinteistötekniikka

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrär.							
Toimintatuotot	6 251 178	6 121 911	5 532 184	5 532 184	5 397 926	5 392 926	5 392 926
Toimintamenot	-5 591 294	-5 548 032	-5 286 835	-5 286 835	-5 155 532	-5 150 532	-5 150 532
Toimintakate (netto)	659 884	573 879	245 349	245 349	242 394	242 394	242 394
Laskennalliset kust.		-20					
Poistot ja arvonalent.	-1 491 097	-1 761 239	-2 048 950	-2 048 950	-1 930 275	-1 930 275	-1 930 275
Tehtävän kust.	-831 213	-1 187 380	-1 803 601	-1 803 601	- 1 687 881	- 1 687 881	- 1 687 881

YHDYSKUNTATEKNIikka

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Rakennusmestari

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yhdyskuntatekniikan alle kuuluvat teknisen talousarviossa hallinto, liikenneväylät ja muut yleiset alueet, kaavoitus ja mittaukset, jätteenhoito sekä maa- ja metsätalouden.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Infrastruktuurin palvelevuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi kaavateiden peruskorjaaminen jatkuu suunnitelmavuosilla. Kaavateiden korjaussuunnittelua jatketaan v. 2012 tehtyyn kartoitukseen perustuen. Kaavateiden kuntokartoitus päivitetään talousarviojaksolla. Alueellisten kuivatusten ja katuvalaistuksen peruskorjaus ja laajentaminen jatkuu suunnitelmien mukaisesti.

Vähähiilisyttä tuetaan pienentämällä sähkönkulutusta katuvalaistuksessa uusimalla valonlähteet LED-tekniikalla oleviin, kunnes kaikki aluevalaistukset on toteutettu vähän virtaa kuluttavilla valonlähteillä.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Kaavateiden peruskorjaaminen	korjaussuunnitelman 1 osa vuodessa
2. Kaavateiden suunnittelu uusille kortteleille	suunnittelu talousarviojaksolla
3. Kaavateiden rakentaminen	uusien katujen/osuuksien rakentaminen alkaa ta-jaks.
4. Katuvalaistuksen uusiminen led-tekniikkaan	min. 1-katu/osuus vuodessa

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kaavateiden kunnossapito €/km, kadut 39,25 km	2246	2562	2267	2267	2267	2267

3. PERUSTELUT

Kaavateiden kunto paranee peruskorjaushankkeiden toteutumisen myötä. Liikenneturvallisuuksia parannetaan jokaisen kunnostushankkeen myötä. Yksityisteiden vuotuinen kunnossapitoavustus pidetään vuoden 2018 suuruisena, eli 30 000 €. Mikäli valtionavustuskelpoisia yksityisteiden peruskorjaushankkeita tulee, on niihin haettava rahoitus lisätalousarviomenettelyllä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA 2019	TA2020	TS2020	TS2021
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	278 882	428 607	369 838	369 838	469 838	469 838	469 838
Toimintamenot	-801 931	-910 913	-1 054 897	-1 054 897	-1 065 400	-1 065 400	-1 065 400
Toimintakate (netto)	-523 049	-482 306	-685 059	-685 059	-595 562	-595 562	-595 562
Laskennalliset kust.		-20					
Poistot ja arvonalent.	-551 139	-658 923	-818 558	-818 558	-863 235	-863 235	-863 235
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 074 188	-1 141 249	-1 503 617	-1 503 617	-1 458 797	-1 458 797	-1 458 797

TILAPALVELUT

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari, kiinteistöhoito
 Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö, siivous

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Toimipisteiden mitoitus	Työntekijätarpeen tarkistaminen Siivoustyön mitoituksen noudattaminen
2. Määräaikaisten sijaisten vähentäminen	Työhyvinvointi – ergonomia Työmenetelmissä ja työvälineissä otetaan huomioon työergonomia ja työhyvinvointi mm. koneiden ja laitteiden käyttöä lisätään. Työssä jaksamiseen kiinnitetään huomiota. Yhteistyötä tehdään työterveyshuollon kanssa mm. kuntoutusta. Lähiesimies toimii tarvittaessa sijaisena. Toiminnassa huomioidaan talouden tasapainottamista.
3. Puhdistusaineiden käytön ohjeistaminen	Puhdistusaineiden kulutuksen seuranta Pesu- ja puhdistusaineiden kulutuksen seuranta.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
1. Lämmitys €/m ²	10,09	9,46	11,67	10,57	10,78	11,00
2. Sähkö €/m ²	8,46	9,38	8,68	8,36	8,53	8,70

3. PERUSTELUT

Rakennetun ympäristön infran kartoittamista on tehty suunnitelmallisesti. Tämä mahdollistaa suunnitelmallisten ylläpito- ja korjaustoimien tekemisen tulevaisuudessa. Kaupungin kiinteistöistä on tehty pääosin kuntokartoitukset ja vuosisuunnitelmat ylläpidon investoinneista.

Vähähiilisyttä tuetaan vähentämällä kiinteistöjen määrää sekä peruskorjausten yhteydessä parantamalla energiatehokkuutta ja sähkön kulutusta. Pyritään tilanteeseen, että kaikki kaupungin kiinteistöjen lämmitysenergia on tuotettu uusiutuvalla polttoaineella.

Teknisen toimen osastojen toimintaa on muutettu vastaamaan paremmin kasvaneita resurssitarpeita. Käytännön esimiestöiden toteuttaminen ei ole niin haavoittuvainen poikkeustilanteille esim. lomat ja muut sijaistamiset.

Kiinteistö-teamissa tapahtuu eläköitymistä ja siihen vastataan sisäisillä siirroilla. Uusien kiinteistöjen tekniikka vaatii kiinteistöhoitolta uutta osaamista, mutta vanhojen kiinteistöjen poistuminen vastaavasti tuo kiinteistöhoitoon lisäresursseja.

Emolahden, Rannan ja Ruotasen koulun poistojen pääomat on kirjattu käyttötalousmenoksi vuodelle 2019. Käytöstä poistettuja koulurakennuksia pidetään yllä perusylläpidossa kunnes kouluverkkopäätös on saanut lainvoiman. Tämä pakollinen ylläpito pienentää tilapalveluissa saavutettavaa säästöä kouluverkon supistamisessa.

Kaupungin siivouspalvelun hankinnat pesu- ja puhdistusaineiden ja koneellisen astianpesuaineiden hankinta ajalle 1.1.2017 - 31.12.2019 + 1 vuoden optio. Käytämme option vuodelle 2020. Siivousvälineiden, roskapussien ja jättesäkkien sekä hygieniapapereiden hankinta ajalle 1.1.2017 - 31.12.2019 + 1 vuoden optio. Käytämme option vuodelle 2020. Siivouspalvelun toiminnan arvioidaan toteutuvan suunnitelmien mukaisesti. Talouden tarkan seurannan myötä menot saadaan pysymään kurissa. Lähiesimies sijaistaa mahdollisuuksien mukaan eri toimipaikoissa tarvittaessa. Vakituksia toimia on 13 ja 3 määräaikaista tointa

Taloussuunnitelma 2021 - 2022

siivoustyön mitoituksen mukaisesti. Vakituinen siistiä irtisanoutui heinäkuussa 2019. Toimi täytetään oppisopimuskoulutautujan, toimitilahuoltajan tutkinnon suoritettuaan. Vakituiseen toimeen edellytetään kelpoisuusehtoina koko tutkinnon suorittaminen hyväksytysti.

Työntekijöillä on työkiertoon mahdollisuus silloin, kun eläkkeelle siirtymistä tapahtuu. Työnkiertoa järjestellään mahdollisuuksien mukaan sisäisesti vakituisten työntekijöiden kesken.

Entisen ammattikoulun toimitilojen, kirjaston siivous kuuluu siivouspalvelun toimipaikkoihin. Kirjastoautolle varattu hallitila on erillinen kiinteistö, joka kuuluu siivouspalvelun siivottaviin tiloihin kun hallin käyttö on kaupungin käytössä. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnoista Palveluasumisen päivätoiminta jatkaa Lähdetien virketoimilohissa ja, johon Selänteen ostaa kaupungin siivouspalvelulta ylläpitosiivouksen, yhteistyö jatkuu. Yhteistyötä jatketaan myös Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:n toimitiloihin, johon tehdään kaupungin siivouspalvelun toimesta ylläpitosiivousta. Hinnantarkistusta tehdään vuosittain.

Hankitaan laitteita Ikosen koululle yhdistelmäkone vetoalustalla ja laikalla, Keskuskoululle 2 kappaletta yhdistelmäkoneita vetoalustoilla ja laikoilla.

Työntekijöiden työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Yhteistyötä tehdään työterveyshuollon kanssa mm. siivouspalveluhenkilöstölle suunnattua kuntoutusta.

Henkilöstölle järjestetään mahdollisuuksien mukaan koulutusta. Työnantaja antaa mahdollisuuden koulutuksiin ja kursseihin sekä täydentävään ammatilliseen koulutukseen. Pitkäaikaisille työntekijöillemme, tietojen ja taitojen päivittäminen ja kehittäminen on tärkeää. Tällä varmistetaan henkilöstön osaamisen lisääminen ja kehittyminen. Yhteistyötä teemme ammatilliseen aikuiskoulutukseen liittyvää oppisopimusopiskelu mahdollisuutta Ylä-Savon ammattiopiston kanssa. Pyrimme järjestämään vuosittain henkilöstölle virkistysiltapäivän.

Investoinnit:

Vuosina 2020 – 2021 kiinteistöjen investoinneissa määrällinen pääpaino on korjausrakentamisessa kaupungin kiinteistöjen valmistuneen kuntoarvioinnin tulosten perusteella. Kaavateiden peruskorjausta sekä peruskorjaussuunnittelua jatketaan vuonna 2020 sekä aloitetaan suunnittelemaan Pyhäsalmen taajaman kaavamuutosalueelle 2 uudet tiet mikäli asemakaava saa lainvoiman.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP 2018	TA2019	TA+LTA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	4 330 358	4 174 942	3 783 684	3 783 684	3 825 289	3 825 289	3 825 289
Toimintamenot	-2 422 924	-2 484 226	-2 264 251	-2 264 251	-2 306 972	-2 306 972	-2 306 972
Toimintakate (netto)	1 907 434	1 690 716	1 519 433	1 519 433	1 518 317	1 518 317	1 518 317
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.	-937 543	-1 099 900	-1 228 029	-1 228 029	-1 065 832	-1 065 832	-1 065 832
Tehtävän kokonaiskustannukset	969 891	590 816	291 404	291 404	452 485	452 485	452 485

TYÖPAJA

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Työpajan toiminta-ajatus on työllistää nuoria pitkäaikaistyöttömiä sekä antaa heille ensimmäinen pitempiaikainen työsuhde. Tavoitteena on, nuori työpajajakson aikana aktivoituu sekä miettii itselleen tulevaisuudensuunnitelman ja oppii työssäolon perusasiat. Tavoitteena on myös, että pajajakso madaltaisi nuoren kynnystä hakeutua yritysten palvelukseen. Työpajalla myös työskentelee työharjoittelussa pitkäaikaistyöttömiä, heille paja tarjoaa paikan työkunnan ylläpitämiseen sekä uusien mahdollisuuksien avaamiseen. Pajalla työskentelee myös yhdyskuntapalvelua suorittavia henkilöitä sekä oppilaitosten kautta tulevia työharjoittelijoita.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Ulkoisten asiakkaiden säilyttäminen	asiakasta/kpl
2. Pajan työntekijät	henkilöt/kk

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Pajajakso, henkilöä/kk	8	8	7	7	7	7

3. PERUSTELUT

Työpaja toimii puusepän alalla. Pajalla valmistetaan kairanäytelaatikoita, kuormalavoja sekä erilaisia huonekalukomponentteja. kaupungin leikkikenttien yleiskunnosta sekä ulkoleikkivälineiden turvallisuudesta huolehtiminen sekä muut kaupungin sisäisen työt kuuluu työpajalle. Keskitetyn ruokahuollot kuljetukset ovat myös toiminnan piirissä. Tuotannollisena tavoitteena on kehittää työpajaa puusepän verstaana ja kasvattaa tuotantoa työpajalle sopivilla töillä jolloin voimme tarjota työpaikan useammalle sitä tarvitsevalle. Vuonna 2020 jatketaan kaupungin omien sisäisten töiden lisäämistä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	329 449	298 637	213 244	213 244	213 244	213 244	213 244
Toimintamenot	-352 053	-317 883	-245 870	-245 870	-225 260	-225 260	-225 260
Toimintakate (netto)	-22 604	-19 247	-32 626	-32 626	-12 016	-12 016	-12 016
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.	-2 415	-2 415	-2 363	-2 363	-1 208	-1 208	-1 208
Tehtävän kokonaiskustannukset	-25 020	-21 662	-34 989	-34 989	-13 224	-13 224	-13 224

RUOKAHUOLTO

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhäjärven kaupungin ruokahuollossa valmistetaan ja tarjotaan ateriapalveluja koulujen oppilaille ja koulujen henkilöstölle sekä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle taloudelliset resurssit huomioon ottaen.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Ruokapalvelun toimintatuotot, ateriamaksut muilta arvioidaan vähentyvän. Ateriamaksut sisäiset arvioidaan toteutuvan suunnitellun mukaisesti. Suoritehintaa joudutaan korottamaan 4,60 eurosta 4,71 euroon / henkilö. Hinnan korotukseen vaikuttaa toimintatuottojen vähentyminen.

Lähihuokaa ja lähiruokatuottajien kanssa yhteistyötä jatketaan ja mahdollisuuksien mukaan pyritään lisäämään kaupungin ruokapalvelussa. Perunasta on tehty sopimus ajalle 1.7.2018 - 30.6.2020. Annosperunan ja kuoritun perunan edellinen hankintakausi on päättymässä kesäkuun lopulla. Mahdollisesti yhteistyötä jatketaan uudelle sopimuskaudelle.

Keskuskeittiölle hankitaan lattianpesuun yhdistelmäkone vetoalustalla ja harjalla.

Talouden tasapainottamisohjelma luo haasteita ruokapalveluun. Seurataan asiakasmäärän pysymistä nykyisellään. Vakituksia henkilöitä on 13 kokoaikaista ja 1 (vakituinen), osa-aikainen määräaikainen toimi. Vakituinen ruokapalvelutyöntekijä irtisanoutui elokuun alkupuolella 2019 Keskuskeittiöltä. Toimi täytettiin vakituisen ruokapalvelun henkilöstöstä. Pyrkimyksenä on henkilöstökulujen vähentäminen, tarkastelemalla tarvetta täyttää vakituksia toimia. Määräaikaisten sijaisten palkkaamista vähennetään. Lähiesimies sijaistaa tarvittaessa eri toimipaikoissa. Työntekijöillä on työnkiertoon mahdollisuus silloin, kun eläkkeelle siirtymistä tapahtuu.

Työntekijöiden työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Yhteistyötä tehdään työterveyshuollon kanssa mm. ruokapalveluhenkilöstölle suunnattua kuntoutusta. Työhyvinvointia toteutetaan työtehtävissä mm. keittiön lattian peseminen yhdistelmäkoneella.

Työnantaja antaa mahdollisuuden koulutuksiin ja kursseihin sekä täydentävään ammatilliseen koulutukseen. Pitkäaikaisille työntekijöillemme, tietojen ja taitojen päivittäminen ja kehittäminen on tärkeää. Tällä varmistetaan henkilöstön osaamisen lisääminen ja kehittyminen. Työnantaja kouluttaa henkilöstöä tarpeen mukaan. Virkistysiltapäivä pyritään järjestämään vuosittain.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1.Asiakasmäärien vakiinnuttaminen	Asiakasmäärien pysyminen nykyisellä määrällä ja mahdollisesti uusien asiakasryhmien saaminen ruokapalveluun.
2.Ruokalistan vähäiset muutokset	Asiakaspalautteisiin vastaaminen ja palvelun kehittäminen asiakaslähtoisempään suuntaan. Yhteistyön jatkaminen lähituottajien kanssa. Lähihuoan käytön jatkaminen ruokapalvelussa.
3.Määräaikaisten sijaisten tarpeen vähentäminen	Työmenetelmiin ja työtapoihin sekä työergonomiaan kiinnitetään huomiota. Yhteistyötä tehdään työterveyshuollon kanssa mm. kuntoutusta. Toiminnan tehostuminen, toimipaikkojen vähentyminen. Lähiesimies sijaistaa tarvittaessa.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Aterioiden suoritehinta €/hlö	4,41	4,56	4,60	4,71	4,80	4,90

3. PERUSTELUT

Organisaatioiden tuotanto kattaa useita erilaisia ja erimittaisia suoritteita. Suoritteiden laskentamalli edellyttää ruokapalvelutoiminnan jakamista tuotteisiin. Ruokapalvelussa lopputuotteita ovat esimerkiksi aamiainen, koululounas, työpaikka-ateria, välipala ja annospakattu lähetettävä ateria. Suoritekerroin määräytyy sen mukaan, miten eri toimipaikoissa on toimintaa esim. suoritetaanko astiahuolto toimipaikassa ja tarjoaako aterian ruokahuollon työntekijä (koululounaan suorite kerroin on 1,0).

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	1 312 488	1 219 725	1 165 418	1 165 418	889 555	884 555	884 555
Toimintamenot	-1 519 389	-1 330 345	-1 186 544	-1 186 544	-1 003 320	-998 320	-998 320
Toimintakate (netto)	-206 900	-110 620	-21 126	-21 126	-113 765	-113 765	-113 765
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-206 900	-110 620	-21 126	-21 126	-113 765	-113 765	-113 765

PALO- JA PELASTUSTOIMI

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pelastuslaitoksen tehtävänä on tuottaa alueellaan pelastuslain ja asetuksen sekä muiden säädösten edellyttämät palvelut mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti. Lisäksi pelastuslaitos huolehtii terveydenhuollon viranomaisten kanssa erikseen sovitulla tavalla sairaankuljetuksesta Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan alueella sekä ensivastetoiminnasta muiden kuntien paitsi Oulaisten alueella.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Pelastustoimen kustannus €/asukas	92,73	96,18	100,99	108,74	108,74	108,74

3. PERUSTELUT

Jokilaaksojen pelastuslaitos hoitaa Pyhäjärven kaupungin suojelutoimen ja laskuttaa kaupunkia.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2017	TP2018	TA2019	TA+LTA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-494 996	-504 665	-535 273	-535 273	-554 580	-554 580	-554 580
Toimintakate (netto)	-494 996	-504 665	-535 273	-535 273	-554 580	-554 580	-554 580
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-494 996	-504 665	-535 273	-535 273	-554 580	-554 580	-554 580

TULOSLASKELMA, ULKOISET

	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 493 582	1 322 700	1 170 085	1 158 755	1 158 755
Maksutuotot	223 966	233 500	120 000	35 000	35 000
Tuet ja avustukset	286 698	360 800	788 483	469 050	307 000
Muut toimintatuotot	3 060 724	1 716 900	1 685 995	1 685 995	1 685 995
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 064 970	3 633 900	3 764 563	3 348 800	3 186 750
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-9 814 194	-9 900 700	-10 187 037	-9 886 554	-9 807 724
Palkat ja palkkiot	-7 521 487	-7 548 300	-7 770 913	-7 526 013	-7 459 813
Henkilösivukulut	-2 292 707	-2 352 400	-2 416 124	-2 360 541	-2 347 911
Eläkekulut	-2 113 298	-2 126 310	-2 168 644	-2 121 311	-2 110 991
Muut henkilösivukulut	-179 409	-226 090	-247 480	-239 230	-236 920
Palvelujen ostot	-29 594 724	-30 115 680	-30 677 092	-30 573 592	-30 534 812
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 884 472	-1 759 300	-1 847 315	-1 719 455	-1 675 455
Avustukset	-821 994	-823 530	-785 280	-783 780	-783 780
Muut toimintakulut	-515 406	-409 400	-369 762	-366 344	-342 172
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-42 630 789	-43 008 610	-43 866 486	-43 329 725	-43 143 943
TOIMINTAKATE	-37 565 819	-39 374 710	-40 101 923	-39 980 925	-39 957 193
Kunnan tulovero	14 330 981	14 700 000	14 800 000	14 300 000	14 100 000
Kiinteistövero	1 218 748	1 250 000	1 270 000	1 270 000	1 570 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 907 920	5 000 000	4 500 000	4 500 000	3 000 000
Verotulot yhteensä	20 457 649	20 950 000	20 570 000	20 070 000	18 670 000
Valtionosuudet	16 168 701	16 200 000	17 940 000	18 690 000	18 690 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	27 223	60 000	60 000	60 000	60 000
Muut rahoitustuotot	836 493	291 000	291 000	291 000	291 000
Korkokulut	-143 280	-205 000	-225 000	-235 000	-300 000
Muut rahoituskulut	-306 884	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	413 552	91 000	71 000	61 000	-4 000
VUOSIKATE	-525 917	-2 133 710	-1 520 923	-1 159 925	-2 601 193
Poistot ja arvonalentumiset	-1 813 960	-2 094 700	-1 984 425	-1 984 425	-1 984 425
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 813 960	-2 094 700	-1 984 425	-1 984 425	-1 984 425
Satunnaiset erät					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	-2 339 877	-4 228 410	-3 505 348	-3 144 350	-4 585 618
Poistoeron muutos	917 931	400 000	360 000	360 000	360 000
Varausten muutos					
Rahastojen muutos					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 421 945	-3 828 410	-3 145 348	-2 784 350	-4 225 618

TA2019 sisältää Selänne palveluiden lisämäärärahan 1.280.900 euroa

TULOSLASKELMA, ULKOISET JA SISÄISET
--

	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 222 887	2 012 410	1 879 581	1 863 251	1 863 251
Maksutuotot	223 966	233 500	120 000	35 000	35 000
Tuet ja avustukset	286 698	360 800	788 483	469 050	307 000
Muut toimintatuotot	5 338 573	3 925 960	3 921 227	3 921 227	3 921 227
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 072 125	6 532 670	6 709 291	6 288 528	6 126 478
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-9 814 194	-9 900 700	-10 187 037	-9 886 554	-9 807 724
Palkat ja palkkiot	-7 521 487	-7 548 300	-7 770 913	-7 526 013	-7 459 813
Henkilösivukulut	-2 292 707	-2 352 400	-2 416 124	-2 360 541	-2 347 911
Eläkekulut	-2 113 298	-2 126 310	-2 168 644	-2 121 311	-2 110 991
Muut henkilösivukulut	-179 409	-226 090	-247 480	-239 230	-236 920
Palvelujen ostot	-30 318 257	-30 818 171	-31 386 588	-31 278 088	-31 239 308
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 890 244	-1 759 300	-1 847 315	-1 719 455	-1 675 455
Avustukset	-821 994	-823 530	-785 280	-783 780	-783 780
Muut toimintakulut	-2 793 255	-2 605 679	-2 604 994	-2 601 576	-2 577 404
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-45 637 944	-45 907 380	-46 811 214	-46 269 453	-46 083 671
TOIMINTAKATE	-37 565 819	-39 374 710	-40 101 923	-39 980 925	-39 957 193
Kunnan tulovero	14 330 981	14 700 000	14 800 000	14 300 000	14 100 000
Kiinteistövero	1 218 748	1 250 000	1 270 000	1 270 000	1 570 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 907 920	5 000 000	4 500 000	4 500 000	3 000 000
Verotulot yhteensä	20 457 649	20 950 000	20 570 000	20 070 000	18 670 000
Valtionosuudet	16 168 701	16 200 000	17 940 000	18 690 000	18 690 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	27 223	60 000	60 000	60 000	60 000
Muut rahoitustuotot	836 493	291 000	291 000	291 000	291 000
Korkokulut	-143 280	-205 000	-225 000	-235 000	-300 000
Muut rahoituskulut	-306 884	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	413 552	91 000	71 000	61 000	-4 000
VUOSIKATE	-525 917	-2 133 710	-1 520 923	-1 159 925	-2 601 193
Poistot ja arvonalentumiset	-1 813 960	-2 094 700	-1 984 425	-1 984 425	-1 984 425
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 813 960	-2 094 700	-1 984 425	-1 984 425	-1 984 425
Satunnaiset erät					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	-2 339 877	-4 228 410	-3 505 348	-3 144 350	-4 585 618
Poistoeron muutos	917 931	400 000	360 000	360 000	360 000
Varausten muutos					
Rahastojen muutos					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 421 945	-3 828 410	-3 145 348	-2 784 350	-4 225 618

TA2019 sisältää Selänne palveluiden lisämäärärahan 1.280.900 euroa

TULOSLASKELMA OSAN TOTEUTUMINEN

Tuloslaskelma, ulkoinen, vertailu edellisvuoteen

	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos % 2019-2020
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	1 493 582	1 322 700	1 170 085	-11,5 %
Maksutuotot	223 966	233 500	120 000	-48,6 %
Tuet ja avustukset	286 698	360 800	788 483	118,5 %
Muut toimintatuotot	3 060 724	1 716 900	1 685 995	-1,8 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 064 970	3 633 900	3 764 563	3,6 %
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-9 814 194	-9 900 700	-10 187 037	2,9 %
Palkat ja palkkiot	-7 521 487	-7 548 300	-7 770 913	2,9 %
Henkilösivukulut	-2 292 707	-2 352 400	-2 416 124	2,7 %
Eläkekulut	-2 113 298	-2 126 310	-2 168 644	2,0 %
Muut henkilösivukulut	-179 409	-226 090	-247 480	9,5 %
Henkilöstökorvaukset				
Palvelujen ostot	-29 594 724	-30 115 680	-30 677 092	1,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 884 472	-1 759 300	-1 847 315	5,0 %
Avustukset	-821 994	-823 530	-785 280	-4,6 %
Muut toimintakulut	-515 406	-409 400	-369 762	-9,7 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-42 630 789	-43 008 610	-43 866 486	2,0 %
TOIMINTAKATE	-37 565 819	-39 374 710	-40 101 923	1,8 %
Kunnan tulovero	14 330 981	14 700 000	14 800 000	0,7 %
Kiinteistövero	1 218 748	1 250 000	1 270 000	1,6 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 907 920	5 000 000	4 500 000	-10,0 %
Verotulot yhteensä	20 457 649	20 950 000	20 570 000	-1,8 %
Valtionosuudet	16 168 701	16 200 000	17 940 000	10,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	27 223	60 000	60 000	0,0 %
Muut rahoitustuotot	836 493	291 000	291 000	0,0 %
Korkokulut	-143 280	-205 000	-225 000	9,8 %
Muut rahoituskulut	-306 884	-55 000	-55 000	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	413 552	91 000	71 000	-22,0 %
VUOSIKATE	-525 917	-2 133 710	-1 520 923	-28,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 813 960	-2 094 700	-1 984 425	-5,3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 813 960	-2 094 700	-1 984 425	-5,3 %
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut				
TILIKAUDEN TULOS	-2 339 877	-4 228 410	-3 505 348	-17,1 %
Poistoeron muutos	917 931	400 000	360 000	-10,0 %
Varausten muutos				
Rahastojen muutos				
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 421 945	-3 828 410	-3 145 348	-17,8 %

TA2019 sisältää Selänne palveluiden lisämäärärahan 1.280.900 euroa

RAHOITUSLASKELMA

	TP2017	TP2018	TA2019 LTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Varsinainen toiminta ja investoinnit						
Tulorahoitus						
Vuosikate	1 733	-525 917	-2 133 710	-1 520 923	-1 159 925	-2 601 193
Satunnaiset erät	-21 503					
Tulorahoituksen korjauserät	-11 298	-1 019 106				
Tulorahoitus	-31 068	-1 545 023	-2 133 710	-1 520 923	-1 159 925	-2 601 193
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-3 600 574	-2 108 727	-2 253 000	-1 549 000	-527 000	-2 037 000
Investointien ennakkomaksut	50 000					
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-33 977	239 800	0	12 250		125 000
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	153 324	2 427 112	30 000	30 000	30 000	30 000
Investoinnit	-3 431 227	558 185	-2 223 000	-1 506 750	-497 000	-1 882 000
Varsinainen toiminta ja inv.netto	-3 462 295	-986 838	-4 356 710	-3 027 673	-1 656 925	-4 483 193
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainauksen lisäykset muille	-260 232	-243 413	-65 000	-65 000	-65 000	-65 000
Antolainasaamisten väh. muilta	827 646	486 827	350 000	220 000	210 000	210 000
Antolainauksen muutokset	567 413	243 413	285 000	155 000	145 000	145 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 450 000	3 600 000	4 700 000	6 070 000	3 900 000	6 800 000
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-1 332 278	-1 544 560	-1 700 000	-2 170 000	-2 400 000	-2 800 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 600 000					
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Lainakannan muutokset	4 717 722	2 055 440	3 000 000	3 900 000	1 500 000	4 000 000
Oman pääoman muutokset						
Rahoitustoiminnan kassavirta	5 285 135	2 298 853	3 285 000	4 055 000	1 645 000	4 145 000
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	1 822 841	1 312 016	-1 071 710	1 027 327	-11 925	-338 193
RAHOITUSVARALLISUUDEN KOTIUTUS	0	0	0	0	0	0
			8.2019			
Lainakanta-arvio milj. €	22,631	25,086	29,256	33,156	34,656	38,656
Lainakanta-arvio € / asukas	4 240	4 781	5 659	6 501	6 795	7 580
Asukasluku	5 338	5 247	5 170	5 100	5 100	5 100
Kuntien keskimäär. lainakanta, € / asukas	2 933	3 039				
Kuntakonsernin lainakanta, milj.€	38,159	42,319				
Kuntakonsernin lainakanta, € / asukas	7 149	8 065				
Kuntien kuntakons. keskim. lainak. €/as.	6 299	6 540				
-kuntakons. kesim. lainamäärä +50%	9 449	9 810				
Sijoitusten markkina-arvo, €	9 948 018	8 369 967	10 286 440			
Kumulatiivinen ylijäämä taseessa, M€	5,40	3,98				
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset, M€	7,4	6,49				

RAHOITUKSEN TUNNUSLUKUJA

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA+LTA 2019	31.8.2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Asukasmäärä	5 450	5 338	5 248	5 300	5 170	5 100	5 100	5 100
Lainakanta milj. € (31.12)	17,9	22,6	25,1	26,1	29,3	33,2	34,7	38,7
Lainat € / asukas	3 287	4 240	4 781	4 922	5 659	6 501	6 795	7 580
Kassavarat milj. € (31.12.)	8,3	9,5	10		11			
Kassasta maksut / vuosi milj. €	50,2	47,6	47	47,3	30,6	47,9	46,6	48,2
Kassan riittävyys / päivää	61	73	77		131			
Pääomamenojen tulo-rahoitus -%	-39,8	0,04		-58,7		-40,6	-39,2	-54,8
Investointien tulo-rahoitus -%	-51,8	0,05	-94,2	-96,0	-6,9	-100,9	-233,4	-138,2
Lainanhoitokate	-2,4	0,1	-0,4	-1,2	0	-0,5	-0,4	-0,7
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, M€	-13,3	-15,9	-16,7					
Konsernilainakanta milj. € (31.12.)	32,2	38,2	42,3					
Konsernilainat € / asukas	5 909	7 149	8 065					

Rahoituslaskelman tunnusluvut:**Lainakanta**

= vieras pääoma - saadut ennakot - lyhytaikaisen vieraan pääoman osto- ja siirtovelat

Kassavarat

= rahoitusomaisuuteen merkityt sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin, joukkovelkakirjalainasaamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Pääomamenojen tulo-rahoitus -%

= $100 \times \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintamenot} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainan lyhennykset})$

Investointien tulo-rahoitus -%

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$
Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai toimintapääomalla. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$
Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Vuosikatteella tarkoitetaan tilinpäätösvouden vuosikatetta. Korkokuluilla tarkoitetaan tilinpäätösvouden tuloslaskelman korkokuluja. Lainanhoitolyhennyksillä tarkoitetaan tilinpäätösvouden rahoituslaskelmaan merkittyä pitkäaikaisten lainojen vähennystä.

Lainanhoitokate > 1, tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon
Lainanhoitokate < 1, tulo-rahoitus ei riitä lainojen hoitoon

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirta-välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omahankintamenojen toteutumista pitkäaikaisella aikavälillä.

INVESTOINTIOSA KAUPUNGIN TALOUSARVIOSSA

INVESTOINNIT 2020 - 2022

Kaupunginhallitus, maa- ja vesialueet

Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja

600 Maa- ja vesialueet

Perustelut: Maa-alueiden ostoihin ja myynteihin varatut määrärahat

Maa- ja vesialueet	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot, maan hankinta		-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Tulot, maan myynti	2 427 112	30 000	30 000	30 000	30 000
Netto	2 427 112	0	0	0	0

Tekninen lautakunta, rakennukset

Vastuutoimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

621 Terveyskeskus

Perustelut: Pihavarasto ja kierrätyskatos v.2020

Terveyskeskus	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-28 578	-15 696	-15 000		
Tulot					
Netto	-28 578	-15 696	-15 000	0	0

623 Paloasema

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Kellaritilojen korjaukset vuonna 2020, autohallin kate vuonna 2022

Paloasema	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot		-30 000	-30 000		-30 000
Tulot		0			
Netto	0	-30 000	-30 000	0	-30 000

624 Ikosen koulu**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

Suunnitelman mukaiset korjausinvestoinnit:

Ilmanvaihdon muutostyöt vuonna 2019, ulkopuolen puuosien käsittely vuonna 2021, suunnitelman mukaisia korjausinvestointeja vuonna 2022

Ikosen koulu	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-22 100	-60 000		-10 000	-20 000
Tulot					
Netto	-22 100	-60 000	0	-10 000	-20 000

625 Salmen koulu**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

v. 2020

Osa 2 sisäpuolen peruskorjaus sekä vesikate

v. 2020

Liikuntasalin pesuhuoneiden ja pukuh. IV-peruskorjaus

v. 2020

Liikuntasalin valaistus ja sisäpuolisia korjauksia

v. 2021

keittiöremontti

Salmen koulu	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-155 796	-1 497 000	-430 000	-180 000	
Tulot					
Netto	-155 796	-1 497 000	-430 000	-180 000	0

628 Uimahalli**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

Remonttisuunnittelu allasosastolle v. 2020 sekä toteutus v. 2022.

Uimahalli	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot		-15 000	-15 000		-100 000
Tulot					
Netto	0	-15 000	-15 000	0	-100 000

629 Perinnepiha**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

Suunnitelman mukaiset korjausinvestoinnit, kатteen uusiminen

Perinnepiha	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot		-13 000	-13 000		
Tulot		0			
Netto	0	-13 000	-13 000	0	0

634 Hoijakka**Perustelut:**

Varavoimakone toimintavarmuuden saavuttamiseksi

Tavoite:

Valmiuden parantaminen

Hoijakka	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot			-20 000		
Tulot					
Netto	0	0	-20 000	0	0

635 Ruotasen koulu**Perustelut:**

Korjausinvestoinnit

Tavoite:

v. 2020

B-osan lämmityksen muutos

v. 2020

B-osan sisäremonttia ja kaukolämpö

suunnitelmavuoden tarkentuvat

B-osan peruskorjausta

Ruotasen koulu	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot		-10 000	-90 000		
Tulot					
Netto	0	-10 000	-90 000	0	0

637 Kaupungintalo**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

v. 2022

IV-jäähdytys

v. 2021

palvelimet

v. 2020

ilmanjakomuutokset

Kaupungintalo	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-29 091	-60 000	-10 000	-20 000	-35 000
Tulot					
Netto	-29 091	-60 000	-10 000	-20 000	-35 000

642 Muksuteekki**Perustelut:**

Päiväkoti Muksuteekin korjausinvestointi

Tavoite:

Suunnitelman mukaiset korjausinvestoinnit, vesikatteen ja rännien uusiminen vuonna 2019

Muksuteekki	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot		-45 000	0	-30 000	
Tulot					
Netto	0	-45 000	0	-30 000	0

644 Aarnola**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

Suunnitelman mukaiset korjausinvestoinnit

Aarnola	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot					-15 000
Tulot					
Netto	0	0	0	0	-15 000

646 Monitoimihalli**Perustelut:**

PTS mukaisia peruskorjauksia

Tavoite:

v. 2020

IV-muutokset, automaation uusiminen

v. 2021

Kattopalkkien huolto

v. 2022

Vesikatteen uusiminen

Monitoimihalli/areena	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-10 676	-15 000	-25 000	-15 000	-110 000
Tulot		0			
Netto	-10 676	-15 000	-25 000	-15 000	-110 000

647 Varikko

Perustelut: Uudisrakennusinvestointi
Tavoite: Varastohallin rakentaminen vuonna 2019
 Suunnitelman mukaisia korjauksia

Varikko	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot		-50 000		-30 000	
Tulot					
Netto	0	-50 000	0	-30 000	0

648 Kulttuurin ja liikunnan monitoimitalo

Perustelut: Uudisrakennus
Kokonaiskustannukset: Rakennuksen kokonaismenot -4.870.000 euroa, kokonaistulot 500.000 euroa sekä nettokustannukset -4.370.000 euroa.
Tavoite: Tilantarpeen mukainen rakentaminen, toteutus vuonna 2022 alkaen.

Kult. ja liik. monitoimitalo	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot		-35 000			-1 120 000
Tulot					125 000
Netto	0	-35 000	0	0	-995 000

Sataman rakennus

Perustelut: Uudisrakennus
Tavoite: Huoltorakennus

Sataman rakennus	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot			-30 000		
Tulot					
Netto	0	0	-30 000	0	0

RAKENNUKSET YHTEENSÄ

Rakennukset yhteensä	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-246 241	-1 845 696	-678 000	-285 000	-1 430 000
Tulot	0	0	0	0	125 000
Netto	-246 241	-1 845 696	-678 000	-285 000	-1 305 000

Tekninen lautakunta, Kiinteät rakenteet ja laitteet, tiet ja alueet

Vastuutoimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

700 Kaavatiet

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Kaavateiden kunnon parantaminen.
 v. 2022-2023 Uusien kaavatieosuuksien rakentaminen
 v. 2019-2020 Vanha Pyhäjärventie, Erämiehentien osa ja Katajapolku

Kaavatiet	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-589 076	-250 404	-500 000	-100 000	-200 000
Tulot					
Netto	-589 076	-250 404	-500 000	-100 000	-200 000

702 Tievalaistus

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Tievalaistuksen uusiminen sekä valaisinlinjojen raivaus

Tievalaistus	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-49 302	-20 000	-10 000	-10 000	-10 000
Tulot					
Netto	-49 302	-20 000	-10 000	-10 000	-10 000

703 Kaavatiet / päällystäminen

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Kaavateiden päällystäminen

Kaavatiet/Päällystäminen	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot		-10 000	-20 000	-20 000	-50 000
Tulot					
Netto	0	-10 000	-20 000	-20 000	-50 000

710 Kaavatiet peruskorjaussuunnittelu

Kustannusarvio: Korjausinvestointisuunnittelu
Tavoite: Kaavateiden peruskorjaussuunnittelu tarvemäärittelyn 2012 perusteella.
 Keskustaajaman uusien tieyhteyksien suunnittelu v. 2020 alkaen.

Kaavatiet peruskorjaussuunnittelu	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-54 653	-45 000	-20 000	-20 000	-20 000
Tulot					
Netto	-54 653	-45 000	-20 000	-20 000	-20 000

717 Risteysalueen infran laajentaminen

Tavoite: Risteysalueen infran laajentaminen

Risteysalueen infran laajentaminen	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot					-250 000
Tulot					
Netto	0	0	0	0	-250 000

725 Urheilukenttä**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

Urheilukentän peruskunnostamissuunnitelman laatiminen vuonna 2021

Urheilukenttä	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-3 311			-15 000	
Tulot					
Netto	-3 311	0	0	-15 000	0

735 Lintutorni**Perustelut:**

Yleinen lintujen tarkkailupaikka

Lintutorni	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot			-15 000		
Tulot					
Netto	0	0	-15 000	0	0

736 Tenniskenttä**Perustelut:**

Tenniskentän rakentaminen

Tavoite:

Tenniskentän suunnitteleminen on annettu teknisen toimen tehtäväksi vuonna 2017. khall 30.5.2017 § 185. Rakentaminen vuonna 2018 tai suunnitelmavuosilla. Haetaan valtion avustusta. max 25%

Tenniskenttä	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot					
Tulot					
Netto	0	0	0	0	0

737 Vesistöjen niitot**Perustelut:**

Vesistöjen tilan parantaminen

Tavoite:Pyhäjärven ja Parkkiman niitto v. 2019
Pyhäjärven, Parkkiman ja Komun niitto v. 2020
Pyhäjärven, Parkkiman ja Komun niitto v. 2021

Vesistöjen niitot	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot		-1 000	-17 000	-17 000	-17 000
Tulot					
Netto	0	-1 000	-17 000	-17 000	-17 000

738 Skeittiparkki ja liikennepuisto**Perustelut:**

Skeittiparkin ja liikennepuiston rakentaminen

Tavoite:

Skeittiparkin ja liikennepuiston yleissuunnitelma on tehty vuonna 2017. Toteuttaminen v. 2019 tai suunnitelmavuosilla. Haetaan valtion avustusta. max 25%

Skeittiparkki ja liikennepuisto	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot			-49 000		
Tulot			12 250		
Netto	0	0	-36 750	0	0

740 Yleissuunnittelu

Perustelut: Kaavoitus ja maankäyttö
Tavoite: Maankäytön suunnittelut ja kaavoitus.

Yleissuunnittelu	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-78 902	-40 000	-30 000	-30 000	-30 000
Tulot					
Netto	-78 902	-40 000	-30 000	-30 000	-30 000

Siirrettävät katsomot

Perustelut: Trailerirakenteiset alumiinikatsomot á 60 paikkaa
Tavoite: Tapahtumakäyttöön

Siirrettävät katsomot	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot			-15 000		
Tulot					
Netto	0	0	-15 000	0	0

Honkavuoren hiihtokeskus

Perustelut: Honkavuoren hiihtokeskuksen kehittäminen
Tavoite: Parkkipaikan ja huoltorakennuksen rakentaminen

Honkavuoren hiihtokeskus	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot			-165 000		
Tulot					
Netto	0	0	-165 000	0	0

KIINTEÄT RAKENTEET, LAITTEET, TIET JA ALUEET YHTEENSÄ

Rakenteet, tiet yhteensä	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	-775 244	-366 404	-841 000	-212 000	-577 000
Tulot			12 250		
Netto	-775 244	-366 404	-828 750	-212 000	-577 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Investoinnit yhteensä	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 021 485	-2 242 100	-1 549 000	-527 000	-2 037 000
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	12 250	0	125 000
Käyttöomaisuuden myyntitulot	2 427 112	30 000	30 000	30 000	30 000
Netto	1 405 627	-2 212 100	-1 506 750	-497 000	-1 882 000

TP 2018 summat sisältävät vain vuosina 2020 - 2022 jatkuvien investointien toteutuman.

TYTÄRYHTIÖT**PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY**

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Risto Alaheikka

1. TOIMINTA-AJATUS Yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen ja siihen liittyvien palvelujen tuottaminen.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Valtateiden E75 ja 21 risteysalueen kehittämiseksi haetaan sijoittumispotentiaalisia palveluita ja toimintoja, erityisesti vähittäiskaupan ja ravintolapuolen toimijoita. Kauppakeskuksen saamiseksi ns. "Kivipuiston" alueelle neuvoteltiin kevään ja kesän aikana 2019 aikana yhteistyösopimus Siklatilat Oy:n kanssa. Vuokralaismarkkinointi päästään aloittamaan marraskuun aikana. Konkreettinen kauppakeskussuunnitelma, työnimellä "Lumo", jossa on myös valtakunnallinen rakentaja kumppanina, edesauttaa alueen markkinointia myös muille toimijoille, kuten esim. "big box" kokoluokan liikkeille.

Järjestetään edelleen koulutus- ja infotilaisuuksia sekä tapahtumia yhdessä mm. Pyhäjärven Yrittäjien kanssa. Yhdessä Pyhäjärven kaupungin ja Kiinteistö Oy Rillankiven kanssa asukas- ja kesäasukastapaamiset.

Matkailupuolella Pyhäjärven Kehitys Oy tulee olemaan mukana tammikuussa 2020 Helsingin Matkamessuilla "Kiuruveden Iskelmäviikon" osastolla ja huhtikuussa 2020 Tampereen Kotimaan Matkailumessuilla "NapaPitäjien" osastolla.

Erilaisten tapahtumien järjestämisellä pyritään kasvattamaan Pyhäjärven tunnettuutta ja omistajanvaihdosneuvotteluja edistetään niiden yritysten kohdalla, joissa on tarvetta sukupolvenvaihdokseen.

Pyhäjärven Calliota ja kaupunkia markkinoidaan aktiivisesti elokuva- ja tv-sarjatuotantojen kuvausympäristönä.

Pyhäjärven Kehitys avustaa edelleen Kiinteistö Oy Rillankiveä vuokralaisten etsimisessä, tilojen tarjoamisessa ja markkinoinnissa, sekä tarpeen mukaan myös vuokralaisneuvotteluissa ja yhteydenpidossa nykyisiin vuokralaisiin.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitus:

Varsinaiset jäsenet:

Asko Kauranen (puheenjohtaja)

Kimmo Luukkonen (varapuheenjohtaja)

Maritta Lappalainen, Juhani Pyhtilä, Mirja Hynninen ja Marja-Leena Våg

Varajäsenet:

Taimi Piippo, Jere Hakkarainen, Pauliaukusti Haapanen

Tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy.

4. HENKILÖSTÖ Toimitusjohtaja, toimistos sihteeri

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta vastaavat toimitusjohtaja ja yhtiön hallitus. Yhtiön toimintaa valvovat myös tilintarkastajat, Pyhäjärven kaupunki (mm. tarkastuslautakunta) ja viranomaiset.

PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Henkilöjuna- / linja-autoyhteyksien parantaminen Pyhäjärvelle.	Tällä hetkellä puuttuvan joukkoliikenteen aamuyhteyden saaminen lisälmeen junalla 2021 / bussilla 2020. Pyhäsalmen linja-autoyhteyksien ja tavarayhteyksien turvaaminen ja lisääminen.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E 75 ja 27-tien risteysalueelle uusien toimijoiden hakeminen. Led-taulujen toteuttaminen risteysalueelle (luvat: maanomistajat ja ELY). Perinteisten mainostaulujen määrän lisääminen. Biokaasuautojen polttoaineen yksityistä tuotantotoimintaa ja jakelupiste Pyhäjärvelle.	Uuden liiketalon rakentamisen aloittaminen risteysalueelle kevään 2020 aikana. Muiden alojen toimijoiden sijoittuminen alueelle (logistiikka, kiertotalous ym.). Vähintään yksi uusi mainostaulu / vuosi markkinaehtoisesti. Investointipäätökset biokaasuautojen polttoaineen tuotantolaitoksesta ja jakeluasemasta vuonna 2020.
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Matkailualan kehittäminen Puutarhamarjojen viljelyhanke Hyvinvointialan yritystoiminnan kehittäminen Elokuva- ja tv-sarjatuotantoympäristöjen kehittäminen	Liikevaihdon ja kehitysinvestointien lisääntyminen. Jalostusarvon lisääminen marjanviljelyssä, edistää uutta liiketoimintaa ja verkostoitumista, luoda uusia työpaikkoja, Puutarhamarjatuotantoon yhteensä 15 ha lisää Pyhäjärvelle vuoteen 2022 mennessä. Hyvinvointialan yritysten liiketoiminnan kasvu. Yksi uusi tuotantoaloitus vuonna 2020. Yhteistyömallin suunnitteluun ja -verkoston pystytykseen osallistuminen elinkeinopalveluiden apuna toistuvien tuotantojen paikkakunnalle saamiseksi.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Yksityinen biokaasulaitos toiminnassa vuonna 2021	Pyhäjärven kokonaishiilijalanjäljen vähentäminen.
Viihtyisä elinympäristö	Tapahtumatarjonnan edelleen kehittäminen	Yksi uusi toistuva tapahtuma Kävijämäärien positiivinen kehittyminen

PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Sivistyksestä virtaa	Tapahtumatarjonnan kehittäminen	Uusi kulttuuritapahtuma alulle nykyisten lisäksi
Kantokykyinen palvelutuotanto	Elinkeinopalveluiden järjestäminen kustannustehokkaasti	Yhtiön talouden tasapainottaminen ja uuteen järjestämismalliin valmistautuminen.
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Ideointitapahtuma kaupunkilaisille ja kesäasukkaille	Molemmille yksi tapahtuma 2020
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Matkailun kehittämishankkeen valmistelu, luonnon hyödyntäminen	Matkailusektorin liikevaihto lisääntyy.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Toiminnan taloudellinen tehokkuus	Tilikauden tulos positiivinen
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Pysyvän kasvun ja kehittymisen edellytysten luominen paikkakunnalle	Yritysten määrä lisääntyy, yritystyytyväisyys, aloittaneiden yritysten määrä, sijoittuneiden yritysten määrä Nykyisten liike- ja teollisuustilojen täyttöaste mahdollisimman korkea (>90 %). Toimiva ja vuorovaikutteinen yhteistyö Callion kanssa.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Yksityisellä pääomalla tapahtuvien investointien edistäminen	Investointien yhteisvolyyymi yli 1 miljoona euroa vuonna 2020

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Aktiivinen elinvoimatyö ja markkinointi.	Pyhäjärven saama positiivinen julkisuus
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asiantuntijapoolien hyödyntäminen	Matkailun asiantuntijapoolin kokoaminen kesään 2020 mennessä, Risteysalueen kehittämisen ja muun elinkeinoelämän asiantuntijapoolin kokoaminen kesään 2020 mennessä.

PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY

10. TALOUSARVIO VUODELLE 2020 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2021 - 2022

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liikevaihto					
Vuokratuotot	19 306	22 500	25 900	24 500	24 500
Muut tuotot	5 035	10 000	1 000	1 000	1 000
Elinkeinopalvelut	200 000	200 000	200 000	210 000	220 000
Liiketoiminnan muut tuotot	152 206	402 478	0	0	0
Liikevaihto yhteensä	376 547	634 978	226 900	235 500	245 500
Materiaalit ja palvelut					
Aine- ja tavarastot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut					
Palkat	-173 125	-197 615	-105 000	-107 000	-108 000
Henkilöstökulut	-31 591	-55 785	-28 000	-29 000	-29 500
Muut henkilöstökulut	-17 107	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Henkilöstökulut yhteensä	-221 823	-257 400	-137 000	-140 000	-141 500
Poistot ja arvonalentumiset					
Muista pitkävaik. menoista	0	0	0	0	0
Rakennuksista	-1 860	-1 861	-1 861	-1 861	-1 861
Koneista ja kalustosta	-1 444	-1 444	-1 444	-1 444	-1 444
Arvonlennukset	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.*	-3 304	-3 305	-3 305	-3 305	-3 305
Muut kulut					
Vapaaeht. henkilösivukulut	0	0	0	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-62 087	0	-42 270	-43 000	-44 000
Hallintopalvelut	-53 784	-273 780	-19 800	-20 000	-22 000
Muut hallinnonkulut	-79 843	-99 395	-18 000	-19 000	-19 000
Muut kulut yhteensä	-195 714	-373 175	-80 070	-82 000	-85 000
Luottotappiot	0	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	-44 294	1 098	6 525	10 195	15 695
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	0	50	50	50	50
Korko- ja rahoituskulut	-8 179	-7 455	-6 560	-6 100	-5 995
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-8 179	-7 405	-6 510	-6 050	-5 945
Voitto ennen satunn.eriä	-52 473	-6 307	15	4 145	9 750
Välittömät vero					
Verot	-3 225	0	0	0	0
Välittömät verot yht.	-3 225	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-55 698	-6 307	15	4 145	9 750

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

Vastuhenkilö

Toimitusjohtaja Sari Ahola

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin alueella tapahtuva asuntojen hankkiminen, omistaminen ja vuokralle antaminen ja tätä tarkoitusta varten omistaa ja hallita asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavia asunto-osakeyhtiön ja kiinteistöosakeyhtiön osakkeita ja yksinomaan asumiskäyttöön varattuja kiinteistöjä sekä muita asuntoja noudattamalla asuntojen vuokrauksessa Pyhäjärven kaupungin vahvistamia asukasvalintaperusteita. Tarkoituksenperiensä toteuttamiseksi yhtiö voi toimia rakennuttajana. Lisäksi yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen vuokraamalla ja rakennuttamalla liiketiloja. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä ja harjoittaa kiinteistöjen sekä arvopapereiden ostoa ja myyntiä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Torkkolantien kerrostalon vastaanottotarkastus pidettiin 15.01.2019. Talon käyttöaste on lähes sata. Kesän aikana panostettiin erityisesti Kärkkäisen alueen ulkoalueiden kunnostukseen ja alueen viihtyisyyden parantamiseen. Alueella tehtiin mm. kantojen jyrsintää, nurmetuksia, istutuksia, maisemanhoidollista puunkaatoa, uusia jäteaitauksia, ulkomaalaustöitä ja pihakalusteiden uusimisia. Alun perin syksyille 2019 suunniteltu Mäntypolku 6 A:n ja B:n purkutyöt päätettiin siirtää keväälle 2020. Talot ovat kylmillään ja niistä aiheutuvat kulut on minimoitu kaikilta osin. Vuoden 2019 tulos tulee olemaan reilusti tappiollinen, johtuen Peura Talot Oy:n suurista luottotappioista sekä Mäntypolku 6:stä purettavien talojen tasearvon alaskirjauksesta.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat; Mauri Parttimaa, puheenjohtaja ja Jorma Leskinen varapuheenjohtaja. Varsinaiset jäsenet; Hanna-Reetta Majava, Sirpa Pengerkoski, Pirkko Ruotsalainen, Kjell Kurten. Varajäsenet; Heikki Koski ja Marita Kärkkäinen-Rytkönen. Tilintarkastaja; BDO Oy, päävastuullinen tilintarkastaja Tiina Mikkonen-Brännkärr KHT JHT.

4. HENKILÖSTÖ

Hallinnossa on kaksi henkilöä ja kirvesmiehiä kaksi.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Yhtiön sisäinen johtamis- ja valvontamenettely perustuu;

- osakeyhtiölakiin
- aravavuokraloyhtiötä koskeviin säädösiin ja suosituksiin
- omiin toimintatapoihin ja –periaatteisiin
- hyvää hallintotapaa koskevaan ohjeistukseen

Sisäinen valvonta kattaa taloudellisen raportoinnin valvonnan, yhtiön sisäiset hyväksymisoikeudet, investointien seurannan ja vuokravalvonnan. Sisäistä valvontaa suorittaa henkilökunta ja toimitusjohtaja sekä sen toimivuutta arvioi yhtiön hallitus. Sisäistä valvontaa toteutetaan läpi koko organisaation. Sisäisen valvonnan menetelmiä ovat mm sisäiset ohjeistukset ja valvontaa tukevat raportointijärjestelmät. Ulkoista valvontaa suorittaa tilintarkastajat ja viranomaiset. Yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan strategian riskianalyysi valmistui keväällä 2017.

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
--	--	--

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituyhteyksien lisääminen asuntokohteissa	Aktiiviliittymät 4 asuntokohteeseen 2020
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Purettavista kiinteistöistä hyödynnetään kiinteät kalusteet	Toteutuu / ei toteudu 2020
Viihtyisä elinympäristö	Kylien korkea käyttöaste Asukastoiminnan aktivointi Vaihtuvuus < 28 %	Kylien käyttöaste >90 % 1 krt / vuosi %

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
---	--	--

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Hoitokustannukset asumis- ja teollisuuskohteissa maltilliset Asuinkiinteistöjen lämpöindeksi alle Motivan keskiarvon 66 kwh/m3/v	Hoitokustannukset nousevat enintään 1,7 % vuosina 2020 - 2022 26 / 26
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	osallistuminen eri tilaisuuksiin, näkyvyys, esim Kihupäivät	tapahtumat/vuosi 2/2

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
--	--	--

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omavaraisuusaste > 30 % Tilikauden tulos >0 € Lainakanta €/asukas	% Toteutuu / ei toteudu <500 €/asukas
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Asuntojen käyttöaste korkea Teollisuustilojen käyttöaste nousee	käyttöaste >91 % käyttöaste >88 % 2020-2022
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Kiinteistöjen kuntoarviot / 10 vuoden investointisuunnitelmat Tappiollisen teollisuustilan realisointi	toteutuu / ei toteudu 1 / 1
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	henkilöstöpalaverit ajankohtaiskoulutukset tapaturmien ehkäisy	6 / 6 tavoite toteutuu/ei toteudu 0 tapaturmaa/vuosi

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
--	--	--

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Facebook, Tori-taulu, markkinointi	Facebook tykkäykset 330/2020
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Lähikuntien yhteistyöpalaverit	3/3
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asukaskysely	1 / 2020

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Asuntojen käyttöaste	90,40 %	90,6 %	90,7 %	90,16 %	92 %	92 %
Teollisuustilojen käyttöaste	87,16 %	78,9 %	96,2 %	80,88 %	88 %	88 %
Hoitokustannukset, asunnot	5,61	4,82	5,06	4,62	5,29	5,29
Hoitokustannukset, teollisuus		1,77	0,97	1,15	2,0	2,0
Omavaraisuusaste	25,3 %	22,9 %				
Vaihtuvuus	35,6 %	30,8 %				

7. INVESTOINNIT

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Investoinnit yhteensä	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Käyttöomaisuusinvestoin.	4 002 053	70 000	70 000	30 000	
Rahoitusos.investointeihin					
Käyttöom. myyntitulot					
Investoinnit yhteensä	4 002 053	70 000	70 000	30 000	

8. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Yhtiön yleiskustannuksia on saatu pienemmäksi yhdistämällä Pyhäjärven Kehitys Oy:n osittainen kiinteistöliiketoiminta Kiinteistö Oy Rillankiveen. Yhtiö on laatinut maaliskuussa 2019 toimitilojen realisointisuunnitelman joka on otettu käyttöön.

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

9. TALOUSARVIO VUODELLE 2020 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2021 - 2022

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liikevaihto					
Vuokratuotot	1 633 853	1 923 643	1 838 604	1 890 000	1 890 000
Muut tuotot	19 672	76 145	80 469	80 000	80 000
Elinkeinopalvelut	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	11 746	25 000	28 520	25 000	25 000
Liikevaihto yhteensä	1 665 271	2 024 788	1 947 593	1 995 000	1 995 000
Materiaalit ja palvelut					
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut					
Palkat	-197 060	-191 134	-208 900	-210 000	-210 000
Henkilöstökulut	-45 549	-49 694	-45 000	-50 000	-50 000
Muut henkilöstökulut	-11 296	-8 773	-7 796	-12 000	-12 000
Henkilöstökulut yhteensä	-253 905	-249 601	-261 696	-272 000	-272 000
Poistot ja arvonalentum.					
Muista pitkävaik.menoista	-2 996	0	0	0	0
Rakennuksista	-389 688	-472 076	-492 076	-472 076	-472 076
Koneista ja kalustosta	-5 430	-12 107	-12 107	-12 107	-12 107
Arvonalennukset	0	-135 285	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.*	-398 114	-619 468	-504 183	-484 183	-484 183
Muut kulut					
Vapaaeht. henkilösivukulut	0	0	0	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-817 150	-926 493	-870 688	-980 000	-980 000
Hallintopalvelut	-33 782	-38 671	-31 761	-42 000	-42 000
Muut hallinnonkulut	-13 479	0	0	0	0
Muut kulut yhteensä	-864 411	-965 164	-902 449	-1 022 000	-1 022 000
Luottotappiot	-49 900	-20 000	-16 000	-10 000	-10 000
Liikevoitto (liiketappio)	98 941	170 555	263 265	206 817	206 817
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	1 799	3 300	71 960	70 000	70 000
Korko- ja rahoituskulut	-92 657	-177 953	-197 427	-173 700	-173 700
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-90 858	-174 653	-125 467	-103 700	-103 700
Voitto ennen satunn.eriä	8 083	-4 098	137 798	103 117	103 117
Tilinpäätössiirrot					
Asuintalovaraus	0	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot yht:	0	0	0	0	0
Välittömät vero					
Verot	-2 779	0	0	0	0
Välittömät verot yht.	-2 779	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	5 304	-4 098	137 798	103 117	103 117

PYHÄNET OY

Vastuuhenkilö: Toimitusjohtaja Matti Kangas

1. TOIMINTA-AJATUS

PyhäNet parantaa toiminta-alueensa kuntien elinvoimaisuutta ja ihmisten elämänlaatua toteuttamalla, ylläpitämällä ja operoimalla laadukkaita ja toimintavarmoja valokuituverkkoja, luoden edellytyksiä uusille digitaalisille palveluille, toimintamalleille ja käyttötottumuksille.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Operatiivista toimintaa tehostettu. Tuoteportfolio on päivitetty vastaamaan asiakkaiden tarpeita sekä vastaamaan paremmin ulkoiseen kilpailuun. Toiminta on palautettu vuoden 2019 aikana kannattavaksi. Yhtiön lainamäärä pienenee vuoden aikana yhteensä yli 850.000 eurolla

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiökokouksessa 12.6.2019 hallitukseen valittiin Ilpo Karvonen, Jouni Jussinniemi, Asko Torssonen, Veikko Ekman ja Pauli Ojalehto. Varajäseniksi valittiin: Markku Kärkkäinen, Teija Myllylä sekä Tuukka Kuisma.

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Ilpo Karvonen ja varapuheenjohtajana Asko Torssonen.

Tilintarkastusyhtiönä toimii JHTT-yhteisö BDO Auditor Oy ja vastuullisena tilintarkastajana Sakari Syrjälä.

4. HENKILÖSTÖ

Kaksi päätoimista työntekijää.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistua, että yhtiön toiminta on kaikilta osin tehokasta, laadukasta, eettistä ja lainmukaista. Ajantasainen taloustilanteen seuranta sekä ennalta määritellyt toiminnot ja prosessit ovat tärkein sisäisen valvonnan keino.

Riskienhallinta perustuu mahdollisten riskien tunnistamiseen sekä niiden realisoitumistodennäköisyyden ja vaikuttavuuden arviointiin.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteuttaa koko yhtiö, mukaan lukien hallitus, yhtiön ja konsernin johto sekä koko henkilöstö

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituliittymien rakentaminen.	80% uusista liittymien jälkitilauksista pystytään toteuttamaan.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	TEN-T verkoston luomien mahdollisuuksien selvittäminen.	Ajan tasalla olevat yhteydet Väyläviraston TEN-T vastuuhenkilöihin.
Viihtyisä elinympäristö	PyhäNet on mukana paikallisissa tapahtumissa.	PyhäNetin tuottamat tietoliikenneyhteydet käytettävissä paikallisissa ja alueellisissa tapahtumissa.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Uusien toimintamallien ja käyttötötumuksien yhteiskehittäminen.	Pyhänet toimii aktiivisena kumppanina kaupungin, muiden tytäryhtiöiden ja sidosryhmien kanssa (Selänne, Joki-ICT, jne).

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Ajantasainen talouden seuranta	Toiminta kannattavaa.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	PyhäNet on mukana paikallisissa tapahtumissa.	PyhäNetin tuottamat tietoliikenneyhteydet käytettävissä paikallisissa ja alueellisissa tapahtumissa.
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstön jatkuva oppiminen.	Henkilöstön osallistuminen työtehtävien hoitamista tukevaan koulutukseen.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Toiminta yhteistyöverkostoissa.	Pyhänet toimii aktiivisena kumppanina muiden seutuverkkojen ja sidosryhmien kanssa (Selänne, Joki-ICT, jne).

PYHÄNET OY

TALOUSARVIO VUODELLE 2020 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2021 – 2022

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liikevaihto					
Liittymä- ym myynnit	845 775	1 131 600	1 100 898	1 070 628	1 070 628
Muut tuotot	58 572	10 000			
Liiketoim.muut tuotot	-15 181	20 000			
Liikevaihto yhteensä	889 167	1 161 600	1 100 898	1 070 628	1 070 628
Materiaalit ja palvelut					
Aine- ja tavaraostot	-418 991	-477 000	-483 155	-497 604	-497 604
Materiaalit ja palvelut yht.	-418 991	-477 000	-483 155	-497 604	-497 604
Henkilöstökulut					
Palkat	-187 756	-120 000	-130 000	-130 000	-130 000
Henkilöstökulut	-33 962	-20 400	-36 720	-36 720	-36 720
Muut hlöstökulut	-16 856	-12 000			
Henkilöstökulut yhteensä	-238 575	-152 400	-166 720	-166 720	-166 720
Poistot ja arvonalentum.					
Muista pitkävaik.men.	-23 666	-19 000	0	0	0
Rakennuksista	-190 080	-230 000	-225 080	-225 080	-225 080
Koneista ja kalustosta	-62 394	-50 000	0	0	0
Arvonlennukset	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.*	-276 141	-299 000	-225 080	-225 080	-225 080
Muut kulut					
Vapaaeht.henkilösivuk.	-7 380	0	0	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-9 230	-20 000	-19 524	-19 524	-19 524
Hallintopalvelut	-98 420	-40 000	-85 932	-85 932	-85 932
Muut hallinnonkulut	-36 728	-40 000	0	0	0
Muut kulut yhteensä	-151 759	-100 000	-105 456	-105 456	-105 456
Luottotappiot	-837	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	-197 136	133 200	120 487	75 768	75 768
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	2 769	500	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	-69 803	-59 250	-49 718	-49 718	-49 718
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-67 035	-58 750	-49 718	-49 718	-49 718
Voitto ennen satunn.eriä	-264 170	74 450	70 769	26 050	26 050
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot yht:	0	0	0	0	0
Välittömät vero					
Verot	-235	0	0	0	0
Välittömät verot yht.	-235	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-264 406	74 450	70 769	26 050	26 050

KIINTEISTÖ OY PYHÄSALMEN LIIKETALO

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Taina Paldanius

1. TOIMINTA-AJATUS Yhtiön toimialana on hallita vuokrasopimuksen nojalla Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevia tiloja sekä omistaa ja hallita niillä olevaa kahta liiketaloa.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeet	Kpl	Huoneisto	Omistaja
1 – 493	493	A1	Pyhäjärven kaupunki
494 – 722	229	A2	Kansaneläkelaitos
723 – 1105	383	A3	Pyhäjärven Kehitys Oy
1106 – 1199	94	A4	Pyhäjärven Kehitys Oy
1200 – 1487	288	B5	Alko Oy
1488 – 1494	7	B6	Pyhäjärven kaupunki
1495 – 1527	33	B7	Pyhäsalmen Taksi Oy
1528 – 1800	273	B8	Pyhäjärven kaupunki
Yhteensä 1800 osaketta			

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat
 Asko Torssonen puheenjohtaja ja Sami Laukkanen (Pyhäjärven kaupunki)
 Risto Alaheikka (Pyhäjärven Kehitys Oy)
 Kari Kaleton (Kela)
 Marjo Heikkilä (Alko Oy)
 Tilintarkastusyhteisö on BDO Oy

4. HENKILÖSTÖ Ei palkattuja työntekijöitä

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kiinteistöllä on tehty isot korjaukset vuosina 2012 - 2017. Piha-alue on asfaltoitu (2013), talojen ilmastointi on uusittu (2014 - 2015), palovarointinjärjestelmä on asennettu (2015 ja 2017), jätekatos on rakennettu ja yläpohjaa on lisäeristetty (2016), ikkunat on uusittu (2017).

Vuonna 2018 Koy Pyhäsalmen Liiketalo on ostanut kaupungilta tontin, jolla yhtiön rakennukset sijaitsevat. Tontin osto ja lainhuudatus rahoitetaan hoitotuotoilla. Lohkominen toteutuu lokakuussa 2019.

Vuonna 2019 on B-talon ilmanvaihtoon asennettu jäähdytys. Kustannukset 31 543,81 € on huomioitu välitilinpäätöksessä 31.8.2019.

Syksyn 2019 aikana tehdään A-talossa kuntotutkimuksia ja niiden perusteella arvioidaan mahdolliset korjaustoimenpiteet ja niiden laajuus. Korjauksia ei ole huomioitu vuoden 2019 budjetissa.

Yhtiön hoito- ja alv-laskelmalla on kumulatiivista ylijäämää tilanteessa 31.8.2019 yht. 20155,78 €.

Muilta osin tulevia remontteja suunnitellaan hallituksen 5v korjaustarveselvityksen pohjalta.

6. TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TS2020
Lainakanta	144 322	88 436	50 200	68 000	52 000
Investoinnit	51 103	8 995	10 500	40 000	25 500

7. INVESTOINNIT**Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo****Korjaustarveselvitys 5 v,
hallituksen esitys**

<u>5 vuoden aikana suunnitellut korjaukset</u>	aika	hinta-arvio, brutto	netto
Sähköautojen latauspiste	2019 - 2020	5.000 €	4.155 €
Lukituksen suunnittelu ja uusiminen	2018 - 2019	12.400 €	10.305 €
Katon tarkastus ja tarvittavat huoltotoimenpiteet	2019 - 2020	24.800 €	20.611 €
Toteutettu 2019			
Iv-jäähdytyksen käyttöönotto B-taloon	2019 - 2020	32.240 €	26.800 €
Kustannukset yht. 31 544 €, ylittyneet arviosta 4 744 €			

8. RISKIEN HALLINTA, SISÄINEN VALVONTA JA YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille välitilinpäätöstiedot sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä.

9. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Ensisijaisesti keskitytään kiinteistön sisäilmatutkimuksiin, ja korjauksiin näiltä osin. Kun korjausten laajuus on tiedossa, budjetoidaan ja päätetään korjausten rahoituksesta.

10. TALOUSARVIO VUODELLE 2020 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2021 - 2022

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021	TA 2022
TUOTOT					
Vastikkeet					
Hoitovastikkeet	80 781	80 781	80 781	80 781	80 781
Ylimääräinen hoitovastike	0	0	0	0	0
Vastikkeet yhteensä	80 781	80 781	80 781	80 781	80 781
Käyttökorvaukset	512	512	512	512	512
KIINTEISTÖN TUOTOT YHTEENSÄ	81 293	81 293	81 293	81 293	81 293
KULUT					
Hallinto	-11 808	-12 490	-12 490	-12 490	-12 500
Käyttö ja huolto	-14 177	-13 510	-13 500	-13 500	-13 500
Lämmitys	-18 883	-19 460	-19 500	-19 500	-19 500
Vesi ja jätevesi	-1 773	-2 290	-2 290	-2 300	-2 350
Sähkö	-6 679	-6 500	-8 193	-8 200	-8 200
Jätehuolto	-2 302	-2 500	-2 400	-2 500	-2 500
Vahinkovakuutukset	-2 321	-2 500	-2 550	-2 600	-2 700
Vuokrat, tontti	-1 584	0	0	0	0
Kiinteistövero	-5 950	-6 200	-6 500	-6 600	-6 650
Vuosikorjaukset	-1 655	-12 000	-13 700	-13 400	-13 100
Aktivoidut hankinnat	0	0	0	0	0
Muut hoitokulut		-143	-170	-203	-293
HOITOKULUT YHTEENSÄ	-67 132	-77 593	-81 293	-81 293	-81 293
TOIMINTAKATE	14 161	3 700	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	54 474	38 658	40 804	19 130	19 000
Poistot	-35 463	-42 358	-40 804	-19 130	-19 000
Yhteensä	33 171	0	0	0	0

PYHÄSALMEN LENTOKENTTÄ OY**Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n hallituksen puheenjohtaja Aila Kauranen**

Osakeyhtiön toimialana on ylläpitää ja kehittää Pyhäsalmen lentokenttää, kehittää ja harjoittaa lentotoimintaa ja toteuttaa kentällä taksi- ja reittiliikennettä sekä toimialaansa toteuttamiseksi omistaa ja hallita maa-alueita.

Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:lle ei ole laadittu talousarviota vuodelle 2020, koska yhtiötä suunnitellaan purettavaksi. Esityksessä lentokenttäyhtiö purettaisiin selvitysmenettelyn avulla vuoden 2020 aikana ja Pyhäjärven kaupungin tekninen toimi pitäisi yllä tarpeiden ja resurssien mukaisesti lentokenttätoimintaa.

PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY

Vastuuhenkilö

Toimitusjohtaja

Matti Aulakoski

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toimialana on vesi- ja viemärlaitostoiminta sekä kaukolämmön tuotanto ja jakelu. Lisäksi yhtiö voi harjoittaa yhdyskuntateknisten rakenteiden yllä pitoa ja huoltoa sekä muuta liiketoimintaa. Yhtiö voi omistaa ja hallita osakkeita ja kiinteistöjä

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Pitää sopimukset ajan tasalla. Kilpailuttaa polttoainetoimitukset sekä investointien urakat yksiköiden kanssa yhteistyössä, luoden yksiköille mahdollisuus toimia taloudellisesti ja tehokkaasti.

3. HALLINTO

Puheenjohtaja
Varapuheenjohtaja
Jäsen
Jäsen
Jäsen

Erkki Kärkkäinen
Aimo Karvonen
Kjell Kurten
Pirjo Lammassaari
Greta Kauranen

4. HENKILÖSTÖ

Toimitusjohtaja
Laskentasihteeri
Asennustyönjohtaja
Vesijohto- ja viemäriasentaja
Vanhempi laitospäällikö
Vanhempi laitospäällikö
Laitospäällikö
Laitospäällikö
Laskentasihteeri
Oppisopimus
Oppisopimus

Matti Aulakoski
Helena Vartiainen
Pekka Niskanen
Mauri Korpikari
Markku Manninen
Raimo Paajanen
Pauli Lohva
Aki Kokkonen
Miia Lehtomäki
Tomi Kinnunen
Jori Hänninen

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille välitilinpäätöstiedot sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä. Hallitustyöskentely konsernin ohjeita noudattaen.

Työterveyshuolto ja asiantuntija- ja lakimiespalveluiden käyttö.

Kirjanpidossa sekä lakisääteisissä asioissa yhteistyö Dextili Oy:n sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Biopolttoaineen käyttö kokonaistuotannosta Vuotovesimäärä	92% alle 50%
Viihtyisä elinympäristö	Pyhäjärven vesistökuormituksen vähentäminen	Viemäriiliittymien määrä toiminta-alueella

PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Positiivinen tilikauden tulos	Lainanhoitokyky kaupungille
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Toiminnan tehostamisella pidetään hintataso kilpailu kykyisenä	
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Oikein mitoitettut investointimäärät Pintavalutuskentän toteuttaminen	Suhteessa liikevaihtoon Valmiusaste vuoden 2020 loppuun mennessä 50%
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Koulutus, Tyky-päivät	Koulutuspäivienmäärä, Tyky-päivä vähintään kerran vuodessa

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Yhteistyö muiden tytäryhtiöiden kanssa	

MUUT TAVOITTEET

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa/vuosi		Tavoite toteutuu.

7. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

YMPÄRISTÖTAVOITTEET

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kuormitusaste	< 10 %		Tavoite toteutuu.

8. INVESTOINNIT

Vesilaitos
Vesijohtoverkoston perusparannusta jatketaan uusimalla valurauta-sekä PVC johtoja. Uutta verkostoa tehdään Pitkänkankaan ja Kohisevan linjan yhdysjohtoa jatkaen.

Viemärlaitos
Viemäriverkoston vuotovesien poistamisen sekä verkostojen ja laitoksen peruskorjaukseen varataan 50.000 euroa. Pintavalutuskenttä 200.000 euroa.

Kaukolämpölaite
Kaukolämpölaitoksen verkostojen peruskorjaukseen varataan 45.000 euroa sekä 55.000 euroa uuden linjan rakentamiseen
Kokonaisinvestointimäärä on noin 350.000 euroa.

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kustannusarvio	350.000		Tavoite toteutuu.

PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY

TAVOITTEET VESILAITOS	SEURANTA / MITTARI
Vuotovesimäärä < 15 %	m3 / %

TAVOITTEET VIEMÄRILAITOS	SEURANTA / MITTARI
Vuotovesien vähentäminen < 50 %	% / m3

TAVOITTEET KAUKOLÄMPÖLAITOS	SEURANTA / MITTARI
Linjojen vuotovesimäärä 1000 m3/vuosi	m3
Hallitsemattomat seisakit 1 kpl/vuosi	kpl
Biopolttoaineen Käyttö kokonaistuotannosta 92 %	%

9. TALOUSARVIO VUODELLE 2020 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2021 - 2022

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liikevaihto					
Tuotot	2 624 336	2 515 000	2 614 000	2 614 000	2 505 000
Liikevaihto yhteensä	2 624 336	2 515 000	2 614 000	2 614 000	2 505 000
Materiaalit ja palvelut					
Aine- ja tavaraostot	-1 259 942	-1 267 300	-1 226 800	-1 226 800	-1 200 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 259 942	-1 267 300	-1 226 800	-1 226 800	-1 200 000
Henkilöstökulut	-580 245	-573 400	-570 200	-570 200	-550 000
Poistot ja arvonalentum.					
Rakennuksista, koneista ja kalustosta	-402 844	-355 100	-443 400	-443 400	-443 400
Poistot ja arvonalen.yht.*	-402 844	-355 100	-443 400	-443 400	-443 400
Muut kulut	-250 103	-275 500	-306 900	-306 900	-280 000
Muut kulut yhteensä	-250 103	-275 500	-306 900	-306 900	-280 000
Luottotappiot	-5 247	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	125 955	43 700	66 700	66 700	31 600
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	7 980	0	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	-24 141	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-16 161	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Voitto ennen satunn.eriä	109 794	23 700	46 700	46 700	11 600
Välittömät vero					
Verot	-22 123	-20 000	-20 000	-20 000	-10 000
Välittömät verot yht.	-22 123	20 000	-20 000	-20 000	-10 000
Tilikauden voitto / tappio	87 671	43 700	26 700	26 700	1 600

PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY

Vastuuhenkilö

Toimitusjohtaja Henrik Kiviniemi

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toiminta-ajatuksena on rakennuttaa, hallita ja vuokrata edelleen Pyhäsalmen kaivoksessa sijaitsevia uusiokäyttöön soveltuvia tiloja tuotekehitykseen, koulutukseen, tuotantoon ja tieteelliseen uusiokäyttöön.

Yhtiöllä on puitesopimus Pyhäsalmen kaivosalueen uusiokäytön oikeuksista ja toimintaperiaatteista Pyhäsalmi Mine Oy:n kanssa. Yhtiön markkinointitoiminimenä on Pyhäjärven Callio. Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutin operoima Callio Lab toimii yhteistyössä Callion kanssa, keskittyen tieteelliseen uusiokäyttöön.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Pyhäjärven kaupunginvaltuusto päätti 29.9.2014 § 85 perustaa Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy –nimisen kiinteistöosakeyhtiön. Yhtiön operatiivinen toiminta alkoi vuonna 2018, jolloin ensimmäiset uusiokäyttösopimukset tehtiin sekä ensimmäiset tapahtumat yhtiön kautta järjestettiin.

Yhtiön toiminnan kehittämisen runkona on Callion strateginen toimintasuunnitelma vuosille 2020 - 2022. Yhtiö varautuu ohjelmajohtajatoiminnan siirtoon kaupungin elinkeinopalveluista yhtiön omaksi toiminnaksi vuoden 2021 alusta.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallituksen jäsenet:
Erkki Kärkkäinen, puheenjohtaja
Ville Isoherranen, varapuheenjohtaja
Jouni Jussinniemi, jäsen

4. HENKILÖSTÖ

Toimitusjohtajana toimii (oto): kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi.

5. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhdytykset työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastauksena	Callio Data Center Campus tarjoaa hyper-turvallisen ja energiavarmen vaihtoehdon konesalipalveluille. Pienen kokoluokan DC-malli nojaa nykyisen infran kustannustehokkaaseen uusiokäyttöön.	Data Center Campuksen kaava lainvoimainen 2020. Campus-mallia kehitetään ja markkinoidaan vuonna 2020. Callio DC Light-konsepti valmistuu 2020 ja markkinointi alkaa.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinon kehittämisessä	Biopoltoaineterminaalin investoinnin markkinointi synnyttää yritystoimintaa hyödyntämään maanpäällistä infraa kaivosalueella.	Projektikehittämissopimus (PDA) solmitaan potentiaalisen investoinnin kanssa.
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	Maanalaisen turvallisuuden ja suojelutoiminnan osaamisen hyödyntäminen ja edelleen kehittäminen yrityslähtöiseksi uusiokäytöksi. Callio Edible Insects from Mine-hanke Kasvintuotannon jatkokehittäminen kaivoksessa tapahtuu yrityslähtöisen hankkeistamisen kautta.	Callio Underground Rescue-hanke etenee suunnitelman mukaisesti. Alan teknologia-testaus alkaa 2021. Koulutusinfrastruktuuri valmistuu 2020. Hanke etenee suunnitelman mukaisesti. Hankkeen päätösseminaari ja tulostenjako marraskuussa 2020. Callio solmii yhteistyösopimuksen yrityksen kanssa jatkokehityksestä tai valmistelee jatkohankkeen vuosille 2021-2022, joka hyödyntää olemassa olevaa maanalaisesta infraa

	<p>Kaivosinfrastruktuuri tarjoaa koneiden ja laitteiden T&K-toiminnalle monipuoliset mahdollisuudet</p> <p>CallioLab osaksi kansainvälisiä tutkimusinfrastruktuureja ja verkostoja</p> <p>Kaivosinfran ja osaamisen hyödyntäminen kaivosalan koulutusliiketoiminnassa</p>	<p>Callio FutureMINE-toiminta saa uusia kaivosalan kehityskumppaneita 2020. Uusia testaussopimuksia 1 kpl.</p> <p>Uusia testaus- ja tuotekehityssopimuksia 2 kpl vuoden 2020 aikana.</p> <p>BSUIN extension hakemus valmistellaan ja hanke toteutuu aikavälille 10/2020 – 6/2021.</p> <p>Valmistellaan SpaceLab rahoitushakemus Horisontti2020 Design Study hakuun 2020 aikana.</p> <p>CallioLab Scientific Advisory Board toiminta käynnistetään 3/2020 mennessä.</p> <p>Puitesopimus Oulu Mining Schoolin kanssa vuoden 2020 aikana.</p>
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	<p>Kaivoksen henkilöstön ja alihankkijoiden yrityskehittäminen tuo kasvua ja työtä.</p> <p>Ohjelmajohtajatoiminnan jatkuvuus</p>	<p>Uusia perustettuja yrityksiä 2 kpl vuonna 2020.</p> <p>Toiminta mahdollistuu taloudellisesti tehtäväksi vuoden 2021 alusta lukien.</p>
Resurssiviisas Pyhäjärvi	<p>Suomen sähköjärjestelmän tarvitsema energiavarasto (PHES) tarjoaa säätövoimaa markkinoille.</p> <p>Kaivosinfrastruktuuri tarjoaa mahdollisuuden PHES-ratkaisujen pilotointiin.</p> <p>Callio kiertotalouden tiekartta-selvityksen jatkokyöstö avaa mahdollisuuksia infran uusiokäytölle.</p>	<p>Energiavarastosta tehdään investointipäätös yksityisen toimijan tai konsortion toimesta 2020. Rakentaminen alkaa 2021.</p> <p>Pilottikokoluokan energiavaraston rakennustyöt alkavat 2021. Toteutettavuusselvitys pilotista tehdään 2020.</p> <p>Vuonna 2020 yksi uusi kiertotalouden yrityslähtöinen toimenpide tai hankkeistus</p>

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Yhtiö osallistuu paikkakunnan ja alueen tapahtumiin jakaen tietoa toiminnastaan monipuolisesti ja keräten kehittämissideoita.	Osallistuu 5 kpl Pyhäjärven tapahtumiin vuonna 2020. Yhtiö järjestää yhden näkyvyyttä tuovan tapahtuman kaivosalueella vuosittain. NIHAK-alueen ja maakunnan tapahtumiin 3 kpl vuonna 2020.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Yhtiön käyttökate on positiivinen Yhtiö varautuu tuleviin investointeihin laajentamalla erityisesti palvelu- ja vuokratulopohjaa merkittävästi	Käyttökate positiivinen Uusia palvelu- ja vuokrasopimuksia 4 kpl vuonna 2020.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Maanalaisen kaivosinfrastruktuurin jatkokäyttö turvataan	Pitkän aikavälin maanalaisen infran uusiokäyttö varmistuu vuoden 2020 aikana.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Yhtiö varautuu tuleviin investointeihin tekemällä investointisuunnitelman.	Investointisuunnitelman 2020-2022 ajan tasalla pitäminen.
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka mukautuu työntekijöiden asuinpaikkoihin ja erityisosaamiseen.	Etätyömahdollisuus asiantuntijoille sekä omaehtoisen koulutuksen tukeminen.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ainutlaatuinen yritysalue tuodaan esiin viestimissä säännöllisesti ja näkyvästi.	Callio näkyy kuukausittain maakunnan ja/tai valtakunnan mediassa sekä 3 ajankohtana kansainvälisessä mediassa vuonna 2020
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Callio toimii aktiivisena ja katalyyttisenä yhteistyökumppanina sekä alueellisesti, maakunnallisesti että valtakunnallisestikin.	Yhteistyöverkostosta saadut uudet kontaktit ja uusiokäyttöavaukset 2020

PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY

TALOUSARVIO VUODELLE 2020 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2021 – 2022

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Liikevaihto					
Vuokratuotot	5 435	58 000	85 000	125 000	380 000
Muut tuotot	0	1 000	4 000	6 000	10 000
Elinkeinopalvelut	0	4 000	5 000	15 000	25 000
Liiketoim.muut tuotot	12 054	0	8 000	14 000	37 000
Liikevaihto yhteensä	17 489	63 000	102 000	160 000	452 000
Materiaalit ja palvelut					
Palvelut	0	-5 000	-20 000	-35 000	-200 000
Aine- ja tavaraostot	0	-2 000	-5 000	-7 000	-20 000
Materiaalit ja palvelut yht.	0	-7 000	-25 000	-42 000	-220 000
Henkilöstökulut					
Palkat	-4 126	-15 000	-19 000	-74 000	-78 000
Henkilöstökulut	-910	-4 500	-5 400	-18 000	-21 000
Muut henkilöstökulut	0	0	0	0	
Henkilöstökulut yhteensä	-5 036	-19 500	-24 400	-92 000	-99 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen. yhteensä	0	0	0	0	0
Muut kulut					
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	0	0	0	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	0	-1 000	-2 000	-4 000	-100 000
Hallintopalvelut	-7 851	-3 500	-5 000	-6 000	-8 000
Muut hallinnonkulut	-22 687	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Muut kulut yhteensä	-30 538	-7 500	-10 000	-13 000	-111 000
Liikevoitto (liiketappio)	-18 085	29 000	42 600	13 000	22 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	0	0	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	-284	-270	-270	-270	-270
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-284	-270	-270	-270	-270
Voitto ennen satunnaisia eriä	-18 369	28 730	42 330	12 730	21 730
Tilikauden voitto / tappio	-18 369	28 730	42 330	12 730	21 730

ASUNTO OY PYHÄJÄRVEN TORIPIHA

Isännöinti

Pyhäjärven Tilitoimisto Oy/Tuohimaa Kati

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toimialana on vuokraoikeuden nojalla hallita Pyhäjärvellä sijaitsevia määräaloja kolmesta eri tilasta sekä niille rakennettavia rakennuksia.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallitus
Sari Ahola, puheenjohtaja
Sami Laukkanen
Matti Ruotoistenmäki

Tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Tiina Mikkonen-Brännkärr.

4. INVESTOINNIT

Asuin/liikerakennus sekä autokatos/varasto-rakennus ovat valmistuneet v. 2016, joten normaalia vuosihuoltoa enempää ei ole korjauksia odotettavissa lähivuosina.

TALOUSARVIO VUODELLE 2020**TUOTOT**

HOITOVASTIKKEET/ASUNNOT	189,3	m2	12	kk	3,70	eur/m ² /kk	8 404,92
HOITOVASTIKKEET/LIIKETILAT	191,1	m2	12	kk	4,44	eur/m ² /kk	10 181,81
HOITOVASTIKKEET/VARASTO	20,0	m2	12	kk	1,48	eur/m ² /kk	355,20
VESIMAKSUT	ennakko 10,00 eur/kk/hlö tai /lh						500,00
					kylmä	4,20 eur/m2	
					lämmin	5,00 eur/m2	

TUOTOT YHTEENSÄ**19 441,93****HOITOKULUT****HALLINTO**

- Kokouspalkkiot	100,00
- Isännöinnin sopimusveloitukset	1 413,60
- Muut hallintokulut	2 000,00

KÄYTTÖ- JA HUOLTOPALVELUT

- Kiinteistöhuollon sopimusveloitukset	4 150,00
- Käytön ja huollon kulut	50,00
- Ulkoalueiden hoito	700,00
- Siivous	1 200,00

LÄMMITYS

4 200,00

VESI JA JÄTEVESI

600,00

SÄHKÖ

1000,00

JÄTEHUOLTO

600,00

VAHINKOVAKUUTUKSET

250,00

VUOKRAT

1 050,00

KIINTEISTÖVERO

1 950,00

KORJAUKSET

178,33

HOITOKULUT YHTEENSÄ**19 441,93****HOITOKATE****0,00**